

TINGBOK

for

AKER

1687

Ved Gunnar W. Knutsen og Bodil Chr. Erichsen

TINGBOKPROSJEKTET

Oslo 2001

TINGBOKPROSJEKTET
Historisk institutt
Postboks 1008 Blindern
0315 Oslo

<http://www.hf.uio.no/hi/prosjekter/tingbok>

Tingboken er utgitt med støtte fra Anders Jahres fond til vitenskapens fremme.

FORORD

Dette er en elektronisk kildeutgivelse fra Tingbokprosjektet. Disse nye utgivelsene bygger videre på våre tidligere trykte kildeutgivelser. Vi velger å presentere kildeavskriften i denne formen for både å kunne nå et større publikum og samtidig redusere utgiftene ved utgivelsen.

De elektroniske kildeutgivelsene mangler de arbeidskrevende person-, steds- og emneregisterene som de trykte utgivelsene har hatt. Til gjengjeld er de søkbare, og gir dermed leserne nye muligheter for å finne

Til denne kildeutgivelsen har vi valgt å bruke filformatet Portable Document Format (PDF), som vi mener vil gi den beste lesbarhet for fremtiden. Dette filformatet kan leses på alle typer datamaskiner, og sidene vil alltid beholde den samme layouten som vi har ønsket når avskriften ble utgitt. I tillegg har vi valgt å gi boken en layout som også egner seg for utskrift og innbinding, dersom noen skulle ønske å gjøre det.

For Tingbokprosjektet

Stipendiat Gunnar W. Knutsen

AVSKRIFTSFORKLARING

Vår målsetning er å gjengi teksten så kildetro som mulig. I tråd med Tingbokprosjektets tidligere praksis har vi likevel av effektivitetshensyn, i noen henseender valgt å ikke gjengi teksten nøyaktig slik den står i tingboka.

Det gjelder for det første store og små bokstaver. I tingbøkene brukes store og små bokstaver om hverandre, slik at navn kan være skrevet med liten bokstav, og store bokstaver kan forekomme midt inne i et ord. Ofte er det vanskelig å vite om bokstaven faktisk er stor eller liten. Det er enighet i fagmiljøet om at bruken av store og små bokstaver ikke er meningsbærende. Avskriverne har måttet foreta bevisste tolkninger av teksten, og leseren bør være oppmerksom på dette.

For det andre har vi valgt å ikke markere latinske bokstaver. Grunnen er at en del ord er skrevet med delvis latinske bokstaver. Vi syntes det var unødvendig å bruke tid og krefter på å finne brukbare rutiner for å markere dette på en fornuftig måte.

I tillegg bør det nevnes at forkortelser er løst opp og markert med understrekning, for eksempel Kongelig.

Flere forhold kunne vært drøftet og redegjort for. Transkripsjoner som denne er resultat av uendelig mange vurderinger.

*Norsk Historisk
Leksikon, eller Otto Kalkars Ordbok til det ældre danske sprog (1300-
1700).*

J Jeszu velszignede naufn

f 50a

Anno = 1687 dennd,, 28. February wore vj efter weledle Herr asses||sor Anders Simonssens skriftlige annording forsamlede?? ved || Seigneur Hans Thorgerssen Westbye for eiende sauger wed Agger||elf beliggende der des forefindende sauger oc qvern||huus at besigtige oc taxere efter begieringens wiidere || jndhold, med ofuerverende bundeleensmand Hans Nielsen || Bestum oc efterschreffne af laugrettet udj Aggers hærred || nemlig, Hans Økeren, Botolf Sonng, Hans Diissen || Christen Refstad, Elias Gudstad oc Haagen Frøen, || veledle Herr assessor Anders Simonsens thiener Jenss || Michelsen fremgaf ofuen berørte skriftlighed med dess paa||teignde befordring daterit 23,, oc 24,, February 87: ||

Huor efter wj befandt efterschreffne, af dene beschaffenhed, || jmoed dene besigtelsesforretning loed Hans Thorgerssen Westbye wed || hans fremsendte jndleg med Monseigneur Christian?? Hæg, protestere || at ey noget burde eller kunde foretages førend hand dertil || blef stefnt oc kaldet, daterit 28,, February 1687,, ||

\$ Jligemaader mødte udj rette Monseigneur Hans Madsen oc paa hans oc || medarfuingers weigne fremgaf hans skriftlige jndsigelsse || at dene forretning ej kunde foretages forend de for || deris prioritet som de wed oberhofrettens dom er tilfunden || faar erholdet høyesterettes dom som de forderligst forvender || stefning om daterit 28,, February 87,, ||

\$ Welfornehme Matrone Margrete Gruners loed fremsende een hendes || vnderdanigst suplicant om det, at \??/ skeer præjudits wed Hans Thorgerssens || qvernbrug jmoed det vdstede Kongelig skiæde, || Denne sinde er ey wiidere wed denne forretning at giøre || eed at dermed beroer til nestkomende onsdag efter || prediken er endt sehrilig efterdj weledle Anders Simonssens || thiener will formehne, at grunden paastaaende huuse

|| Sampt tilliggende lyche, jligemaader schulle taxeres wn||der same besigtelsse med saugerne oc qvernhuuset som || ichon alleene menineris?? i Herr assessors begiering oc ey videre?? || thil huilken thied eenhuer wedkomende sig da herpaa || aasteden jgien wilde jndfinde, med paastaaelig oc wedbør||lig rigtigheds annwiising, ||

Anno = 1687., dend., 2. Marty., ware wj atter med huerandre for||samlede paa aasteden wed Hans Thorgersens før eiende sauger || huor da paa Herr assessor Anders Simonsens veigne mødte udj || rette Morten Christensen oc fremgaf hans skriftlig messive || mig tilschreffuen daterit i dag, huor hand endelig begierer besigtelses||forretning at efterkomes, ||

Monseigneur Hans Mondssen mødte udj rette oc refererede sig til hans forige || jndgifne om hand begierede jgien at oplases som?? oc skeede, || på Hans Thorgersens weigne mødte Monseigneur Christian Høg oc begierede || at Monseigneur Hans Madssen wilde nu her for retten fremwiise || hans oc medarfingers dom som de formeehner dennem beretti||get i dette pandt efter, || Monseigneur Høg jgientog sig i dette oc sagde det war Herr assessor Simonsens || dom hand meendte saa burdte fremlegges her paa aasteden førend || nogen besigtelsse kunde foretages, || wj begaf oss saa till forretningen oc først taxerede grunden || som i alt er befunden med een lyche hos huor udj beredttes at || kand saaes wngeferlig ?? korn forwden thømerwelter || oc des behør ansadt oc worderet for - 350 rdr: || dend derpaastaaende gamel saugstue eller huusmands værelse || at?? saasom dend nu er med \sin/ tilbehøighed for = 30 rdr: || een thørkestue eller kiøne er themmelig bygt?? med golf||tømer ansadt worderte for - 24 rdr: ||

f 50b

Eet qvernhuus med,, 2 pahr qverner i dett eene pahr || nyelig af nye jndlagt dennd anden med themelige steene||reedschab sampt qvernehuuset i sig self saa oc 4re || dertilhørende thømrede render i alt ansadt for = 100 rdr: || dend paa grunden staaennde tvende sauger deraf er dend || eene nemlig dend nederste noget brøstfalden, er dog, || ansadt med sin forefindende tilbehør som var een krum||thap, een bagthap med 4re ringe, døgtig kamhiull., 2 skufuer || 4re hager,: een gamel jernthrossse 5: fafne., lang = alt., 60 rdr: || med tilbehørig thømerwelter saa som nu er oc forefindes - || Dend øverste saug befandtes døgtig for faae aar sieden || af nye opbyggt worderet med sin reedschab saaviidt Seigneur || Hans

Thorgersen tilkomer som war krumthap, bagthap,, 4re || j (1) gamel saugblad wdugtig, 5: støker kamhiul, fem fafne?? jern||throssse 3,, fafne lang, hager, naal, oc weigjern sampt || saugthømerweldter befindes oc for faa aar sieden || at vere bekostet, det worderet til samen for = 120 rdr: || huormed dene besigtelsesforretning till summa || summarum = 684 rdr: er sludtet oc endiget, ||

Anno - 1687,, dennd,, 7,, Marty er retten til aldmindelige || vaaben oc sageting bethiennt paa Store Østenstad i Ascher sogen || ofuerværende Kongelig Mayestets slodsfoeget Seigneur Christen Hansen Smith || i bundeleensmands sted hans søn Hans Helgessen Sem oc || efterschreffne laugrette nemlig = || - Gunder Sifuerstad - Erich Aastad - Laurids Billingstad - Ovden Hanewold - Erich Hanewold - oc Olluf Elnæss -

Kongelig Mayestets foegedt loed allerwnderdanigst publicere och forkynde Kongelig Mayestets allernaadigste patent om hoyesterettes || holdelse jndeverende aar = den = 15: Augusty 87, daterit, den || 18,, Janvary 1687: ||

Dernest Kongelig Mayestets allernaadigste befahlig til hands hoje excellense || om de comitterede comissariers wisse expenser af || huer saug efter advenant Sondenfields for deris reise || oc isteden at ey nogen med skydsferd schal qraueris??, || daterit 12,, February 87,, ||

Hans excellense Herr vice stadtholders naadigste befahling om det reste||rende langthømer for anno 1675,, oc 76,, at jndforschaffet || daterit,, 10,, Janvary 87 - ||

Hans excellense Herr vice stadtholders naadigste befahling at alle gaarder || brugende jngen wedtagen schall forschaffe een døgtig || bierkestok till musqvetskiefte, som til wiidre || paafordring schall vere i beredschab, daterit 19,, February 87: ||

Commissarie Anders Bojesen loed wnderdanigst publicere Hans || Kongelig Mayestet hannem allernaadigst gifne bestallung at were gen:?? || wejemester Sondenfields i afgangne de Places sted, oc || schall derfor nyede af huer gaarde brugende 4 s: som joe || deene schall oppeberge oc til stiftambtschriffuer lefuere som || dennem jgien wedbørlig suahre schall, daterit Hafnia,, 26,, February 87: ||

Item blef oc publiceret Seigneur Anders Bojesenns messive || Seigneur Christen Hansen Smit angaaende at almuen maadtte || tilholdes at fremschaffe til weje oc broer nu i thiide || førend thallegråben?? skueder af jorden, oc sehrilig dend || wej til Biøraasen, daterit 5., Marty 1687. ||

Christopher Engebret kooberslaer af skoufboigden i Sande sogn || laded thinglyese hans skiøde oc kiøbebrief af || Thoerd Hansen Hval i Lier wdsteed paa dend gaard || Sætre i Ascher sogn, skylder til hannem 2 fiering?? salt || med børsel ofr j (1) fjerding?? til Osloe Hospital wnderschreffuen af Anders oc Hans Weffuelstad ibidem daterit 10., Decembris || anno = 1687 = ||

f 51a

Kongelig Mayestets foeget loed fredlyese alle Kongelig Mayestets oc de beni||ficerede godsdes skoufue her udj sognedt iche at maatte || hugges til wpligt eller jmoed Kongelig allernaadigste || wdgangene forordninger, vnder paafolgende straf || dessligeste om?? wmyndiges tilholdene arf at leensmanden || derom schulle engvisere?? oc gifue det tilkiende, for \at/der||paa i thiide kunde skaffes formyndere oc fier hødmend, || ydermehre adwahered oc tilsagt almuen at forbyede deriss || børn oc thienistefolk iche at wdsette skoufuerwarne || eller jld, men at de allesteds wdsluker det wel oc handler || forsyenlig dermed, at ey nogen w=lyche deraf maatte || aarsages - ||

Efter hans excellense Herr vicestadtholders naadigste befahl forhen extrah: || efterforschede Herr slodsfoegedt mandtahlet gaard for gaard oc || befordtes det af efterschreffne beschaffenhed, || Næsøen derom mødte i rette Herr assessor Knud Frandsens fuldmegtig || Niels Windter oc formeendte dend gaard frj som een adelig || sædegaard, || Aschergaardene, Niels oc Halfuor, formeehner dennem frj eftersom de || ere fastbønder || Hanevold Erich fremviiste zedel for,,75: at hafue {...} oc for anno 76: || sagde hand oc hafue zedel men er hannem forkomen,, || Hanevold = Ouden, krefues for anno 76,, beretter det wed sin æd at || hafue wed afreigning med Frands Berendsen betalt hannem dend || Halsten Thvedter, foregifuer at hafue lefueret men hafr ingen zedel || Skovum = beboes af generalmayor Gorgasis frue dend mand da brugte || gaarden anno 75: 76,, som krefues er lengst derfra flødt, || Berrig 4. ?? £mark£ berettes, fra?? de thider som krefues da war gaarden || øde = || Hualstad, 4 ?? £mark£ de som brugde gaarden 75: 76: er forlengst død, || Bleege - 4 ?? £mark£ derom giordes jngen forklaring, || Wagaas 4 ?? £mark£ har

mange aar wered øde, oc brugt af presten, || Wndelstad 4 ?? £mark£ = brugt de aar af capt. Bruun - || FUSDahl 2 ?? £mark£ Anders berettes at hafue lefueret til Erich Rafn, || oc zedelen for forkomen, || Bonde - 4 ?? £mark£ de da brugte gaarden, lengst dæder boed af skyldner - || optagen = || Bleege - 4 ?? £mark£ - ,, formeehner de ved afreigningnedfogeden schal vere betalt || Boker - 4 ?? £mark£ beretter af derfor er betalt til Frands Berendssens || fuldmegtiig Jens Hansen, penge 2 rdr: - || Ellers fremkom for retten de domemand Niels Ascher oc Thorkild || Næs oc berettede at ald denne restands som fordres paa lang||thømer her i sogendt, dend er bereigned med forige slodsfoeged || Frands Berendssens fuldmegtiig Jens Hansen, oc endelig wed ?? || Excoution?? wdsøegt hos eenhuer, huilket oc meehnige almue med || dennem stadfestede det at were passerett saaleedes - || Derefter fremwiistes Erich Rafns zedel at Erland Arnestad oc Olle || ?? hafuer leferet huer 2: furestoke for det aar,, 76,, || endog de krefues i restandse, || Kongelig Mayestets foegedt fordrede dend sag jgien udj rette efter opsettelse || fra dennd 4de Octobris sidst forleeden jmellum hannem oc Christen || Joenssen huusmand paa Berrigs eier angaaende hans lejermaals||forseelse, efter derom forjndførte beschrifuelsses jndhold, || de begierede derpaa een endelig kiendelsse - || Christen Joensen mødte udj rette oc fremviiste hans wnderdanigste suplication || med paaføgende hans excellenses naadigste resolution, daterit 2: Novembris 1686?? || lyedende saaleedes; efterdj efter slodsfogdens Christen Hansens || egen tilning?? gjorde mundtlige beretning hos supplicanten || jndtet schall were at wendte til nogen wård, hand oc paa 27,, || aars thied hafr weret wnder Hans Kongelige Mayestets millitie kand med || bøederne wel beroe, til det kongelige rentekamers betenkende || paa hans Kongelige Mayestets allernaadigste behag jndbemelte egteschab || om det iche er udj nogen af de forbuudene loed, naar de || begge forbegangne lejermaal tilforn, hafuer wdstaaed wedbør?? || kierkens disciplin med aabenbahre skrift staaennde, daterit || Christiania 2: Novembris, 1687 J Høg: ||

Mathis Berrig oc Halfuor Ascher,, fremkom for retten och || thilstoed det med Christen Joenssen at hand er een fattig || mand oc er jndtet eigende, oc langt mindre formaar at || kand endten suahre eller betahle nogen bøeder, huilket oc || meehnige almue med dennem stadfestede, ||

f 51b

Weledle Herr assessor Knud Frandsens fuldmegtiig Monseigneur Niels || Windter modte udj rette oc fremfordrede dend sag efter || senaste opsettelse dend,, 29,, Novembris 86, jmellem || hans principal oc Peder Larsen huusmand paa || Næsøen = || Peder Larsen mødte udj rette oc fremgaf jmoed Herr assessors || i rette producerede goed?? regnschabsbog,, hans

gien||reigning, Herr assessors krauf i alt efter bogen || er tilsamen = 180 dr: 2 £mark£ 17 s: Huorpaa hand efter Herr assessors || reigning schulle schyldig blifue = 28 dr: 3 £mark£ 1 s: = || Peder Larsens reigning bedrager sig til 182 dr: 2 £mark£ 20 s: || forwden bewiiste at hafue betalt til Monseigneur Jacob Krefting || eet aars huuseleje af paaboende plads for det aar,, 1682 || som Herr assessor jligemaader oc?? fordrer - || Herr assessors fuldmegtig begierede endnu opsettelse til neste thing || huilket wederparten jngelunde wilde samtøke men be||gierede dom, || Herom afsiges saaleedes, at efterdj Peder Larsens irette||lagde reigning, befindes af anden taxt paa hans arbeide, som || med læugretted oc thing almuen er conferered, at det {...} er || saa billig som eldgamel oc giengse wærd paa sligt arbeide || Dette gifuer endelig dend forschiel i reigningerne jmoed || huerandre, at Peder Lauridsen for weledle Herr asses||sors søgende som er 28 dr: 3 £mark£ 1 s: frjekiendes, oc det || som ofuerschyeder 2 dr: 3 s: sampt dend bereignede huuseleje || 6 dr: som i retten med Monseigneur Jacob Krefting zedel bevi||stes til hannem at were betalt, oc Herr assessor dog i hans bog an||fører dennem Peder Larsen til debit, disse tilsamen = 8 rdr: || 3 s: erlegger wel Herr assessor Knud Frandsen til weder||parten Peder Larsen jnden half maanedes dag, oc dersom || Monseigneur Krefting iche schulle oppebaahret same huuseleje || det aar, da søge sig Herr assessor de 6 dr: igien hos hannem || om saaledes for ret befinder, eller kongelig eragter, || jmidlerthied retten forhandlede ankom liggere,,?? fra || slottet med hans excellense højædelbaarne Herr vicestadtholders || naadigste befahling at almuen her i sognet schall med forderligste || jndschaffe til slotteds fornødenhed stør oc hesselriis?? || som jmellum almuen schall deehles efter enhuers brug,, || daterit 5: Martj: 87,, ||

Herr assessor Knud Frandsens fuldmegtig fordende dend sag i || rette efter sidste opsettelse dend 29,, i Novembris 86,, jmellum || hans principal oc Baldser Ahrnestad, angaaende || nogen resterende landschyld oc 1 ?? ?? weed hand || sig om waaren 84,, schall hafue bemegtiget, efter stefne||zedelens wiidere jndhold, daterit 19: Octobris 86: || Baldser Hansen mødte i rette oc sagde sig at hafue betalt || dend fordrende landschyld til Herr assessor self huilket || fuldmegtigen iche afwiste oc ej heller paastoed saa hart || des fordring - || Angaaende weeden, da bewiiste Baldser i retten hans || skiøde paa gaarden Ahrnestad i huilken skouf denne paakla||genden ved schall vere huggen, at hand dend self er eigende || gaarden oc war dend raadig eet halfaar førend dene || blef borttagen, formendte fordi hand war nehmest || at bemegtige sig det som hand fandt hugget i sin || egen skouf med wiidere oc sehrlig efterdj Baldser || maatte giøre skydsferd til Winger dend windter || som Jacob Arnestad dog burdte

giort der dend thied {...} || boede paa gaarden saa oc maatte betahle soldatter ||

wdreedning af gaarden sampt smaa skydzferder der forwden førre || hand kom til gaarden - oc fich ey andet derfor end som hand || dog i det mindste maatte nyede weeden af sin egen skof || Herom afsiges saaledes - at efterdj Baldser Hansen bewiiser || med i rettelagde skiøde daterit 15: Decembris 1683., at hand || self som børselmand ofuer ald gaarden war eiende sit kiøb || da dene paaklagende weed blef af hannem antaget om waaren || anno 87 = thj oc af des aarsage frjekiendes hand for dette || lougmaahl efter L:L:B: 19: capt: med dend søgende || landschuld dermed beroer til neste thing, efterdj derom || paa endten sider iche bewistes wedbørlig rigtighed baade || for deds jmodsigelse eller paastaaelse - ||

f 52a

Kongelig Mayestets foegedt hafde wed bundeleensmanden ladet stefne || Joen Jøssing formedelst hand schall hafue hugget thj thylter || huusthømer i Jøssing skouf huor udj hospitalet schall were || eiende i (1\2) fiering derfor wil formehne at efterdj det er || beneficeret gods for saa wiidt det da burdte were Hans Kongelig || Mayestet hiemfalden?? oc hand derfor \wden/ bør bøde til Hans Kongelig Mayestets || Joen Jøssiing mødte udj rette oc negtede iche for at hafue - || hugget same wed, men efter hans landherre Herr assessors || befahling, som hand bewiiste nu i retten hans wdsteede || haand oc zedel derfor at hand for des paa thale wille || holde hannem frje hans fuldmegtig Monseigneur Niels Windter || beretter at Herr assessor ejer \i/ gaarden eet pund oc 6: lispund salt med børsel ofuer alt, hand fordj iche kunde hindres || at bruge i sin egen skouf til hans egen fornødenhed, || Hermed beroer til neste thing, efterdj Herr assessors || fremsendte hiemelzeddel iche er af dend condition || som Christian 3: recess, allernaadigste byder oc befahler - ||

Rolf Bleege fremkom for retten oc beklagede sig ofuer || Poull Store Guddim det hand forleeden thingdag om afte||nen efter thinget dend., 29: Novembris 86 var endiget || paa Wojen paa hans thingwey oc efter hand udj eet loug||ligt erinde war besteed at jndgaa til Niels Ascher || at hand wilde møde med sit zignete hos leensmanden Helge Sehm om morgenen derefter, da hafuer Poull || Guddim hannem ofuerfalden oc jlde skamfeeret hannem med || een kniif saaledes som hand beviiste med ahre her udj || retten først et ahr efter knifsting i \venstre/ ahrmen, et ar || i handleeden, som hand beklager sig at hafue meehn af, oc ej || kand arbeide saawel som tilforn, oc det 3de ar, nederst || wdenpaa handen, oc eet ahr wed

thomelfingeren paa dend || højere haand, jtem fremwiiste oc, at hand schal hafue stuket || hannem i det 5te sting i kioelerved, dog iche ramt eller || skadet hannem noget dermed thill dette at bewiisse - || fremfødrede hand thvende prouf nemblig, || Peder Fusedahl som med leensmandens stefnemaahl hiidstefnt mødte || oc sagde sig ey wiidere herom bewist, end at Rolf Bleege || jndkom til Niels Aschers same aften thinget war endt || da war Poull Guddim der jnde tilforn, da war der || iche et ord jmellum dem, Poul Guddim gik saa bort || war borte een stund, jndkom saa jgien da falt dem ord || jmellum, oc Rolf skioldte Poull for een hanrej, der||af kom deris klamerie, huorpaa Poull suahrede jey schall || gifue dig een hanrej det {...} diefuelen schall fare i digen || Wiidere hørde hand iche, hand saa iche \hand/ hafde nogen kniif || wde, oc saae iche hand hafde nogen kniif wden langt mindre || at hand giorde nogen skade, hafde ey wiidere at proufue || oc erbød sig derpaa at aflegge sin æd - || Rolf negtede det aldeehles, oc sagde at hand iche kallede hannem een hanrey - || Kongelig Mayestets foegedt spurde Peder Fusedahl om der war fleere ||

f 52b

folk i huusedt end Poull Guddim, huortil Peder || suahrede ney der war jngen andre jnde, oc jngen anden || giorde skade påRolf Bleege end Poull Guddim, || Barbara Efuindsdatter thienende dend thied hos Niels Ascher || da dene klamerie skeede, hun hørde jngen klamerie || jmellum dennem men saa at Poull stakk Rolf men huor || mange sting wiste hun jche, da thog hun een stoel || oc holt jmellum dem for at skille dennem ad, oc der de || med det same blef adschilt, gik Rolf om bag hendes || røg oc der falt hand i kold, oc der war jngen || andre i stuen wden Poul Guddim, Rolf Bleege || Peder Fuusdahl oc hun, Fogden spurde hende om || hun weed at nogen anden giorde Rolf dend skade end || Poull Guddim, huortil hun suahrede ney, men huor || mange sting hand stak eller Rolf fik det wiste hun || iche = herpåerbød hun sig at aflegge sin æd - || Halfuor Ascher mødte i rette oc wdstoed at hand efter leensmandens || anordning besigtede Rolf Bleege anden aftenen efter || dette war skeed oc forklarer det saaledes at hand || saae 2 bahre saahr paa Rolf Bleege's wenstre arm, men || eegentlig om det war dend wenstre eller høyre arm || det wiste hand iche, saa som hand oc at der laae een liden || plasterklud paa handbagen ved handleeden, men paa || dend højre haand saae hand iche at hafue nogen skade || allene saae at hand hafde een kluud om haanden || Hans Hellessen besigtede hannem tillige med Halfuor Ascher || oc saa at Rolf hafde twende aabne saar paa dend || wenstre arm oc een plasterklud paa same hand som || hand klagede at det war for saart hand kunde iche || thage det af, Paa dend høyre haand hafde hand oc een || kluud som hand klagede at hand ey kunde aftage || thj det war for saart - || Gulbrand Joensen som hafe lagt Rolf Bleege 4re aabne || saar som alle ware stuken

paa de steder Rolf her i || retten hafuer anwiist ahrre efter - || Rolf Bleege formeendte || oc sadte i rette at hannem af Poull || Guddim som hafuer forwoldet hannem dene skade, bohr || at jndstaar hannem opretning for hans swie, wed || thids forsømsse oc derofuer tilføjede skade = hand || beretter at hafue liggen til sengs der ofuer i 4re wger oc wæred w=arbeidfør i 6: wger tilsamen || hand pretenderer iche noget \vist/ men jndstiller det || wnderdomer oc domemends kiendelsse, || jndstefnte Poul Guddim som wed leensmands stefnemaal || var jndstefnt mødte iche, ey heller ved nogen anden || ladet suahre till sagen, ||

\$ Kongelig Mayestets foegedt sadte udj rette oc formeendte at de twende || mænd som for hannem hafuer caveret oc godsagt, de bohr || hannem {her} udj retten till neste thing at forschaffe || eller oc de self at suahre til sagen oc huad deraf || kand følge, || De same twende mænd Halfuor Engeset?? oc Alf Rudstad mødte || for retten, oc hafde formoedet hand self schulle suahred || sin sag oc til sin gierning, efterdj hand mødte her || paa wabenthinget i dag, || same twende mænd forelagt til neste thing at frem||skaffe aftmelte Poul Guddim tilsteden oc schall || der da efter sagens beschaffenheed worde kiendt || oc dømbt det som med loug oc ret forsuahrig || kand eragtes, ||

Anno = 1687 = dennd., 9 = Marty = er retten til almindelig sage || oc waabenthing bethiendt paa Houg i Øster Bærum udj Kongelig Mayestets || foegedt Seigneur Christen Hanssen Smit bundeleensmendene Ahrne || Houger oc Gunder Nadderud sampt efterschreffne laugrette udj || Øster oc Wester Bærum deris ofuerwærelsse nemlig - || Svend Wold, Jørgen, Eeg, Hanss Jaer, Hanss Jung - || Joen Stofwj, Guldbrand Houg - Poull Helgerud - || Peder Ruud, Christen Hamang, Biørn Stabek, Michel Fosssum || oc Niels Stabek - ||

f 53a

Kongelige Mayestets., foegedt loed for retten allervnderdanigst publicere || de kongelige priefue oc høfdrigheds befahlinger som paa Ascher || thing paa Store Østenstad alle blefue læste oc forkyndede, || jtem oc blef oplæst oberkrigscomissarie Hans Hanssen ordre at || proviantforvalteren ved Aggershuus Poul Petersen schall || lade opføre ald det proviantkorn som paa sæboederne wed || byens brygge oc Kongelig Mayestets tilhorig schall paa slottet i de dertill || bestilte leigligheder opføres daterit 10, January 87, || oc derpaa Poull Pedersens begiering at almuen maatte til||siges til deds efterkomelsse, at møde med

16., heste || huer dag jndtil det alt worder efterkomet, daterit 15: || Janvary 87: ||

\$ Noech een anden begiering paa same anordning saasom endnu resterer w||opkiørt 6 1\2 hundrede tønder korn, at det oc maatte worde efter||komet daterit 3., Marty= 1687: ||

Kongelig Mayestets foegedt loed oc jligemaader fredlyese Kongelig Mayestet oc det || benificerede gods ses skoufwe wnder paafolgende straf efter || Kongelig Mayestet wdgangne forordninger, jtem, om wmyndiges arf || oc fiærhold, saa oc soufuerwarmes wdsettelse, alt som paa || Ascher thingstue advahredt oc forkyndet er - ||

Haslum fordres resterende langthømer,, 75: 76: 4 ??£mark£ formehnes frj som || bundeleensmand de aarigeren || Nordbye = 4 ??£mark£ beviser med 2de widne at derfor er betalt til || Frans Berndsens fuldmegtig Jens Hansen 2 rdr: - || Oust 4 dend da paa gaarden boende er forlengst derfra,, || Soelberig,, 4,, ??£mark£ siger de nu alt ere lefuerede paa slottet nyelig || Hoesle 4 ??£mark£ beviises med Erich Raufns zedel er lefueret,, 4,, fure||stoker - || Neess = 4 = ??£mark£ formehner at hafue betalt til Frans Berendsen, - || Ramstad = 4 ??£mark£ formehner sig frj formedelst hand er postbunde || Wold = 4 ??£mark£ formehner derfor at hafue zedel det at were betalt || Forneboe = 4 ??£mark£ formehner sig frj formedelst laugmand residends,, || Steen = 2 ??£mark£ dend nu paaboende tilkomen siden, erbyeder sig med || første at jndschaffe 2 ??£mark£ een dag hand ey anded weed end || de joe af hans formand maatte were lefueret, || Aass = 2 ??£mark£ fremwiiste fogden Frans Berendsens bereigning at de || ere tilførte i deris regnschab med huerandre || Skatter 2 ??£mark£ gaardlø = 1 ??£mark£ hafe nyelig lefueret endog?? de formehner || deris formand det tilfore schall hafue yt oc refuert || Eggeberg = 1 ??£mark£, hafuer Frans Berendsens zedel for begge aar || Ellers fremkom for retten 2 eldgamle throeverdige mænd || Lars Langelaae oc Peder Horne oc beretter at meehnige || mænde Wester Bårum hafuer lefueret deris langthømer || oc de som iche yte thømer betalt det til fogde med penge || efter hans bereigning, oc det blef wdsøgt wed execation || oc derfor betalte exeqveerpenge, huilket oc heele || almuen med dennem bekræftede saaleedes at were || dennem bewiist oc i sandhed - ||

f 53b

Weledle Herr assessor Knud Frandssen, loed wed Seigneur Jesper Balken || borgstadsprocurator oc auctionsforvalter udj Christiania || i retten

jndgifue hans høje excellenses stefning ofuer Hans || Poulsen Ramstad i Øster Bårum, angaaende hans gaardz || frafløttelse efter louglig opsigelse til fordag at rødig||giøre, saa oc for hans derofuer jndgifne supplication til hans ||

1., excellense vicestadtholder = daterit 10= February 87., ||

2: Dernest?? fremgaf opsigelse med paaschreffne forkyndelse daterit 12., Novembris 1687 = ||

3= Nocheen beschikelse af dend = 1te February 87 = || Monseigneur Balchenburg tilspuudte Hans Ramstad for retten || om hand nu wilde producere dend suplication in original som || hand til hans excellense vicestadtholder er jndgifuen || huortill hand suahrede ja oc fremlagde dennd, ||

4., Derpaa fremtagde Monseigneur Balchenburg copie af same suplication || oc paaføgende erklering til rudere conferends = ||

5=, Nocheen beschikelse med paaføgende suahr daterit 20., February oc 2., Martj 87 || de udj beschikelsen thilnefndte mænd Asbiørn Løgeberg - || Sifuer Valler, oc Hans Oxhofd, som lensmanden mødte udj rette || oc wedstoed deris forretning med paaføgende suahr at || were sig saaledes i ald sandhed, huorpaa de erbøed denem || at aflegge deris æd naar begieres, || Hans Ramstad nehrverende tilstede wedstoed det er oc noged || det iche joe saaledes at were ||

6: Endelig fremgaf Monseigneur Balchenburg, Herr assessors skriftlige || jndleeg, daterit Bragernes 8., Martj: 87., || Monseigneur Balchenburg begierede Hans Oxshofd da hannem sig || hafuende bøxselpenge 20 dr: som Hans Ramstad tilfore || er anbøden nu i retten wilde optelle, oc Hans Ramstad || tilbyede om hand dennem endnu vilde anname wiidere || bekoste ey at forekommer saa gaarden rødelig kunde giøres - || efter loeven, i det øfrige referede sig til Herr assessor jndleger || paastand til wiidere sin sags wdfør, i alle maader || forbeholden - || de anbødene 20 rdr: blef i retten optalt oc Hans Ramstad || tilbuuden, oc weigeede sig dennem iche at kunde annahme?? || herjmoed oc til sagen at suahre mødte udj rette Hans Ramstad || oc først fremgaf hans wnderdanigstr supplication hans excellences resolution || af dend ,, 10 = Janvary Herr assessors erklering dend 7: February oc endelig ||

7., Hans excellences paaføgende resolusjon dend ,, 16., February 87., ||

8., Dernest fremgaf Hans Ramstad hans schriftlige jndleeg daterit || Ramstad, 4., Marty: 1687: || Monseigneur Balchenburg fremeschede Hans Ramstad ædels adkom||ster til dend eene fiering hand siger sig berettiget i gaarden || sampt ellers hans andragne for dend høje øfrighed at bewiisse || efter stefningens jndhold, oc ejhede dem wed nogen opsettelse || formedelst de rettelagde documenters grundige ofuervejelse || oc efterforschung om sagens beschaffenhed deraf, da opsettes || sagen udj 4re wger som til nestkommende 6., - Aprilis jgin || schall worde foretagen at da begge parter til dend wilde || møde udj Ahrne Hansens huus i Sandwiigen at ob||varte rettens kiendelse efter low oc dom, saa || møder oc same laugrette nu retten bethiendt || hafuer saa betiidelig same steds, at ey nogen ophold, || for deris wdeblifuende maatte foraarsages, ||

f 54a

Dennd sag jmellum Kathrine salig Peder Borges af Christi||ania oc Seigneur Frands Berendsen efter seeniste thing paa || Thanum dennd 1te Decembris forflødt, er igien foretagen || Chathrine Peder Borges mødte self udj rette oc fremfordrede || sagen efter forhen i rettelagde docum: oc begierede || dom, || Seigneur Frands Berendsen loed ved leensmanden Ahrne Houger suahre || mundtlig at hand refererede sig til hans i rette skikede || tilforn oc hafde ey wiidere dertil at suahre, || herom afsiiges at efterdj her beviises med Seigneur Frands || Berendsenns egen haand paa salig Peder Borges til hannem paa??||stillede reining at hand er schyldig de fordrende 50 rdr: || oc \ej/ beviiser med nogen qvitering noget derpaa at were || betalt, da tilfindes Seigneur Frands Berendsen som 50: rdr: || at betahle efter sin egen haand med sampt oc de søgende || 6 dr: 1 £mark£ 12 s: som een død mands haand ligger for, oc ey || disputeris med sampt 6 dr: udj omkostninger huilke || tilsamen = 62 rdr: 1 £mark£ 12 s: jnden half maanedes daug efter || lougen bøhe betahles wnder lougens adfærd, dog derved || udj agt fornehmlig at tages, at ey noget jmod Kongelig Mayestets || allernaadigste camerretsordning endten begaas eller || handles {...} \wnder/ dessen allernaadigste jndholds paafølgelige foraarsagende - ||

Christen Belsedt af Wester Bærum wed een rigens stefning till || i dag ladet jndstefne Anders Pedersen Bakeøegaarden, || samesteds formedelst hand i hans frawerelse, schal hafue || øfuedt genvalt i hans huus jmoed hans hustrue - || efter stefningens wiidere bemeld daterit 19: February 87: || Stefningen befindes efter paaschreffne forkyndt, || jligemaade til denne sags forklaring jndstefnt efterschreffne || prouf Olluf Andersen, Margrete Jensdatter som || mødte udj rette, || Olluf Andersen proufuer at 2 dage før thinget war nu sidst || paa Thanum som war een løfuerdagsaften da kom {...} || Anders Pedersen ridendes til Belset raabte oc skreeg || Jacob

Kryelsbye din hoerewnge, oc til Christen Belsettes || qvinde din thyfuekierring, jeg schal følge dig hiem?? din || thyfuekiering, fattede hende i brystet ristede de hende || hiid oc diid saa hun falt hun paa siden optil et skab, || søgte saa i sengen efter Christen oc sagde du thyfuekierring || huor er manden din laed manden kome frem oc suahre || for sig, dene Olle Andersen løste thaget oc fik hans haand || op wiidere hafuer hand ey herom at proufue || Margrette Jensdatter proufuer self same ord i alt || som Olle Andersen omvundet hafuer = || Anders Pedersen mødte i rette, efter tilspørgelse hafde || hand proufuene jndtet at beschylde, oc ey heller Christen || Belsedt hans kone eller deris søn Jacob Kryelsbye || siger sig da at hafue weret fordruken oc kand ey || mindes noget dertil, hafuer oc ey heller nogen aarsag || dertil i nogen maader, || hand afbeeder hans forseelsse denne gang, lafuer oc tilsiger || aldrig at schall giøre Christen Belset, hans qvinde eller søn || eller deris folk nogen forfang med ord eller gierning || i nogen maader efter denne daug, efterdj hand hiid||til iche hafuer haft aarsage thil andet end at erklere || dennem samptlige udj alt det som erligt oc christeligt || er, men huilken afbeedelsse Christen Belset oc efter||loed sagen forsaawiidt, at hand iche anstrenger hannem || paa hans ære, mens sagens bekostning oc kongens zigt || derfor eschede hand rettens kiendelsse ||

Herom afsiges saaleedes = at efterdj det med loughlige || prouf oc **f 54b**
widnesbyrd bewiises at Anders Pederssen || hafuer w=forened Christen Belsettes hustrue i hands || eget huus baade med ord oc gierninger, som hand self || for retten iche kand fragaae, men wed sin afbedelse || siger at weed der aldehles ingen aarsage til, thj af || des aarsage thilfindes Anders Pedersen efter MB: 16: || at pleje sine dobbelte bøder, som er efter Christian 3 ?? ?? 22 || art: 7 1/2 rdr: till Christen Belset oc til Kongelig Mayestet 7 1/2 rdr: || med sampt 1 rdr: i dompenge, huilket alt jnden || half maanedes daug efter dene doms loughlige forkyndelse || wnder wdsægnig oc adfærd efter lowen, oc hermed || were adwahret herefter at wogte sig for drukenschab || oc fører eet christelig oc skikeligere lefnet end hiid||jndtil af hannem schall were ført saafrembt hand iche || wil ansees udj dennd paafølgende straf som loven || oc kongelig allernaadigst bogstafuer derom befahler, ||

Anno = 1687 - dennd = 14., Marty = er almindelig waaben oc || sagething holden paa Aggers hærredsting udj Kongelig Mayestet foegt || Seigneur Christen Hanssen Smit oc bundeleensmanden, Hanss Nielssen || Bestum sampt efterschreffne laugretteds

ofuerwærelse || nemlig - || Haagen Frøen - Jochum Skoyen - Olluf Froegner || Thore Wlleren = Botolf Soeng = oc Anders Frøen - ||

Bundeleenssmanden Hanss Bæstum fremstoed for retten || oc forklarede at hand forleeden 22 February,, i thvende || laugfaste danemend ofuerværelsse betalte til mester||manden tholf rdr: for de trende fanger westenfra som || same thied efter oberhofrettens dom thill kagens || blefue straffede, det beviiste hand med same thvende || wider nafnlig Olluf Ørager oc Halfuor Sollerud, som hand endelig fordrede oc iche wilde lade sig anderleedes || aftiinge, huilke oc saaleedes af Kongelig Mayestet slodsfoeget til || leensmanden blef wdtalte oc lefuerede ||

Welfornehme mand Seigneur Michel Søfrensen handelsmand oc stadscapt: || udj Christiania ladet thinglyese Seigneur Christopher Thønnesen || thil hannem wdstede pandteforsichring, for reede laandte || penge 200 rdr: hafuer hand hannem stillet til wnderpandt || Nyegaard beliggende her udj Aggers hærredt schylder || aarlig 15 lispund thunge, med wnderliggende saug oc redschab || skouf oc marke af huad nafn det er eller vere kand daterit ,, 3,, February anno = 1687 = ||

Chathrine salig Peder Borges ved riigens stefning hafuer till j || dag ladet jndstefne Eenwold Nielssen møndtersvennd || for søgennde capital 100 rdr: efter vdsteede før schrifvelse || efter derom stefningens wiidere bemeld daterit 21: February || 87 = || Dernest fremgaf dend derfor wdstede obligation oc pandte||forschrifuelse daterit 26,, February 79: - || Eendnu fremgaf een opsigelse paa same capital, daterit 3,, Novembris 86: || med des paafolgende anordning samt giensuahr dend 5: Novembris 86: || hafde ey wiidere at j rette gifue oc eschede endelige || dom - || Paa Eenwold Nielsens weigne mødte udj rette Hans Michelsen || oc fremgaf hans skriftlige jndleg daterit 14,, Martj 87: || Efterdj Eenwold Nielsen wed sit fremsendte jndleg lader lyese || hans forfald oc hand self eragter forueden at suahre || till sagen, huorfore hand begierer opsettelse til neste || thing, da af des aarsage beroer det dermed til første sage||thing, huor da schall worde kiendt oc {...} det som rette oc forsuhrligt kand were,, ||

f 55a Kongelige Mayestets foegedt Seigneur Christen Hanssen loed oplæse oc publicere alle de || kongelige, høyrigheds befahlinger oc andre brefue som paa || thingene udj Ascher sogn oc Øster Bærum blefue forkyndede - || saa som først ||

1,, om høvesterettes holdelsse ||

2,, om langthømerrestandsse ||

3,, om musqvets skiefter,, 4,, om saug commissariernis expenser, ||

5,, om stør oc hessel i vnder til skandse kurfuer - ||

6,, Hanss excellense Herr vicesadholders naadigste befahling om et løsqvindfolk || ved navn Birgette Arfuesdatter som sig her i sognet opholder || efter sognepresten Herr Laurids Jbsens angifuende, at hun 8te dager || efter dettes publication sig herfra schall forføje vnder || straf som wedbøhr - ,, daterit = 5,, Martj 1687 = ||

7,, Comiissarie Anders Bøjesen hans kongelige bestallung paa wegemesteried, || søndenfields - daterit 26,, February 87 ||

8,, Hans messive om det same som er om wegenes reparation - || daterit 5: Marty 87,, ||

9= Kongelig Mayestet allernaadigste forordning om ducations, realer, oc krydsdalers || forføjelse = daterit = 26 February 87 - ||

Kongelige Mayestets, foegedt loed fredlyese, Kongelig Mayestets oc alle benefficerede godsers skoufue lige som i Ascher sogn, ||

Item om nogen w-myndiges fierhold her i sognedt, om || nogle schulle fattes formyndere endre da derom i thiide at || giøre advarsel, paa det dermed kand forholdes efter lowen, ||

Saa er tilsagt almuen at advahre deris børn oc thienistefolk, || iche at wdsette nogen varme, huoraf skoufskade kunde || forarsages - ||

Monseigneur Johannes Jbsen jndwaahner oc handelsmand udj Christiania fremkom for retten oc begierede almuens thilstand || om det dennem iche i ald sandhed witterlige at dend saug || her udj Aggers hærred kaldes Skiærfven saug joe er øede || oc gandsche needbreudt, huorum hand fremst ørde de || thvende danemend Hans Nielsen Bæstum oc Ifuer || Skiærfven, som det med hannem wed æd wil bekrefte || huilket oc meehnige almuee med dennem stadfæster - || saa i sandhed at vere, huorefter Seigneur Johan Jbsen war || thingswidne begierende, hoerwed

hand formeendte || derved allervnderdanigst at blifue forschaanedt oc frj for || de 2 £mark£?? aarlige wdgifte, som deraf hiidtil for dam||stoken paa Kongelig Mayestets grund hafuer wered suharedt, ||

Christen Lie af Gudsahl sogn i Gulbrandsdahlen lader wed bondeleensmanden || Hanss Nielsen Bestum i rette fordre Knud Villadssen tilholdende || wed saugerne i Aggers hærred for giæld for bekomede slagtt || efter wdsteede forskrifuelssse af sallige Niels Joensen wdsteed || oc Knud Villadsen derpaa skrefuen caution paa hans værmoders || weigne huor hand belofuer at holde Christen Lie skadesløses - || daterit 23., Septembris 1684., dend endelige ret som søges er - || tilsamen = 14 rdr: 3 £mark£ = 14 s: = || Knud Willadssen mødte udj \rette/ negtede iche giælden, begierede || dilation til høsten saa schulde det i mindelighed worde || suahredt wden nogen process - || Herom afsiiges saaleedes, at efterdj Knud Willadssen iche fragaar || denne fordring men derpaa begierer dilation til høsten || komende, da forblifuer det derved, oc saafrembt det || iche til dend thied nemlig jnden Ste Michelsdag fyllest||giøres, da at wdsøges hos hannem wed nam oc wordering || jnden half maaned derefter med sampt een rdr: i dom||penge, dog om nogen anden prioriterett, da dennem alde||les w=prejudiceret - ||

Welfornehme mand Christen Poulssen jndvaahner i Christiania som fuld||megtig paa sallig Jens Jensens børn oc arfuingers weigne || fremgaf een høyanseelig riigens stefning huorved en deehl ||

f 55b

almue i Aggers herredt siiges for tilstaaende giæld til sterfboed || efter de comitterede coemiessariers wdsteede forretning || wiidere anwiisninge, stefningen daterit 19., Octobris 1686 = ||

\$ Derefter fremfordredes først Hans Rødtvedt som krefues || = 16 dr: 2 £mark£: 1 s: mødte oc sagde at hafue derimod til afkort||ning betahling for een koe hand ofuerførd for hannem et aar windter || oc somer, oc een koe fra høsten oc til H: B: louger??, oc een hest i || 3 „wger., 3 bordveltestoker, oc 800, bord kiort fra Hougsaugen || Men for alt dette hafde hand jngen beviis, eller rigtighed, || er forelagd half maanedes dag at betahle wnder adferd efter || loven, Kiøbe Bolchen 3: sampt 3 s: af huer dr: i sagens omkostning ||

Rasmus Groerud fordres: 5 dr: 3 £mark£ 18 s: mødte iche eller || nogen paa hans weigene, tilfunden at betahle jnden í (1/2) maaned || wnder

lougens adferd med,, 3,, s: af huer dr: i omkostning, || dog huad hand derjmoed kand hafue til af beviis det || bør hannem billig decortoris, ||

Erich Rødtved = fordres = 14 dr: 2 £mark£ 2 s: mødte oc wedgik gielden || lofuede at betahle, thilfunden at betahle jnden half maanedes || dag med = 3 s: af huer dr: i omkostning, ||

Gullich Rodtvedt = 1 1\2 dr: 16 s: er iche mødt, tilfunden at betahle || paa same maade som Rasmus Groerud - ||

Olluf Romssaas = fordres 2de gange tilsamen = 3 dr: 16 s: mødte iche || almuen beretter at hand for nogen aar siden loed sig || verfue vnder de mariner reiste af landet och iche || jgiennkomen sieden - ||

Hanss Diisen fordres: 1 £mark£ 16 s: mødte iche hafuer louglig forfald || thilfunden at betahle ||

Hendrich Gudstad, fordres 11 rdr: 3 £mark£ 3 s: mødte iche, almuen || beretter hand forlengst er død, war een fattig || huusmand, oc aldehles jndtet efter hannem - ,, ||

Laurids Løehren = fordres 4 dr: 2 £mark£ 22 s: betalte same penge || strax, som Christen Poulsen i retten afnæfuede, ||

Halfuor Mangelrud = fordres = 3 dr: 3 £mark£ 17 s: mødte oc sagde sig iche || at wiide der noget af, hafde ellers haufned 2 heste for || hannem 2,, somre oc forschaffet hannem 3 skydshæste fra byen || oc til Fædt, som hand wilde meehne kunde kome til af||korting, men hafde derfor jngen beviis - || thilfunden at betahle fordrende 3 dr: 3 £mark£ 17 s:, jnden half || maanedes daug - wed wiidere omkostning = ||

Olluf Linderud fordres = 1 dr: 12 s: siger at hafue kiørt bord for || ham í (1\2) hundred bord fra Bøter, oc jndtet faaed for, meehnee || det bør hannem kortes, hafr derfor ingen beviis, allene || hans egen beretning som iche jmod Kiøbe Bolchen 4. capt. kand || følges, mens forelagt?? í (1\2) maaned at betahle med 12 s: || omkostning wnder lougens adfærd, ||

Kongelig Mayestets foegedt paafordrede dennd restands efter hans {...} || excellense Herr vicedstadtholders naadigste befahling, anngaaende det lang||thømer som for anno 75: oc 76: søges at schall restere,, ||

Laurids Frogner = fordres, 4= £mark£?? Daniel Frogner mødte oc meehndte || burdte were frj derfor, efterdj hans fader de aar 12,, postbonde || som oc hans hoje excellense naadigste eget bref dennem bevilger ,, ||

Christen Frogner,, 2 £mark£?? siger derfor at hafue zedel, ||

Haagen Skojen, siger de nu nyelig er lefuere de - ,, ||

Niels Bestum,, 4 s: Hans Bestum wil med sin højeste æd bekrefte || det de ere betalte, ||

Lars Woxsen = 4 £mark£?? mand er død, hans warsøn wil formeehne det med || Seigneur Frands Berendssen er bereignedt, ||

Riiss Lars = 4,, s: af same beschaffenhed som Woxsen - ||

Børgen = 4,, s: war dend thied gen:qvart: Cucherons friegaard, ||

Winderen = 2 s: schall restere førnd jdsige opsiddere kom til gaarden ||

Lillesaag = 4 s: laugmand Jørgen Phillipsen, loed jngen forklaring giøre ||

Wllewold = ligesom Lillesaagn ||

Amund Grefsen = mødte iche = ||

Ow: Hans oc Olluf, war dend thied salige lector M: Christens auflesgaard ||

f 56a Bredtvedt= Anders= 2 s: er død - ||

Skojen= Engebret,, 4 s: comissarie Bojesens gaard, ||

Abildsoe= 4 s: dend thiid besiddere nu derfra - ||

Needre Fos= 4 s: kongens frj møle - ||

Gudstad= 2 s: mødte iche = ||

Blindern= 8 s: dend thied frj for alle paabud efter kongelig benadning ||

Thonsen= Guldbrand., 4 s: har nu nyelig giort leverance ||

Sindssen= Hanss., 2., s: dend thid opsidder død - ||

Hofvind= 4 s: Herr justitiaryus Lands sælegaard, ||

Groerud= 2 s: meehner at hafue zedel derfor, oc jndført med andre?? ||

Stubberud= 3 s: siger at der schal were zedel for - ||

Løhren= 4 s: dend thid opsidder død = ||

Kiøberg oc Thojen., 8 s: er een adelig frigaard ||

Samptlige almue forklarede oc berettede dette een||stemig at den restands af langthømer er med Frands || Berendssen bereignedt oc med penge betalt, alt saa wiidt || som der kunde restere oc iche till Seigneur Anders Bojesen || war lefueret, huilket oc med een deehl skattebøger || wnder Frands Berendsens oc fuldmegtiges hænder nu i || retten beviistes, det oc leensmand Hans Bestum som der||for jligemaade til fogden Frands Berendsen betalt penge || sampt Anders Wlsholt oc Thosten Rudstad ey derligere || bekreftede - ||

Madame Marie Jacob Dirichssenns wed hendes fuldmegtig || Gudmund Knudssen udj retten fremgaf een rigens || stefnig huorved war jndstefndt Jorgen Nordtvedt || for et enge støke hand sig tilholder, huorpaa er opsadt || een huusmandswærelse som bebos af Hendrich hiul||mager, daterit 5= Septembris 1686. || Thill rette at beviise fremlagdes een forretning oc forlig || som i forige thider anno 1590. dend 7: Juny: derom schall || were passeret, || Dernest hendes jndleg, daterit Bredtvedt., 14: Martj: 87= || Herimoed oc til sagen at suahre mødte udj rette jnd||stefndte Jørgen Nordtvedt, oc fremgaf een schriftlig begiering || angaaende nogle prov oc widners færrelse, med der?? deris || erkleering -, eftersom de self for alderdom iche kunde || møde - ,, || Jndstefndte Henndrech juelmager mødte i rette oc fremgaf Seigneur Poull Pedersens tiladelse zedel huor hand bevilges at || opsette een stue, daterit 19: Septembris: 82., || Paa Seigneur Poul Petersens veigne mødte i rette hans fuldmegtig || Monseigneur Oufve?? Daniel oc fremgaf hans prinap:?? skriftlige || jndleeg daterit 14: Martj: 87= || Denne sag forfløttes til aasteden at der de øyensiunlig || kand erfahrs des nehmere beschaffenhed, huilket || om iche i mindelighed worder foreehnedt, schall skee || naar vaaraandfreden er

endiget, oc denne oprettelse || blifuer vedkommende forkyndet med
 paateignede Kongelig || Mayestets foged determinerede wisse dag efter
 thiidenes leiglighed || huor da schall worde kiendt oc forefinnds det som
 lov oc ret || medfører- ||

Olluf Løhrens?? af Ascher sogn wed Christen Nielsen loed udj retten ||
 fremgifue een hoyanselig rigens stefning huerved till || i dag war jndstefnt
 Elling Christophersen stemner angaaende || eet gaardekiøb, efter
 stefningens wiidere bemeld, daterit 19: February: 87= ||

2= fremgaf skiødet paa same gaard, daterit 6: Julj: 86= ||

3= fremgaf Olluf Løhrens ses landschyldezedel at hand har maadt || betahle
 landschylt til Knud Frandsen dend 24., Decembris: 86 ||

4= endelig fremgaf hans skriftlig jndleeg daterit 11., Martj: 87., ||

5 herimoed oc til sagen at suahre mødte i rette || jndstefnte Elling
 Stommers fader, Christopher Stomer || oc i hans søns louglig forfald
 fremlagde, eet skriftlig || documente., daterit Stomer oc Bredtvedt dend 8:
Septembris: 1686 - ||

f 56b

wiidere blef iche rettelagt, ||

Dene sag forfløttes til neste thing, oc staar det jmid||ler Olluf Løhrens
 friidt fore endten hand wil stefne || Maren Jacob Dirichsens til same thing
 eller oc forfølge || dette hans stefnemaahl -

|| Maren Jacob Dirichsen wed hendes thiener Gudmund || Knudsen loed
 udj retten jndgifue een højanseelig || riigens stefning angaaende hans gaard
 Bredtvedt || dessem halfve ansæde oc brugs endtviigelse, efter stef||ningens
 wiidere bemeld, daterit 22: February 87 = || Dernest fremgaf een skriftlig
 begiering om opsigelsen paa || same halfuepart oc des forretning, daterit
 19: February 86 = || Eendelig fremgaf thieneren hendes skriftlige jndleeg ||
 daterit Bredtvedt dend 14: Martj: 1687., || Herimoed oc til sagen at suahre
 møtte udj rette || jndstefndte Jens Bredtvedt oc fremgaf hans schrift||lige
 jndleg, daterit 12: Martj: 87: ||

Dernest fremgaf sin børselzedel daterit dend 28., February 79 - || Dene
 sag forfløttes till neste thing, efterdj recessen || allernaadigst bevilger dene
 opsettelse at Jens Bredt||tvedt kand til dend thied føre de paaberaabte
 och || nafngifne prouf, huortil hand sig forskyeder ||

Herr Assessor Anders Simonssen hafde ved ??stefne ladet || jndstefne Halfuor Langerud for resterende giæld oc landschyld || = 17 rdr: efter derom jndgifuende forklaring wnder || Herr assessors haand, wed Morten Christenssen jndgifven - || Halfuor Langerud mødte i rette oc formeendte at hafue || derpaa betalt noget till 7 dr: men, beviiste det iche || Halfuor Langerud er half maanedes dag forelagt at betahle || fordrende 17 rdr: med een rdr: i omkostning oc dompenge || wnder adferd efter lowen, Kiøbe Bolchen 3: dag dersom hand jmod || kraufuet hafuer nogen gyldig beviis som hand sig paabero||ber da bør det hannem billiggotgiøres, belangende kierke||koen, dend beholder hand til høsten oc dersom dend iche da || hannem lengere maa bevilges, hafuer hand dennd til vedkom||mende at lefuere som sig med rigtig quitering best || weed at were forsyenedt - ||

Christopher Stomner i Aggers herret fremgaf een riiges || stefning huorved hand til dag hafuer jndstefnt hans || landbonde David Fosssum, for at will hafue hannem || fra gaarden, efter stefningens viidere bemeld daterit || 24: February 87: || Fremgaf een opsigelsse dette fore juel at were frasagt, daterit 5 = || Novembris 1686- || Hafde ey wiidere at jngifue eshede endelig dom oc frembød hannem || for hans første børsel thj rdr: som i retten blef optalte, || herimoed oc til sagen at suahre, mødte udj rette jndstefndte || David Fosssum, wilde iche jmodtage de anbødene || børselpenge, men forschcød?? sig til een forlig som jmel||lum Christopher oc hannem schall were passeret at hand schulde || nyede halfdeehlen i hans brugende gaard hans lifsthied || huilket hand agtede at beviise med tvende widne - || som hand nafngaf at were Anders Højbratte oc Thorsten || Biørnsdrete, det saaleedes at schall were forrettet, || Efterdj recessen bevilger David Fosssum thid oc leiglighed || at føere de nafngifne prouf som hand agter at beviise || dend forligelsse med, der jmellum dennem schall were, || passeret angaannde at hand schulle maatte nyede oc bruge || halfdeehlen i dette omtvistende brug hans liifsthied || da opsettes sagen til neste thing af des aarssæge - || oc til dend thied hafuer David at føere de hans paa||schjedende prouf, schall da kiendes dend dehl || loug oc rett billiger, ||

Anno = 1687,, dend 6,, Aprilis er retten bethiendt udj || Ahrne Hansens huus i Sandwiigen i dend opsatte sag fra || nestleedene = 9,, Marty: jmellum Herr assessor Knud Frandssen || oc Hans Ramstad, ofuerverende efterschreffne laugrettes||mand af Øster oc Waster Barum, || Niels Stabek, Hans Jung, Guldbland Houg - ||

f 57a

Biørn Stabek, Christen Hamang, Poul Helgerud, || Joen Stofvj,
Michel Fosssum, Jørgen Eeg - || Peder Rud, ||

For retten fremstillede sig Herr assessors fuldmegtig || Monseigneur Niels Windter oc paa hans principals weigne || fordrede endelig dom i sagen, oc hafde ey wiidre schrifte || eller mundtlig at i rette bringe, || Hans Ramstad mødte i rette, oc blef tilspurt om de sidste || anbødne børselpenge, 20 rdr: endnu iche wilde annahme || som jligemaader nu i retten blef wed Hans Oxhofd anbø||den suahrede ney, mens begierede dom i sagen, oc hafde || ey wiidere at jndgifue - wdn hans børselzedel, NB: || Da efter tiltahle giensuaher oc berørte sags beschaffenhed || oc herom saaledes for retten kiendt oc afsagt || at well kunde Herr assessor Knud Frandsen were ved || dend meehning, efterdj hand som jordrot er land|| herre till gaarden Ramstad, hand da ochsaa || med dend opsigelsse som leiglendingen efter loven || er ankyndiget, schulle hafue adgang til fardag || at beboe sit eget, mens Norges lov allernaadigst || befahler at saadane forefaldende thvistigheeder || schall gotgiøres med lougens maade, det er end||ehe paafaldt, efter dend prolongation retten || fra dend 9 = Martj til nehrverende thid foraarsagedes || alt saa af des aarsager i almindelighed oc hans || excellenses hogædelbaarne Herr vicestadtholders naadigste resolutioner || i sehrdehleshed, maa wj iche eragte at Hans || Ramstad i nogen maader kand hafue sin børsel for||brudt, mens hand efter Norges lov, Lands Bolchen {...} cap: || 2: vers at blifue wed gaarden Ramstad, efter || hans derpaa hafvende børselzedels tilhold i alle maader || alt saa lenge hand sig iche jmod lougen oc kongelige bog||stafuer {...} for wirkere sehrdehles oc efterdj || Herr assessor hafuer endnu iche beviist endten at {...} || boeslids mand eller huuswild, langt mindre erl{...} || sig, det med eed?? at gotgiøre, som Lands Bolchen 1te oc {...} || om formædder huad sig Herr assessors stefnemaal {...} || belahnger i dend post at Hans Ramstad schulle {...} kiøbe?? || det for dend høje øfrighed, som hand iche schulle haft billig || føre eller god skiæl til, oc Hans Ramstad derimod wil || formehne, at hans vnderdanigste andragende i alle maader er sand||ferdig, da efterdj det iche forklares egentlig || huad det er Herr assessor derudj hafuer at paaanke, ey heller || huorudj det bestaar, af dend aarsaage frikiendes Hans || Ramstad for Herr assessors tiltahle i {...} des maader - || de huad sig det øfrige Herr assessors stefnemaal angaar || med paastefndte aawirke, skoufskade oc aaboed paa || gaarden, schall were anbelangennde, da wide vj iche || for dene sinde noget derved inden at kunde kiende || thj det er sag som till aastæderne henføerer, huortil || iche for os er stefnt, derforø beroer det dermed || jndtill som wiidere paa schadiges :| at det wed || louglic stefnemaahl behørig paatahles, +

processens || omkostning worder hermed slettet for begge || parter, wden wiidere pretention denne sinde - ||

Anno = 1687,, dennd = 2,, May: er retten bethiendt udj Seigneur Olluf || Benndsens saugstue i Aggers hærret udj een forefaldende || thvistighed jmelum hannem paa dend eene oc Seigneur Haagen || Oelsen Berger oc handelssmand udj Christiania paa || dend anden siede, ofuerverende af laugrettet i Aggers||hærret, Halfuor, Grimelund, Christen Refstad, Christopher || Aarevold, Olluf Froegner, Haagen Frøen oc Hans Økeren, || samt paa Kongelig Mayestets welbetroede slodsfoeget Seigneur Christen Hansen || Smidtz weigne bundeleenssmanden Hanss Nielsen Bæstum, ||

f 57b

Seigneur Olluf Bendsen fremgaf udj retten hans wdtagne stefning || i dene thvistighed, daterit 28,, Aprilis 1687: || Denne thvistigheed blef i rettens forhandling parterne || jmelum dennem selfue wed bemidling oc {...} || mends got agtende foreehniget i ald god forstaaelighed || mod huerandre saaleedes, at Seigneur Haagen Oelsen nyeder || de thømerweldter oc bordlegningner w=behindret och || w=den prejudice, fremdehles herefter, saa som det nu er oc || befindes, hurved dend paaankende kiørselvey blifuer || til bordlegningsted, och Haagen Oelsen derimoed giører || ny wey - dernest hos, saa beleiglig oc god som Lands Leje Bolchen 40: || forklarer oc befahler at dend almindelig fare oc drifte|| wey kand w=paaklagelig kome lige fra Øfre Baken || af oc till dennd nye broeende, som Seigneur Olluf Bendt||sen ved dene forligelses jndgaaelse hafuer || belofuedt at lade ferdiggjøre een nye broe || j steden for dend gamle som nu ofuer elfuen beliggende || er huilken broe hand noget lengere i sønder for||fløtter paa dend sønderste \side af dend/ bergssnabbe nest wed || Seigneur Haagen Oelsens saug, same broe med dessem || wnder biugning schall jligemaade oc af same beschaffenhed || som ofvenbemelt were Seigneur Haagen Oelsen for hans || saug oc saugvand oc ellers hans saugbrug aldehles || wden anke eller prejudice som loughligt oc forsuahr||ligt negtes kand, som alt paa begge steder schall || were efterkomet oc fuldferdiget i det lengste || jnden Sante Hans dag førstkomennde, huormed || dene \samme oc/ foreehning saaleedes afhandlet oc er blefven || sluttet i thilstefnte valædle Madame Tollers hendes || betroede fuldmegtiges Monseigneur Hans Lauridsens, saag, || dend gaard Aasens leiglenning Karen Halfuorsdatter || hoswerelse, som begge oc huer for sig got agtede || dene forligelsespart er i jmelum saaledes || at were pahreret, huilket oc udj woris ofuer||werelse sluttet oc forrettet er, bekreftes, ||

Anno = 1687., dennd = 23., May: er retten till almindelig || skatte oc sagething bethinndt paa Bonde thingsted i Ascher sogen || ofuerverende Kongelig Mayestets foegedt Seigneur Christen Hanssen Smidt bunde|| leenssmanden Helge Christophersen Sehm oc efterschreffne laugret||tesmænd nemlig = || Olluf Skiellestad, Gunder Sifuerstad, Mathiiss Berrig, Ahrne Wojen, Olluf Elnæss, Jennss Brusedt, Madz Soelstad, Olluf Hogstad, Guttorm Gierpaass, Olluf Berger - || Effvind Bierkaass, oc Thollef Houger - ||

f 58a Kongelige Mayestets foeget loed oplæse oc forkynde efterschreffne kongelig || allernaadigste forordninger oc højfyrigheds befahlinger, ||

1 = Jndeværende aars skattebref som tilfore af preedikestoelerne || er forkyndt, daterit Hafnie 10, February: 1687., ||

2 „, Forordning om ducaton, realer, albertus oc krydsdalers forføjelse || daterit Hafnia dend., 26 = February 1687 = ||

3 „, Forordning om handelen paa Sante Thomass i Westindie, daterit || Hafnia dend = 19 = Aprilis = 1687 = ||

4 „, Hans excellence Herr vicestadtholders naadigste befahling om at de i sidste || krig demiterede, schall jgien efter Herr oberkrigscomissarie || welbemeldte Hanss Roesen ?? Kreudses ?? anordning jgien møde til en||roulering af gevorbene dragoner - møde i Christiania dennd., || 27., May: forstkomende, daterit Christiania dend., 14., oc 16., Aprilis 87., ||

5 „, Hanss excellense Herr vicestadtholders naadigste befahling, om genneral||weymesterens bestallung, oc des allernaadigste jndhold efter||kommelsse, med weyenes reparation oc wedligeholdelsse - || mandtahlers jndlefuering, efter waabenmandtals maade, || oc særdeehles de afliggennde steder huor jngen kongs oc postveje || falder, at dend almue schall reke de andre haanden oc som een||stemig drage byrden med huer anden oc komme dennem huor saadane || weye falder til hielp naar oc huor paafordres, daterit Christiania || dend = 21 = May., 1687 = ||

Hanss Oelssen Bunde boende paa Bragerøen ladet thingliusse Christen || Stillekens samesteds boende, hanem gifue transport och || skiædess ofuerdragelsse paa dend gaard Erichsrud i Ascher || sogn, som hand herefter kiender sig ingen widre dehl eller || rettighed udj men dend

herefter at følge alle?? hans bunde || oc arfuinger, daterit Bragerøen dend 23., February 1686., wender || Christen Stillesens haand oc signedt = ||

Kongelig Mayestets foeget adwahrede meehnige almue at lade dennem finde || tilsteede paa weyerødning førstkomende,, 6., Juny: oc da at med||hafue det som til des reparation behøfues med materialer och || ?? oc stie - || Jligemaader ladet advahre meehnige almue at hafue flittig tilseende || med deris børn oc thienistefolk, ey at were skiødesløesse || oc wdsette nogen varme huoraf maatte foraarsages {...} || oc skadejld ||

Kongelig Mayestets foegedt loed for retten forklare oc oplæse || een deehl anteignelsser, som fra det kongelige rendtecamer || er hannem tilschiket daterit rendtecamer 14., Septembris 1686 = || huoraf udj Ascher sogn er wedkomende efterschrefne || gaarder nemlig - ||

Stoker Peder paaboer, anført i jordebogen = 1661: for landschyld - || 8 rdr: hafuer oc efter skattemandtalled 1662: skatted af || 1 1\2 pund thunge, men ichon jndført for - 1 pund thunge oc saaleedes || for lidet efter matriculen oc skattebrefueds taxt 12: ??: || mandtallet = 10: ??: = leilendingen Peder Stoker mødte oc || forklarede att med de danemænd Niels Ascher oc Laurids || Billingsstad at gaarden iche nogen thied hafuer schyldet meehre || end eet pund meehl, er oc ey god for hojere landschyld at || wdrede eftersom det er en skarpgaard liggende vnder || Aasen frøstlende jord, oc behøfuer nesten altied at kiøbe korn || oc iche kand ernahre gaarden, med dends egen aufl eller brug, || Peder Stoker beviiste oc med landdrottens landschyldzedell || at hand \med/ 1 schepund mehls landschyld suahrer presteboelet til Lier || oc ey wiidere, leiglendingen sagde sig ellers med jordroten || saaleedes at were foreehnedt at hand aarlig for landschyld || 3de aarsholding, skydsferd, oc ald dend rettighed, jorddrot|| ten bør tilkome, schulle gifue om aaredt 8 rdr: oc saa der|| med vere vnder wiidere krauf oc tilthale i dess maader ||

Dend saug som tilforn hafuer weret brugt vnder gaarden er nu nesten øde || oc ey kand bruges, sehrlig af mangel for thømer, wden allenne noget || ringe til huusbehof, tilmed er det presteboels skouf som er || forbødet at hugges udj, der er oc ej heller synderlig skouf, || allenne noget ringe til liimweed, ||

f 58b

\$ Undelstad = derom blef almuen tilspurdtt huad det af gamel thied || oc endnu schylder oc til hvem, de danemend Gunder Sifuerstad || oc Helge

Sehm suahrede de hafr kiendt gaarden ofuer 30: aar || tilbage, oc ald tied hafuer dend weret heel ringe, 10: aar || laae dend øde oc {...} brugt af capitein Roede self som dend || iche for dends ringhed iche kunde faa andre dertil, siden har dend || weret brugt af een efter anden som dend i armoed altied || hafuer forladt, oc nu paa een 20: aars thied, beboed af 5,, || efter hin anden som dend saaledes har maatted forlade, || gaarden har alle thider schyldet til Nume?? closter 16 lispund salt || oc til \Ascher/ presteboel 4: lispund salt det schall were een || saare ringe gaard oc ey døgtig for dend landschyld || eend sige meehre, oc er aldeehles ingen herlighed till || endten skouf eller andet, ||

\$ Blakestad = 6: schippund salt,, nu: 2 schippund thunge, angaaende denned || wnder scheid?? der jmellum findes dend gammel landschyld || oc jdsige thiiders, derom fremkom leiglendingen Erland || som i retten først beviiste med en suplication des beklagede || ringhed oc derefter soerenschrifuer oc sex mænds forretning || oc afsettelse??, som oc sehrlig tvende ædgamle mænd || nest ved boende, nafnlig Laurids Østenstad oc Gullich Aabye || forklarer at gaarden iche kand were døgtig for meehre || end de 2 schippund thunge domd nu er sadt før, huilket och || samptlige almue med dennem saa i sandhed at were bekref||tede, med derhos eend ydermeehre dend beschaffenhed || at dend mand som beboede gaarden, war i det første oc || førend hand kom til gaarden, een meget welhiolpen mand || der self ejede jordegods, oc altied flittig oc windschibelig?? || men paa det sidste war det gandsche wde med hannem ofuer || same gaards høje schyld der skatterne paakom derefter || schylden schulle bethales, hans jordegods der i medgaaen || oc endelig blefven schyldig till gotfolk mange hundre||de rdrs: giæld som med i retten anviste skifte||bref daterit 15: Julj., 1676,, ydermere bewiistes oc for||klaredes - end oc beklagede dend nu brugennde || leiglending sig at dersom dend landschyld endten schall søges || eller herefter suahres, da maatte hand forlade sin børsel || oc gaarden aldehles qvitere, nogenleedes i thide, end hand || dend dag paa det sidste i armoed maatte fragaa, || Kongelig Mayestets foeget tilspurdte meehnige almuee til om nogen dennem || wille antage gaarden til brugelighed for dend landschyld || derefter rendtecamereds anteignelsser, af same gaard || Blakestad schall vere gaard i forige thiider || Huortil de samptlige oc eenstemmig suahrede ney || gaarden war der jngendlunde god for, oc aldrig || nogen kunde der blifue wed magt eller begaae sig || de joe med største skade, dend paa det sidste || maatte forlade, || Angaaende dend forskiel der findes i det højloflige rendte||camercolegis anteignelsser om dend gaard Gissle des || afkortning at gaarden nu ringere er paa laugschyld end || tilforne, derom fremviiste leiglendingerne - ||

eet forhuerfved thingsvidne om same gaards ringhed, oc at || eeie salt kiedel derwnder hafuer weret brugt tilforn, huor ||af sehrlig hafue weret schyldet í (1/2) schippund,, efter same thingsvidnis || ydermeehre forklaring, derpaa hafuer de anholdet med wn||derdanigste suppl: til hans hoje excellense oc formaaed derpaa || hans excellense Herr vicesadtholders naadigste resolution, at det || er blefven limiteret, udj matriculen oc anført udj || regenschaberne for 2 schippund = som er dend højeste oc største || schyld, gaarden \dog/ {...} ey, \er/ god for endnu at kand thaale || eller wdgifue, eftersom dend nogle aar tilforn hafuer || ligget saa got som øde, alleene weret brugt aarlig || for skatten alleene, da af een da af een anden som aflingen || hafr ført fra gaarden, huor ofuer dend er komen udj || wo meeget oc lidet duemde, ||

\$ Aarstad = efter anteignelsserne schall tilforn veret skattet af || jí (1 1/2) schippund,, oc 3 høns, oc nu sidst jndfort for jí (1 1/2) schippund || Helge Sehm oc Thorkild Næs, 2de throeverdige domemænd || forklarer at alt det de kand mindes da hafuer gaarden || iche schyldet meehre end 1 1/4 schippund salt oc 3 høns til Ascher || presteboel = men om de 3 høns i matriculen er || worden anført for j (1) fiering , som det oc mulig nehmeste || hafuer anseende til, derved hafue Kongelig Mayestet interesse ey || weret noget til afgang men til nøtte, oc at dend || same landschyld baade schulle kunde søges forj frj salt oc || 3 høns der forvden, det er gaarden iche god for, thj det || schall were een skarplendegaard, som oc heele thing||almuen med tillige bekreftede, ||

\$ Under dend gaard Høen eet skougstyke wdelugt schylder 1 £mark£ kaldes || Brendsrud = derom giordes dend forklaring, at gaarden i sig || self er af heel storschyld nemllig jí (1 1/2) schippund salt som dend iche || endten er god for eller kand thaale, dervnder er et lidet || skoufestyke, som er wd huggen, huoraf i forige thider hafuer || weret gifuet til landdrotten j (1) £mark£ men nu siden skoufen || er werden wdbrugt, hafuer landherren ladet det beroe || alt wnder een landschyld med gaarden, for dend ringhed och || wdøgtigheds schyld = som ydermeehre sandferdig bekreftedes || at thingalmuen saa at were, jndet til gaarden ichon kand saaes || 3 1/2 tønne hafre, oc dog ansadt for een fuld gaard, huoraf hand || oc lige med andre advenante wdgifter suahrer fuldkorn || men med andre fulde gaardene oc derofuer er i største || armoed = ||

\$ Giellene = j forige thider schall det hafue schyldet 2 schippund,, oc j (1) fiering || salt, der jmellum schall det were komen i forringelse || til 7 fieringer, som i forige slodsfoeget Frands Berendssens || til jdsige slodsfoegt Seigneur Christen Hansen jndlefuerede jorde||bøger oc matricul war oc befandtes saaledes, nemlig for || 7 fieringer, men der nu opsidderen hafde kiøbt same

gaard oc land || hans kjøebref til thinge publicere, fornehmer jdsige || slodsfoeget deraf dend wnderscheed om skiødedes bemeld at || gaarden schyldede mehre end j de til hannem ofuerstillede jorde||bøger oc matriculer war jndført, alt saa derefter, blef || wed hannem gaarden anført i sine mandtahle oc jordebøger for dend || landschylt i det nu staar for, som oc i formaals thider schal vere || afgaaen nemlig = 2 schippund., j (1) fiering, siden det er blefven hannem vitter||lig hafuer hand oc anført skatterne eftersom schyld || men for de forige aaringers skatt oc rettighed er || jngen anden rigtighed, endten at faae eller bekome, eend || dend som gaarden da brugte, dend maatte forlade i armoed || oc adspørger nu fordj i bøjden hos almuen nesten ved bedtel || stafven - dette saaleedes at vere bekreftede heele almuen ||

f 59b

Dend fra neste thing sidstleedne 7 = Marty: 87., opsadte || sag jmellum Rolf Bleege oc Poul Guddim for dend || klamerie oc tilføyede skade Poull shall hafue be||gaaed jmoed Rolf Bleege, fremfordrede Kongelig Mayestets || foeget jgien udj rette oc eschede der udj endelig || dom oc rettens kiendelse, efter forige jrette||settelse, || de thvende mænd som sidst var forelagt at forschaffe Poull || Guddim tilsteede nu dette thing formeehndte || at efterdj Poull nu møder persohnlig self || deris caution da derved at were ophæfnd, oc de ey || pligtig wiidere herefter at suahre før hannem eller hans || brøde., || Poull Guddim mødte udj rette, kunde iche negte for at || hafue weret i klamerie med Rolf Bleege oc tilføjed || hannem dend beklagede skade, meendte dog det ichon war || eet knifsting oc 3 skiør, kunde det iche rettelig || eller eigentlig erindre, bad om naade oc iche retten || beklagede sine thunge wilkor, hand er een fattig mand, || oc af gandsche ringe efne, || Herom afsiiges saaledes at efterdj denne klamerie och || skade schall were passeret da Rolf Bleege shall were || reist fra thinget oc till hans hiem, dog wnder||weigs haft det erinde |: som med eet prouf || ichon war at betyede nemlig Niels Ascher, oc som ingen || wiidere prouf om same erinde war eller blef ført, || eragtedes iche at were lougemes endten at beschrifve || eller jndføre :| at hand hafde erinde til Niels Ascher || om hans zignette, huor hand fandt Poul for sig,|| det erinde eller dend beschaffenhed, maatte wj u=||forgribelig formeehne Christian 3: recess allernaadigste hafuer dend hen||seende {...} der giør forschiel om thingfredz forbryedelse || nemlig de ord, dog at hand ey thager af weyen eller || andre syssler for, alt saa af dese aarsage oc paa dend || højeste øfrigheds naadigste behag matte wj eragte || ey anderleedes her udj at kunde kiende, end joe || Poul Guddim efter egen bekiendelse, saawel oc || de førde proufues tilstand bær at pleye till || sagsøgeren Rolf Bleege for hans skade thidspilde || svie oc werk = 8te rdr: oc till Kongelig Mayestet hans enkelte bøder efter M: H: B: 16: før huer saar || 8te ort oc 13

£mark£ søf., som er tilsamen = 28 rdr., saa oc || om foraarsages domens læsen da derforwden || at suahre sehrdehles derfor = 2 rdr.:, huilket || alt tilsamen wnder lougens adfærd hos hannem || wdsøges saa som wedbørligt, dersom Poull || ellers formehner sig nogen pretention til Rolf || Bleege at hafue, for det skielderje, der for||klares at clamered sig schall hafue afreigst || søge sig det wed louglig adfærd som hand best || oc thienligst eragter, ||

Dend sag jmellum Kongelig Mayestets foeget oc Joen Josssung fra sidste || thing opsat blef jgien foretagen, Kongelig Mayestets foegetd fordrede || rettens kiendelsse - || Joen Jøssung forschied sig till hans landherre Herr assessor || Knud Frandssen, som hiemler hannem dend hugst, at were || efter hans befahling oc til hannem som børselmand ofuer || ald gaarden hans egen nødte = || Herr assessors fuldmegtig Monseigneur Niels Windter mødte udj rette || oc jblandt andet fleere sagers tilsuahr fremgaf Herr || assessors suahr i dette oc jligemaader, || Herom afsiges saaleedes, at efterdj Herr assessor weledle || Knud Frandssen som sehrdehles oc skriftlig hiemler || Joen Jøssung denne hugst efter Herr assessors befahl || oc til egen behøfvende fremsender det bud der || hos som fuldmyndig er, alt saa befries leiglendingen || for denne søgning, oc dersom derpaa wiidere skades || will Herr assessor derfor ved louglig adfærd søges || oc tiltahles - ||

f 60a

Engebret Groeset beviste med leensmandens stefnemaahl at || hafue til j dag jndstefnt Mads Soelstad, formedelst || hand jmoed hans willie oc tiladelse hafuer sig || tiltaget nogen fafne weed, jnden hans ejedehler || oc der efter vill tileigne sig ejendomen til haufn || huilket alt schall were sceed jnden Groesedz gierde || oc jndheignelsse - derom fremfærdte hand tvende || prouf nemlig Olluf Butterud i Wester Bærum oc || Olluf Bierke - || Mads Soelstad mødte udj rette kunde iche negte joe at hafue || til sig taget dend omtvistede weed formedelst || hand formendte det war paa Soelstad ejedehler || huilket hand saa formeendte, men iche nafngaf || nogle prouf huormed hand det kunde bewiisse || Herom afsiges, at efterdj Mads Soelstad iche kand negte, joe || at hafue bemegtiget sig dend weed der nu omtvistes || oc iche louglig kand gotgiære at hafue der ret til || ey heller kand denne sinde nafngifue nogen prouf || at forklare sig om denne sag med, af des aarsage || tilfindes Mads at bøede til Kongelig Mayestet j í (1 1/2) rdr: \Kløbe Bolchen lte/ oc || endten at hafue dend til sig annahmede ved udj louglig || minde, billig fornøielsse, eller oc føere dend tilbage || paa dend steed dend før var, oc oprette dend nedrefne || gierdesgaard som forsuhrlig, formehner hand sig || ellers nogen louglig adgang eller ret at

hafue til || dend eiendomskielle eller dehle, søge sig det ved || louglig stefnemaal til aasteden som vedbøhrlig ||

Dend danemand Erland Blakestad hafde med leensmanden stefnemaahl || ladet jndstefne Halfuor Ygeset for giæld = 9 dr: 2 £mark£ 4 s: || Halfuor mødte iche, berroer til neste thing om iche forinden || innretter for sig, ||

Dend sag jmellum Engebret Thorestad Halfuor Ascher, Olle Soelstad || oc Poul Thoerstad, det er i alt saaledes paa thinget || afhandlet oc forligt at Engebret Thoerstad betahler for ald || dend pretention til hannem hafdes, penge thoe rdr: som til || Halfuor Ascher til førstkomende Sante Hans dog schall || bethales, huormed ald denne thvistighed gielden och || gienkrafved kand were angaaende, huilket med || haandtag udj god wenschab bekreftedess - ||

f 60b

Herr assessor Knud Frandssen hafde ved lensmandens stefnemaal ladet || til j dag jndstefne, efter følgende warselzedel || efterschrefne || Thorkild Næs fordres = 10 dr: 2 £mark 21 s: beviste med gienreigning || at hafue det alt betalt oc enda at hafue til gode 1 1/2 dr: 11 s: || fuldmegtigen beviiste det iche forklarlig, beroer til neste || thing til louglig beviis ||

\$ Gunder Sifuerstad fordres = 16 dr: 3 £mark£ 4 s: negter ey at were || saa meget schyldig, men vedgaar 9 dr: 2 £mark£ 16 s: de øfrige || schall beroe af een dehl kalk som hand til Seigneur Andersss || Oelsen i Christiania hafuer afhendt som er solt till || Kongelig Mayestets thieniste læsten for 3 1/2 £mark£ oc assessor fordrer af || huer læst 12 s: beroer til nehrmere rigtighed, ||

Herr assesssr hafde jndstefndt Gunder Sifuerstad, Poul Thoerdstad || oc Peder sødat i Holterbraten for noget ringe boeschab || de schall hafue bekomet af Karen Hofstad, som Herr assessor will || formeehne hannem nehrmest tilhørig frem for nogen anden || efterdj enken til hannem schall were schyldig??. meehre end hun || kan betahle, ||

\$ Desligeste Karen Hofstad jndstefnt huorføre hun same hafver || afhendt, Hun saavel som de andre jndstefnte mødte || hun hiemlede det hun til eenhuer hafde afhendt, som hun || til hendes fattige lifsføde oc ophold nødvendig hafuer || maattet selge det som hendes sallige mand self udj || alt hafde giort oc bekostedt, oc dend skefue?? soldatten || hafuer faaed,

annahmede paa resterende soldater wdredning || af Hofstad, || Efterdj Herr assessor iche beviiser med prouf eller vidnesbyrd || som afhendte, at vere eigende eller vedkomende, af || dess aarsage beholder eenhuer det som kiøbt oc annahmed || er efter landslovens maade oc tilhold, fomehner?? || Herr assessor sig nogen loughlig adgang til dend ændig || fattige enke Karen Hofstad, da om iche for Guds oc barm||hiertigheds vil lade det blifue, søge sig det som loughligt || eragter, ||

Herr assessor hafde jligemaader jndstefnt Niels Mortenssen i Holmen for || hand schall hafue brugt w=loughlig kiøbmandschab - || efter stefnezedelens wiidere bemeld - ||

1., Framgaf hans principals allernaadigste privilegier daterit 29 Augusty 1670: ||

2: Dernest een dom huor udj hand wilde gotgiøre med een supplication || til hans høje excellence Guldenlewe med paaføgende naadigste resolution || daterit 14: oc 20: Julj = 83 = ||

3., Noch een messive fra Peter Huneel i Warberg, daterit 5: Augusty 86. ||

4., Endelig Herr assessors jndleeg daterit 22: May anno 1687., || Monseigneur Nielss Mortenssen mødte self udj rette, oc endog hand || formeendte iche loughlig at vere stefnt da hand i gaar efter || prediken blef stefnt paa hestegaarden oc hand dog iche war eller || fik det at wiide fænd seendt i aftes, alligewel mødte hand i rette || oc forklarede sig jmod dette stefnemaal saaledes, at huad ?? || som hand med sin moder, der er privilegieret gastgiefueriedt || her i sognet i det aldmindelig landstrog Holmen, som oc derfor || skatter efter kongelig allernaadigste forordninger, huad kalk de endeligen || kunde samenschrabe oc afstedkome det hafuer de ingen anden||steds viste at kunde faae afhendt oc faa penge for til kongelige || skatter oc daglig fornødenheder, efterdj Herr assessor || nu ved sin fuldmegtig Niels Windter forklarer at || Herr assessor ey faar penge paa commissariatet, da maatte || hand aarsages at søge kalken afhendt til dene skipper?? ||

Herr assessor hafuer paa ankekalken er soldt til || huad sig belanger Thorkild Næs, at schulle hafue sold til Niels Morten||sen kalk. da forklarede Thorkild self nu for retten, at || hand war same schipper penge schyldig siden forleeden aar || derfor gjorde hand hannem betalt med kalk, || Gunder Sifuerstad hafde laandt penge af Niels Mortenssen || til hans

skatter oc landschyld derfor gjorde hand hannem || betalt med kalk. efterdj huerken hand eller Thorkild || Næs efter flittigst anmoedning \och/ kunde faa penge hos || Herr assessor, same kalk bekom denne skipper Svend || Madssen, efter derom nu i rette producerede angifuelse||zedel, daterit 30. Aprilis 87 = || Herom afsiges saaleedes, at efterdj Herr assessor Frandsens aller||naadigst privilegie icke eigentlig nominerer huad sehrdeh||les brug Herr assessor som een kiøstedborger maa || eller schal bruge, langt mindre forklares noget om kalke||afhendelse i sehrdehleshed til hannem eller i almindelighed || til andre, same allernaadigste privilegier forbyeder || icke heller at dend joe maa selges, oc hans høye excellense || naadigste resolution refererer sig til Herr assessor Knud || Frandsens privilegier, af des aarsage, oc fornehmlig || efterdj Herr assessor aldeles ingen prouf eller widne || fører i denne sag, eller huormed hand sig denne sags || eigentlighed maatte formeene, kand wj icke eragte || de som med dette stefnemaal er søgt, schulle formeenes || at adspørge sig penge til kongelige skatter oc rettighedes || {afbe} betahling huor oc hos hvem de dennem sig lougligst || kand formaae, altsaa frikiendes Niels Mortensen || Thorkild Næs oc Gunder Sifuerstad i des maade for Herr || assessors søgning oc tiltahle, efter anleding af Kiøbe Bolchen 10: || capt: 19: art: efterdj jndtet befindes eller louglic || er beviist jmod for ermelte allernaadigste privilegier || at vere handlet eller begaaed, || Herr assessor Knud Frandsen loed {...} forbyede oc lougfaste at ingen || sig herefter maatte tilfordriste at bryede nogen || steen eller føre fra Langaahren som ligger vnder hans || oedelsgaard Brynøen, wden de hafuer det med hans minde oc || til dem som hand faar kalken af igien, efter wiidere || des jndhold, saafrembt de icke derfor som for andet || w=hiemelt wil tiltahles, huor efter hand thingsvidne || er begierende, || Bartholomeus Brynøen som paaboende leiglending der hafuer || suahret stoer bøxselpenge af gaarden formeendte at hannem || icke hans leiglendingis ret saa kunde betages, thj det || er alleene det eeneste middel hand kand hafue til kongelige || skatter oc landschyldz e??æhrelsse, sampt for de raad oc || wnderholding efterdj gaarden er saa ringe i sig self || at des opsiddere icke af dends aufl oc afgrøde kand hafue || næhring til juel, huilket oc samptlige almue med hannem || gestendigede oc bekreftede, || Monseigneur Niels Windter her jmod replicerede at dette Herr assesss || forbud er alleene til dend ende giort at alle oc eenhuer || som schulle threngte til at faa kalkesteen der, schall vere for||pligtet at ofuerlade dend kalk af dend steen brendes || endelig til hannem oc jngen anden oc at jngen maa bryede || der wden de hafver hans haand derfor, Thorkild Næs oc Gunder Sifuerstad paa egne oc samptlige || almues weigne erbød dem at de gierne vill tilbyede || Herr assessor deris kalkebrug først oc frem for nogen anden || dog med de vilkor at de kand faa penge oc betalling ||

Derfor til kongelige skatter oc rettigheder naar fornødiges, || oc saafrembt Herr assessor da iche vil suahre dennem betaling || wil de vnderdanigst formoede det iche schulle vere dend || naadigste hoje øfrighed jmoed at de da deris kalk mon || selge oc afhende til borgerne eller andre hvem || de derfor kand bekomme penge hos, thj. naar deris kalk || er brendt oc brugt fremdrefven faar de at afhende || dend, ellers ligger dend til forderfvelse, denem?? till || største skade oc ingen til notte, oc naar de iche kand || jmod betahling faa dend afhendt til Knud Frandsen || faar de at søge sig skattepenge huor oc hos hvem || det kand formaaes, huorefter de paa almuens || weigne eet louglig thingsvidne begieredes beschreffuen, ||

f 61b

Anno = 1687. dennd., 25., May., er retten till almindelig skatte || oc sagething betiendt paa Stofvj thingstue i Wester Bærum || afververende Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hansen Smit, bundeleensmand || Ahrne Houger oc Gunder Nadderud sampt efterschreffne tholf laug||rettesmænd nemlig, Peder Østeren, Christen Hamang, Hans Skug || Peder Ruud, Hans Frogner, Poul Stafver, Poull Hellerud || Laurids Heeviig, Hans Ramstad, Asbiørn Løgeberg, Nielss Giønes || oc Hanss Hauge., ||

Kongelig Mayestets foegedt loed for retten oplæse Kongelig Mayestets allernaadigste forordninger || oc høje øfrigheds befahlninger, de same som paa Bonde thingstue || i Ascher sogn oplæst oc forkyndet - ||

Kongelig Mayestets foeget loed almuen tilkiendegifve at de med wejerødningen || som er berammedt førstkomende 6., Junj., i Øster oc Wester Bærum || oc dennd = 8., Junj udj Luhmedahlen, at de derpaa schulle were || flittige oc for rette det wel saasom upaaklagelig, || Desligeste blef almuen advahredt at de schulle tilholde deris børn || oc thienistefolk at vere agtsom om warmen som de i marken || wdsetter at der af ey nogen skade schulle aarsages, ||

Weledle Herr assessor Knud Frandssen wed hans fremchikede fuldmegtig || Niels Windter beviiste med lensmandens stefnemaal at hafue til || i dag ladet jndstefne Jenss Nes oc Joen Egeberg for giæld de || til hannem efter regenschabs??bog schyldig er - nemlig, || Jenss Næs krefues = 17 dr: 1 £mark£ 22 s: hand mødte udj rette || oc wedgik giælden saa meget schyldig at were, || Joen Egeberrig fordres 9 dr 2 £mark£ 14 s: mødte

self i rette oc || wedgik gielden = || For dene giæld godsagde Poul Stofver at lade sig decortere || i hus hand hos Herr assessor tilkomer oc hafuer at krefve || nemlig for Joen Eegeberg = 9 dr: 2 £mark£ 14 s: || oc for Jens Næs godsagde Biørn Stabek at wilde lade || sig decortere i hans fordring hos Herr assessor., for || Jens Næs 17 dr: 1 £mark£ 22 s: || Huormed det beroer saaledes oc forblifuer derved, ||

Kongelig Mayestets foegedt loed for retten oplæse de hannem fra rendtekammered || tilsendte manglers anteignelsser saaviidt Øster Bærum wed||komennde, huor der findes jndført j efterschreffne gaarder || huorom oc blef giort efterschreffne forklaringer || nemlig - vnder dend gaard Nadderud schall vere jndført || een ødegaard Presterud schyldig?? 8: lit:?? malt oc weed vdelugt?? i forige aaringers jordebøger, || Derom fremkom Svend Wold som broder til sallig Jenss || Graf der weret landherre til dette gods oc gjorde || dene forklaring efter Jens Grafs enkes mundtlig || beretning til hannem om dene pladz, saaledes ||

f 62

at gaarden Nadderud schylder i sig self 1 schippund 4 1/2 ?? thunge || oc dend ødegaard dervnder nafnlig Presterud = 8 lispund || thunge, huilket oc saaledes komer ofuereens med dend || nu i retten anviste foegderieds matricul for nehrver||ennde thiid - huorom Seigneur Christen Hansen fordrede desen || skiøde til desto rigtigere oplysning, ||

Wnder dend gaard Fosssum findes een jord kaldes Oussjorde || som Morten Larsen har wered forpantdet schylder í (1/2) pund salt, || som er vdelagt derom mødte self udj rette jorddrotten || til bemelte gaarde Seigneur Peder Nielsen Leuk oc beviiste med || hans kongelige skiøde udj retten at gaarden Fosssum med || wnderliggende Oustjorde er soldt skiødet oc bebefved til || fuldkomen eiendom daterit Kiøbenhafn 2: Octobris 1663: = oc der hos || dend forklaring at bemelte Ousjorde er jndført wnder || rødningspladserne i Aggers hærred, for lige schyld || nemlig 10 lispund salt, endog det ligger i Øster Bærum || wed dend gaard Fosssum, at det saaledes findes || rigtig jndført i blandt rodningspladserne i Aggers hær||red, det befindes af i rette fremwiiste foegderieds || matricul som Seigneur Christen Hansen nu paa thinget sig hafde || oc at det ligger i Øster Bærum derom stadfastede || Peder Østeren oc Hans Ramstad, som ere begge fød oc || opvoxne der i boigden oc paa gaarden Fosssum, 2de throever||dige gamle danemænd, at det altied hafuer weret || liggende wnder dend gaard Fosssum her i Øster Bærum, || oc weed at der er jngen anden pladser endten her i || Øster Bærum, Ascher sogn eller Aggers hærred der saa || kaldes vden allene dette som ligger vnder Fossum ||

anlangende j (1) fiering korn vnder same gaard schall vere ført til || anteignelse, det forklarede same 2de mænd, at gaarden || Fosssum aldrig hafuer staaed for støre eller anden schyld || end Fosssum i sig self = 1 schippund thunge, oc ødegaarden der vnder || nemlig Ousjorde í (1/2) schippund salt: men same fiering korn som || saaledes er anforet til mangel maa were leedingskorn || som oc beviistes med foegderieds matricul at det der staar || jndført for leedingskorn {...} 5 lispund, som saaledes || til Hans Kongelig Mayestet aarlig suahres udj jordebogens rettighed || oc leedingskorns bereigning, || Wold = huorvnder findes for aparte schyld fogdeelen 1 fiering salt || oc Svineberg ødeplads som tilhører hospitalet 1 fiering, salt || Det forklaredes nu i retten baade mundtlig saavel som oc be||viistes med foegderieds matricul, at fogdeehlen oc Svineberg || er jndført vnder dend gaard Graf som ligger nest ved || Wold oc grendser tilsamen med eiedeherne, at det der || vnder skatter oc suahrer \alle/ kongelige rettigheder, det beviistes || oc med Seigneur Peder Nielsens kongelige skiøde at fogdeelen som || tilforn har veret forpandtet til sallig Morten Larsen, nu er || solt skiødt oc afhendt til ejendom, daterit 2: Octobris 1663 - || Oufuerøed schov = oc Kolsrøed som Morten Oelsen har wered forpandtet || oc Kongelig Mayestet tilhøred schyldsadt for 1 dr: || Derom mødte udj retten opsidderen Sifuer Waller, som sig Olrud?? || gaard Valler med wnderliggende Diffuerøed schov?? oc Kalsrøed || til eiendom hafuer tilforhandlet af rette ejere, som || med Kongelig Mayestets allernaadigste skiøde nu her af Seigneur Peder Nielsen || Leug fremviistes, at det af Kongelig Mayestet er solt skiødt oc afhendt till fuldkomen eiendom same skiøde daterit || Kiøbenhafn dend 2: Octobris 1663: at same begge pladser || ligger wnder dend gaard Woller, som skiødet vdviiste || at same pladser der kaldes Dufuerud, oc Harridtzrud || huer for een half rixdr: - oc saa det er tvende ||

smaa støker til jngen nødte alleeniste til hestehauge || oc ringe fahaufn, formeendte opsidderen Siffuer Waller || at det iche kunde vere af nogen wærdj, at skatte || sårdehles - til med saa er gaarden af dend slette oc ringe || thilstand at de pladser endelig dervnder som bemeldt behøves || oc iche kand vere god for nogen sehrdehles rettighed ||

f 62b

Jmellum Hendrich Thruelssrud oc Guldbland Joenssrud hafver || weret nogen thvistighed, som ved hiemstefne til thinget || hafuer vered jndstefndt, det er nu for retten || saaledes afhandlet at huad ord som kand were || falden det fragaaes oc af Guldbland Joenssrud wiides || jngen skiel till viidere end hand saa hørt af eet || fremedt qvindfolk, thj af des aarsage oc sehrdehles || Christian 3 = recesses 20: art: findes begge parter

sagesløes || hiem, oc bør huad som jmellum dennem er passeret || ey at kome nogen af dennem deris hustruer eller børn || till nogen wanære eller præjudice i nogen maader || men de oc deris herefter at bewiise huerandre || ald ærbødig thieniste oc welwillighed, med god || broderlig omgiengelse oc forligelse, som kand vere || Gud thekelig oc meehigheden med grander oc naboer || opbygelig, huormed det oc saaledes schall were || afhandlet oc klar wden anke fortreed eller fortrydelse || i alle maader,, ||

Anno = 1687,, dennd = 30,, May: er retten bethiendt paa || Aggers hærreds anordnede thingstue, thill almindelig || skatte oc sagething, udj hans excellense høyadelbaarne Herr || vicedadtholder Høgs egen naadige presantie: sampt || Kongelig Mayestets slodsfoeget Seigneur Christen Hansen Smidt, sampt || bøgdeleenssmanden Hanss Nielsen Bæstum oc efterschreffne || laugrettesmand nemlig, Joen Skullerud, Halfuor || Magnildrud, Peder Østensø Thosten Rudstad, Olluf Ørager || Thoere Wileren, Haagen Fræn, Jochum Skojen, Olluf Frogner || Anders Fræn, Laurids Huusebye, oc Botollf Song - || i steeden for Jochum Skojen jndschrifues Thruels Leerschallen, ||

Kongelige Mayestets foegedt loed for retten publicere oc forkynde || efterschreffne kongelige forordninger, hoyøfrigheds befahlinger || oc andre anliggende forretninger, nemlig ||

Forordning om skatternes paabud i Norge, 1687: daterit 10: February 87,, ||

Forordning om ducations, realer, albertus oc krydsdahlers forhøjelse || daterit 26: February anno 1687 = ||

Forordning om handelen paa Sante Thomas i Westindien daterit Kiøbenhafn || den 19: Aprilis anno 1687,, hanss excellense Herr vicedadtholders befahling at almuen schall vere \gen:/ wegmesteren || weledle welbaarne Anders Bojesen beforderlig naar anmoedes, saa at || jndlefuere et riigtig mandtahl efter vaabenmandtalsmaade || til weymesteren eller fuldmegtiger, daterit 21,, May: 1687,, ||

Hanss excellense Herr vicedadtholders befahling angaaende de forhen anbefahlede || bierkestoke at lade skefte wnder een form oc model, och ||

at lade affordre jmod fogdens qvitering der for 200: 14ten?? lødige || musqvete piiber, hos ammutationforvalteren paa Aggershuus, oc dennem || jblandt almuen vddehle oc til een dend frischeste mand i laget?? lefvere || som schall vere forpligt at møde der med i det seeniste til Sante Olaj || dend = 29: Julj oc da at hafue de anbefahlede skiefter oc borse||stoker ferdig giorde saa døgtige som forsuaerlige, saafrembt || ey derforre agter at jndstaae oc suahre som wedbøhr || daterit dend 28: May: 1687 = ||

De commiterede wed alle sagernes jndrettelse her Søndenfields weledle || Herr commerceraad oc laugmand Laurids Andersen, paa hojædle Herr || justitsraad oc ambtmand Lindemans?? oc egne weigne sampt : commissarie || Niels Mechnbourg deris messive til slodsfogden Christen Hanssen || om deris anbefahlede comissions foretagelse, at hand, soerenschriffuer || med lenssmand med 6: de eldste laugrettesmend i huer sogn at || møde dennem paa et beleiglig sted oc were ofuerverende, sampt || om leiglighed oc beqvemhed i foegderied findes til thiære?? brenderje || oc nogen thiarebrendere sig der opholder, da at angifue sig sam||mesteds, daterit Bragenes dend = 28: May: 1687,, || Deris anfang dermed schall were dend = 14: Juny: wed Frederegshal oc || saa fremdehles som efter haanden schall notificeres, ||

f 63a

Herr Nilss Lauridssen sogneprest til hospitalet oc hans kieriste || Elisabet Jochumsdatter Hahse ladet thinglyesse eet deriss || jmellum dennem jndbyrdes oc skriftlig oprettede testamente || huem som dend anden ofuerlefuer da dend igien lefvende at nyede || ald arfven, wden nogen prejudice, daterit Osloe dend 9: May: 87: wnder || bekrefretelse oc vitterlighedz Otter Gundersen oc Erich Jbsen samesteds || boende deris hãnder oc zignetter, ||

Weledle Herr commissaire Anders Boyessen ladet thinglyesse hanss || adkomstskiøde oc transport paa dend gaard Helleruld i Aggers || sogen schylder 15: lispund tunge af Laurids Lauridsen slagter wdsted || oc til Herr commissarie Bojesen oc hans arfvinger til witterligheed || Niels Bertelsen oc Anders Svendssen, skiødet wdsted af Charsten Madssen || til Laurids slagter for 200 rdr: in specie, daterit 15: Decembris 1671: och || transporten daterit 19: Novembris = 1678 = ||

\$ Jtem ladet thingliusse odelsløningsbref paa same gaard Hellerud af Herr || Mads Pedersen Aalborg wdsteed, daterit Christiania: 17: Marty - || anno 1679: af wnderschreffne Niels Bertelsen oc Eggert Stochflet, ||

Efter hanns excellense hoyædelbaarne Herr vicestadholders naadigste pub||licerede oc tilforn extraherede anordning oc befahl angaaende || musqvete pibernes skeftning, dertil er efter legss||rullernes conferering efterschreffne til??fnde at annahmme || musqvete piber huer een som schall skeftes efter oplæste || befahlning, huilke schall lefueres, efter at de af amu||nition oc thøghuuset worder proberede, till || efterschrefne - ||

\$ 1te leig??, Haagen Frøen, 2: Olluf Frogner, 3: Thosten Hoff: 4: Niels Huseby || 5: Christen Voxsen?? Knud Ringerige, 7: Hermand Soeng, 8: Haagen || Grimelund??, 9: Jens Thaasen: 10: Jfuer Skerfven, 11: Olluf Sande || 12: Arne Grefssen, 13: Hanss Sandager, 14,, Anders Grefsen, 15: Olluf || Holmen, 16: Hanns Diissen, 17: Elias Gudstad, 18: Laurids Løren, 19: Christen || Refstad, 20: Jørgen Nordtvæt, 21: Olluf Linnerud, 22: Rasmus Groerud, || 23: Hanns Ammerud, 24,, Joen Graf dend yngre, 25: Thosten Biørnsdret, || 26: Gunder Thvedten, 27: Hanss Opsal, 28: Niels Sindssen, 29: Hanss || Øekeren,, 30: Amund Stennsrud, 31 Olluf Munkerud, 32: Christopher Aare||wold, 33: Thoere Setter, 34,, Olluf Grefverud, 35: Christopher || Gudstad, 36: Jørgen Lofsrud, 37: Erich Rødtvedt, ||

Kongelig Mayestets foeget loed for retten oplæse oc forklare de hannem || fra rendtecameret opsendte mangler, oc begierede derom ald || dend wnderretning som herom kunde formaaes, er?? da først ||

\$ An?? dennd skougstøke Blaakevand schov: wnder Ov: landschyld 3 ort, derom blef giort || saadan forklaring af Hans Nielsen Bestum oc Anders Frøen at det || er et gandsche ringe schovstøke, skoufuen wed wlo??chelige skoufuer || varme afbrendt, saa det nu oc i nogle aar ey hafuer weret || til noget nøtte oc ey god for nogen landschyld eller vdgift, || efter som der iche er endten agger eller eng, ey heller kand blifve, || til med ey beboes eller wered bygt, ||

\$ Gudstad fuldgaard gandsche wdeldt findes at schylde j (1) schippund malt, || derom giordes saadan forklaring at det er een gandsche ringe || {...} gaard, oc beviistes med soerenschriffuer oc sex mends forretning || at dend paa vnderdanigste andragende efter paaføgende Herr stadt||holders resolution, er aftaget oc sadt for threj fiering || daterit 7: Aprilis anno 1663: ||

f 63b

\$ Menss udj foegderieds matricul som af nest forige foeget til jdsige || ofuerlefueret er, der findes same gaard andført for,, 2 1/2 fiering || thunge,

dog jndført iblandt fuldegaardene, dog for halfgaards || rettighed som hand oc ey heller er meehre god for, oc dersom || dend skulle paalegges til et pund thunge, da vndschylder || opsidderen Elias som dend nu bruger, at kunde wedblifve || Men maatte forlade sin wdlagde bœxsel, oc gandsche ofuer||gifue gaarden at dend blef liggende øede, ||

\$ Een øedegaard vnder Blinderen kaldes Søndre Gudstad schylder 1 schippund tunge || forvden leedingen som er vdelugt, derom wises ingen eigentlig || at giøre nogen vnderretning, men Blinderen gaarden som || begge staar for 4., schippund oc i forige thider jchon?? staaed for || 3 schippund de ere af heel stor schyld oc ey god for saa hoy schyld || wden dette Søndre Gudstad nemlii det eene pund maa were || jndbereignet vnder de 4 schippund gaardene nu findes jndførte || for, ||

\$ Øede Aasen schylder 1 ort wdelugt, berettes at were een liden pladz || wnder Aassen bruges af een saugmester som suahrer deraf || sehrrettighed til jorddrotten, forvden dend gaard || Aasen i sig self, Men i forige foegedz matricul som til || jdsige ved amtredelsen?? ofuerlefueret blef findes dend || iche jndført for nogen landschyld allene for 1 s: leeding || oc 1 £mark£ smø, ||

\$ Løren skouf er oc wdelugt som ligger wnder dend gaard Løren i || Maridahlen schylder = j í (1 1/2) dr: || Derom giordes saadan forklaring at i Marjdahlen ey nogen gaard af || det nafn Løren, men formedelst een mand i Aggerss || hærret som beboede dend gaard Løren samesteds hafde der || et lidet skoufstøke i leye kaldes det Lohren schougstøke || oc det beviistes med sallig Johan Gaarmoens?? i rette produce||rede kongelig allernaadigste skiøde?? daterit Frederichsborg dennd || 12., January 1649 = at et skoufstøke som Hans Løren bruger || schylder aarligen í (1/2) rdr: eller í (1/2) fiering thunge, huilket oc komer || ofuereenns med foegderieds ofuerlefverede matricul at || det der staar jndført for 2 1/2 lispund thunge, oc findes der al||dehles ingen anden plads af det nafn wiidere endnu jndført || findes oc at det aldrig har schyldet meehre, eller er god || for meehre derom fremkom for retten tvende danemend || Hans Nielsen Bestum oc Anders Thaasen som berettede det || saaleedes at vere i ald sandhed, efterdj det ichon har vered || et skoufstøke. som forlengst er vd hugget oc af skoufuer||varme opbrendt, huilket oc samptlige almuen med || dennem bekreftede, ||

\$ Liige beschaffenhed har det oc med Hauer setter. som oc bevistes med || same kongelige skiøde at det schylder í (1/2) dr: eller í (1/2) fiering thunge, || som det oc i jdsige saavel som forige foegeds matricul || findes jndført, oc schall disse tvende pladser som saaledes || er jndført for j (1)

fiering thunge, vere dend same plads Lorenschov || som anføres for j í (1 1/2) dr: huilket oc af samptlig || almuen vedstaes, ||

\$ Skaar,, í (1/2) pund malt oc 4 ?? meehl,, ichon John?? jndført for í (1/2) pund,, oc saaledes || for lidet 4 ?? mehl: || Derom giordes saadan forklaring at gaarden ey schylder meehre end || í (1/2) pund malt, huilket oc beviistes med i rette produ||serte Herr estatsraad Lunds skiøde, daterit 24., January 1681: saaledes || findes det oc som jndført udj forige saavel som jdsige matri||cul - ||

\$ Under Hosle ødegaard er een eng som følger capelanens preberede?? || wdelugt oc schylder í (1/2) schippund thunge, || findes jndført i forige saavel som jdsige matricul dog || wnder nafn af andre brugere ||

f 64a

Ellers blef berettet at der schall findes et ringe støke mark wed begge || disse Hoslepladser, som cappelanen i Christiania følger, bruger || allenne til \at/ haufne et pahr støker fæ paa om someren, oc ey god || for nogen schyld eller wdgifts suahrelsse, som iche heller noget || der hiidtil endten kunded betale eller er betalt, ||

\$ Dillerud - det nafn wistes iche af nogen almuen at were til, || oc findes ey heller endten i forige eller jdsige matriculer at || were jndfort eller nogen plads ved det nafn, ||

\$ Ryen prestegaard med vnderliggende Lie schylder til sognepresten til || Agger,, j í (1 1/2) schippund thunge, er prestens residents. som bevistes || med matriculerne saaledes at were jndført, oc bereignet || for fuld schat, men forklaret saaledes at det i regenschaberne || fordees?? igien till omdraug - ||

\$ Hellerud - derom loed laegmand?? Johan Peterssen som det nu hafr i pandten || giøre dend wnderreting at det iche nogen \ thid/ er gaaen i skifte || højere end for j (1) fiering, oc iche er god for mehre formedelst dends || righed af aggereng, sampt biugning oc deslige, huilket oc || meehnige almue saaledes bekreftede, ||

\$ Braatte - wnder Øster Skojen, derom giordes saadan forklaring at || der wnder Skojen findes wel een braatte som beboes?? af een || huusmand??. mens schylden meehnes at were bereignet wnder gaard||sens schyld som er 2 1/4 schippund thunge, men i foegderies matricu||len findes det iche anderleedes jndfort alleene braatte || wnder?? Skojen,, j (1) s: leding, huilket oc hiid til dags er suahret, ||

\$ Skare vnder bispestoelen: j (1) fiering thunge, findes i Skedsmoe preste||gield, som suahres vnder Nedre Romerigs foegderie - huilket || oc almuen saaledes berettede, sampt lensmand som derom || hos hans højærverdighed bispen derom hafr giort anmoeding || bekræftede at hafue seedt i bispestoelens jordebog, som || hannem same thied af biscoppen \self/ blef anvist - ||

\$ Berrig - dend gaard findes jndført i matriculen for - || í (1/2) schippund thunge oc 2 ort penge, oc findes ingen fleere gaarde af || det nafn wden een gaard som Peder Jørgensen staar schrefven for || oc matricul oc Maren Stochflet nu bruger, som schylder 3 fieringr || thunge Men Deehlenengen meendtes at were vnder || dend forige schyld med gaarden Berrig, ||

\$ Faabroe = vnder Lysager 3 ort sampt Sollerud ødegaard, brugis, || vnder Lysager,, 6,, les weed, Anders Oelsen som eyer pladsen || beviiste med hans skiøde udj rette daterit 1te May: 1674 || at Sollerud schylder 6 les ved,, som reduceres jmod 3 lispund || thunge, oc Faabroe = 3 ort penge, som reignes jmod 3 lispund || Men efter forige slodsfoegeds matricul er det jndført for || j (1) fiering thunge, som med hans skattezedeler for 4 aar || beviistes ey meehre deraf tilsamen at were oppebaahren || een for j (1) fiering findes oc saa udj jdsige foegeds matricul || for j (1) fiering at Sollerud oc Faabroe er stefnt vnder et for || een fiering, huoraf aarlig skattes, ||

\$ Thangen skoufstøke wedstaes af almuen at vere af same be||schaffenhed som forbemelte Blankewand skoufstøke ||

\$ Fyldingen skoufstøke, findes udj forige saavel som jdsige foegedz ||matricul at were jndført for 1 rdr: huoraf oc endnu || skattes aarlig til Kongelig Mayestet endog det er af same || beschaffenhed som forhen anførte Blankevand oc Thaasen?? || skoufstøke - ringe oc iche bruges eller beboes for || dends vdøgtighed,, ||

\$ Langelj: skouf - beviistes med 2de kongelige skiøder, det første || daterit Kiøbenhafn 14: Octobris 1645, at Aamoedt schylder 1 rdr: oc med || kongelig skiøde, daterit 18,, Julj: 1666,, at kongeljge vnder || Aamoedt schylder sehrdehles jí rdr: huilket oc saaledes komer || ofuereens med forige saavel som jdsige fogeds matricul || at Aamoedt aarlig anføres for 1 1/2 rdr: huoraf skattes, ||

f 64b

\$ Sollerud er forklaret tilforn wed Fabroe || Nordre Frogner = j (1) fiering thunge nu staar det jndført i || foegderieds matriculer for = 1 dr: landschyld penge som det oc || rettest schall schylde - ||

\$ Søndre Frogner,, j (1) dr: findes i fogderieds matriculer oc saa||leedes at vere jndført men at vere sognepresten till || Aggers meenighed allernaadigst tilagt ?? ?? oc || altied saaleedes i foegderieds regenschaber passeret til || afgang som endnu allervnderdanigst formoedes och herefter || at worde anseedt til gotgiørelse, ||

\$ Erich Grams?? rødningsplads, det bewiiste Seigneur Mads Thruelssen || med thingsvidne = 16,, Octobris 1667: at det er ichon een || huusmands verelse oc ey god for nogen schyld eller schat || mens efter Kongelig Mayestets skattebref mulig kunde were || anført for í (1/2) dr: huusmandschat, som dog efter kongens || bref bør at suahres til hielp wnder gaarden, ||

\$ Houger - som er anteignet at schulle schylde 18 ?? det || beviistes med forige saavel som jndsige foegeds matricul || oc jordebog at det schylder = 3 fieringer som det oc ey er || god for meehre, de danemend, Anders Thaasen och || Hans Nielsen forklarer det at dend ey nogen thied || har schyldet meehre end 3 fieringer thunge, oc er een meget || ringe gaard for dend schyld, ||

Chatrine Peder Borges?? fordrede dend sag igien efter || opsettelse fra forleeden 14 = Marty: jmellum hende || paa dend eene oc Enevold Nielsen myndtersvend || paa dend anden siede, hafde ey wiidere udj retten || at jndgifue, refererede sig til de forige i rette || lagde documenter oc begierede derefter dom, || Paa Enevold Nielsens weigne er ey nogen mødt eller || suahret til sagen, || Enevold Nielssen myndtersvend forelegges half maanedes || dag at jndfrje hans wdsteede obligation oc pandte||forschrifuelse, som hannem louglig er opkyndiget, || saa frembt iche derfor schall schee jndførsel udj pand||tedt, huilket med 3 rdrs: omkostning bør efter||komes vnder adfard efter Kiøbe Bolchen 3: huorved da || aufles Hans Kongelig Mayestets sigt efter loven, ||

Dend sag jmellum Maren Jacob Dirichsens oc Jens Bred||thvedt blef jgien foretagen, oc fremfordrede hand de || thvende prouf som hand sidste thing forschid sig till || huilke begge mødte oc udj Maren Jacob Dirichsens || fuldmegtiges Gudmund Knudsens nehrverelsse || proufuede som efterfølger - Anders Thaasen een aldrig mand kand mindes = 36 aar

tilbage || oc ald \dend/ thied hafuer Bredtvedt weret thvende mænds || brug, oc de hede Anders begge thoe, || Hans Øekeren som oc een gamel throverdige mand proufuer || det self same som?? Anders Thaasen omwundet hafuer || dog med dend forschiel at hand iche mindes lengere || end = 32: aar, || Fuldmegtigen mødte oc sagde sig ey wiidere at hafue udj || retten at jndgifue, alleene refererede sig til de || forhen jndfødte documenter = || Hand blef tilspuurt om hand wilde at de fødte || prouf schulle fæste æd, huortil hand suahrede || nej det war ey fornøden, hand hafde ey hans || madmoders videnschab eller willie derom - ||

Jens Bredtvedt hafde ey wiidere at j rette gifue alleene || forschied sig til forige i rette lagde documenter, || begge parter begierede endelige kiendelse i sagen || dene gangen?? || Herom afsiges saaledes at endog Maren sallig Jacob Dirich||senns vilde formeehne at hafue adgang thill, nehmest || at were berettiget self at beboe det thun?? kalde sitt || oedel, det er iche saa med retten forfuldt til || efterkommelsse som loven byeder, thj af des aarsage || maa wj iche eragte at Jens Bredtvedt kand hafue || sin børselrett forbrudt, som Norges low wnder??||scheedtlige steder saa kraftelig dog anderledes for||klarar, sehrdehles klages jndtet i nogen maader || det der threffer hans børsels forbryedelse, altsaa || bør hand efter Norges low = Leie Bolchen 1: capt: 2: oc 11 || vers sampt 14 capt: frelseligen at nyede dend || børslede anpart i gaarden Bredtvedt, efter hans || derpaa erverbede børselzedels jndhold i alle || maader, ald dend stund hand sig iche jmod lougen || oc kongelig allernaadigste forordninger eller hans børsel||zedel forvirker sehrlig?? efterdj det iche for os || endten er blefven beviist ey heller nogen thied || forschudt sig til at kunde gotgiøre hun endten er || boedzliden?? eller huuswild, som lowen befahler || oc {...} saasom Maren Jacob Dirichsens saaledes || hafuer begyndt denne sag oc ibragt leiglendingen || bekostning \skade/ oc forsømelse, da bør Jens Bred||tvedt derfor at nyede hos hende til opretning || 8te rdlr: huilke efter loven bør betahles wnder || desen loughlige adfærd, ||

f 65a

Eschild Jenssen i Gamelbyen hafde ved leensmandens stefnemaahl til || dette thing ladet jndstefne Niels Nielssen Clemedsrud || formedelst hand hafuer ofuerfaldet hannem med hug oc || slag paa Clemedsrud, pindsedags aften da hand || kom fra kierken oc wilde reise hiem til sin gaard || der strax wed \nafnlig/ Lille Lje, wden aarsage - || Jndstefnte Niels Nielsen mødte udj rette kunde iche negte || joe at hafue slaget oc røschet Eschild Jensen, men siger || der hos at Eschild ofuerschieldte hannem - || Eschild Jensen forschied sig paa prouf oc vidnesbyrd, || som till dette thing iche war jndstefnt., || Dette u=formelig ofuerfald oc?? thrussel beroer paa ||

prouf oc vidnesbyrd, huorfore det oc derpaa beroer || til neste thing, oc forelegges begge parter da til dend || thied huer for sig at føere sig de prouf oc widnesbyrd || som de eragter at forklare oc oplyese sagen med, || Niels Nielsen, forschied sig oc jligemaader paa prouf oc widne?? ||

Seigneur Olluf Bendssen udj Christiania ladet thingliusse hans || skiøde oc skattebref paa Kielsaas her udj Aggers herred || beliggende schylder aarlig een læst?? kuhl, af Laurids Pedersen || Helset serg: wnder capt: Sueher Bagees compagnia, boende || i laugmand Hougen sampt hans hustrue Maren Andersdatter wdsted || wnderschrefuen til wetterlighed af Niels Nielsen sadelmager oc Anders Andersen || skoemager, daterit Christiania dend 10: May 1687 ||

f 65b

Anno = 1687., dennd., 1te Juny, er retten bethiendt, efter hæderlige || oc højlærde magister Peder Holms lector canonicus udj Christiania || domcapitul, hans skriftlige anmoedning oc derpaa fuldt loughlige || anmoedning oc tilnefne med huerandre forsamlede paa || dend gaard Bake her i Aggers hærred som welbemelte ene || lector pro officio allernaadigst er medforleehndt, ofuerverend || paa magister Peder Holms weigne hans suager erlig welagtbahre || oc welfornehme mand Seigneur Claus Jochumsen Schumacher || sampt paa Kongelig Mayestets slodsfoegedt Seigneur Christen Hansens veigne, || bundelennsmanden Hans Nielsen Bestum oc efterschrefne || laugrettesmand nemlig Botolf Soeng, Halfuor Grimelund || Laurids Huusebye, Olluf Froegner, Haagen Frøen, Thoere Vlleren ||

Efter same begiering oc tilnefen hafuer vj først begifuedt || os til gaardsens huuse oc biugning - forfaredt oc || befuendet det i efterschrefne tilstand saaleedes - ||

Anno., 1687., dend., 6., Juny vered forsamlede paa Ascher || derefter hans excellense hogadelbaarne Herr vicedstadtholders || naadigste befahlning som paa thingene tilforne publiceret, ang:?? || det befahlede gewehr jblandt almuen at vddeehle || ofuerverende Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hanssen Smit, bunde||leensmanden Helge Sehm oc efterschrefne af laugrettet i

Ascher || sogn, Halsteen Thveedter, Ahrne Wojen, Mads Soelstad,
Peder Stoke || Olluf Elnes oc Efvind Bierkaass., ||

Same naadigste \befalling/ blev jgien for tilstedeverende almue oplæss - ||
oc derefter blev gevåhret wddehlt jblandt eenhuer || af efterschrefne som
følger, || 1 leg Peder Østenstad 2: Erich Hanevold, 3,, Halsteen Thveedter,
4,, Engbret || Groesedt 5: Jens Bruedt 6,, Erich Aastad, 7,, Poul
Thoerstad, || 8,, Thoere Hofstad, 9,, {...} Jacob Bonde, 10,, Peder Høen ||
11,, Hans Bleege, 12,, Anders Koje 13,, Christian Gisle, 14,, Sifuer
Guddim || 15: Jørgen Berrig 16,, Laurids Heggedahl 17,, Olluf Elness, ||
18,, Olluf Soelstad, 19,, Peder Billingstad, 20,, Gunder Sifuerstad || 21:
Morten Wetteren, 22: Poul Østeren, 23: Olluf Eid, 24,, Thollef || Houger,
25: Michel Erichssrud, 26: Jens Padderud, || Samptlige blev tilsagt oc
advahret at forfærdige det dennem nu || lefuerede musgvæt gevehr efter
befalingens tilhold til dend || anbefahlede thied at hafue færdig som det
sig bør, wnder || paaføgende thiltahle oc straf |: ||

Same dato = med almuen af Øster og Wester Bærum for||samlede udj
Sandewiigen i leensmendene Ahrne Houger || oc Gunder Nadderud sampt
efterschrefne sex laugrettes||mend nemlig, Hans Jung, Christen Hamang,
Olluf Thukerud || Assbiørn Løcheberg Hans Hauge oc Niels Giønnes - ||

hans excellense Herr vicestadtholders naadigste befahling er samesteds ||
vorden oplæst som er daterit dend 28. May: 1687,, || Huorefter gevåhret oc
er vorden wddehlet till || eenhuer persohnlig af efterschrefne i Øster
Bærum, || 1: leeg Hans Nielssen Stabek: 2: Bior Stabek: 3: Laurids Graf,
4, Hans Oxhoufd, || 5,, Asbiørn Løkeberg, 6, Jens Næss, 7,, Erich
Hasslum, 8,, Christopher || Haug, 9 Joen Aas, 10: Antonis Skotte, 11,,
Christopher Hossle || Wæster Bærum, 1,, Christen Hamang,, 2,, Hans Jung,
3,, Guldbrand Haug - || 4,, Axel Thannem?? 5,, Hans Stofvj, 6: Niels
Biørn - || 7: Jacob Frogner, 8: Peder Berger, 9: Niels Lefre, 10,, Poull ||
Hellerud, 11,, Peder Kierkerud 12, Poul Stofuer 13: Niels Houg, || 14,,
Guldbrand Joenssrud, 15: Hendrich Bye, 16: Olle Groerud, || samptlige
blev tilsagt oc advahret at forfærdige det dennem || nu lefuerede
musgvetegevehr, efter oplæste befahnings || tilhold, till dend anbefahlede
thied, at hafue færdig || som det sig bør wnder paaføgende tiltahle och ||
straf som vedbør, ||

f 66a

Anno = 1687., dennd., 14 = Juny, er retten bethiendt udj Monseigneur || Johan Brøkers huus paa Hoedstangene, efter anordning af || Kongelig Mayestets slodsfoeget Seigneur Christen Hansen Smidt, for at efterlefve || kongelig allernaadigste højesterettes dom, jmellum Monseigneur Breke || oc forige slodsfoget Seigneur Frands Berendssen, ofuerverende Kongelig || Mayestets slodsfoeget Seigneur Christen Hansen, oc efterschreffne domemend || Sifuer bøssemager Thrude Pedersen, Abraham Rodsse, || oc Jørgen muuremester, ||

Seigneur Brøker presenterede udj retten med atter høst bemelte || kongelig allernaadigste højesterettes dom daterit 18: Augusty 1686., || dessen allernaadigste afsigt blef opleest, huorefter wj allervnderdanigst || schulle foretaage woris forretning, men saasom ingen er || mødt endten paa Seigneur Frands Berendssen eller hans fuldmegti||ges Monseigneur Jesper Balchenborgs veigne, hafuer wj os dermed || jndtet viidere kunded befatte, || mens wed de domemend Niels Jacobssen Langelf oc Hendrich || Hagedorn; efter Herr slodsfoegeds anordning giort bud til Jesper || Balkenborg derom, at wj nu samptlige ware med huer||andre i Monseigneur Brøchers huus forsamlede at j allenniste || forlofuede efter hannem som vj nu ofuer 1 1/2 thime os || efter hannem hafde opholdet, hand nu will møte, for at || efterlefve aller?? høst bemelte kongelige højesterettes dog || huorpaa hand schall hafue suahret, at hand jndtet befattede || sig dermed, førend hand derom blef erindert skriftlig, || Herr slodsfoeget thilspuurde Madame Brøker om hand nogen thied || tilforn hos hannem hafde veret begierende denne forretning || til efterkomelsse, || huorpaa hand suahrede, at hand det ey hafde begieret førend || nu, || Denne gang er ey wiidere med?? dette at forrette, end || at denne beschaffenhed opsettes till førstkomende thorsdags || morgen kl: 8te, at Seigneur Balkenborg da efter denne || opsettelses \louglike/ forkyndelsse, endten vilde møde self, eller || oc suahre endten hand dermed sig befatter eller iche, at || manden da dog alligevel kand allervnderdanist efterlefve || højesterettesdom af yderste mulighed thil huilken || enke denne opsettelsse, wil ankyndiges Seigneur Frands || Berendssen self, som berettes nu persohnlig at || were {...} udj Christiania, huor da wiidere schall || worde abscheediget det som {...} af ret och || schyldighed kand were at threfe eller formaae, ||

Anno., 1687., dennd., 16., Juny: wore wj atter efter foregaaende || opsettelse forsamlede udj Monseigneur Johan Brøkers huus paa || Hoedthangen, der efter højesterettes dom, at giøre Monseigneur || Brøker vdleeg i det gods som allerhøist bemelte dom yder||mehre jndeholder, ofuerverende Kongelig Mayestets slodsfoegedt || Seigneur Christen Hanssen Smit, oc efterschreffne domemend Siffuer || bøssemager, Thrude Pedersen, Abraham Rodsse, ||

Paa Seigneur Frands Berendssens weigne mødte Seigneur Jesper Balken||borg - || Seigneur Brøker fremgaf højesterettes dom in originale || huorefter wj forrettede worderingen som efterfølger || een guul anstrøgen eegebesslagen kiiste blef fra Seigneur || Balkenborg opført i M: Brøkers huuss huorudj befandtes || først

een gamel blaa thaftes ofuerdynne med ærdun =

	4 rdr:
een nye blaarand et bolster ofuerdynne	6 rdr:
een rødmandet olmerdugss ofuerdynne	6 rdr:
eet pahr olmerdagss hoedpuude	3 rdr:

een blaarand et bolster hoeddynne	2 rdr:	f 66b
eet pahr nye blaarand et bolster hoedpuuder	3 rdr:	
threj dreyelshandkleeder, liige lange oc brede, 4 1/4 alen	3 rdr:	
eet dito = 5., alen lang	1 rdr: 1 £mark£	
een sleds lædsserke	3 1/2 £mark£	
een hiemgiort lædsserke	2 £mark£	
eet <u>gamelt</u> lædsslagen	2 £mark£	
eenn guul anstrøgen eegekiiste, med laass oc nøgell sampt durchbrechen besslag -	14 rdr:	

Dette forschreffne gods befandtes saaleedes rigtig som det till || auction war til Seigneur Balkenborg wdlefueret, || noch blef oss foreviist wiidere udj Madame Brøkers || huuss efterschrefuen af Seigneur Frands Berendssens gods - || een stor speigl med sorte jbenholtzramer = 8 rdr: || Eend wiidere loed Madame Brøker frembringe efterschrefne || Seigneur Frands Berendssen hafde tilforn mødt her i retten, men || gik strax bort oc foregaf at hafue noget i byen at bestille || thill dette gods at vordere, war ofuerverende, M: Caalbiørn || bygmester, Christen Myndter, Niels J Jacobsen Kongelf, || Hendrich Hagedorn oc forindførte 3. mand., ||

eet rødt adtlasches skiørt med rødt læredt wnderfoeredt mod 2 rade guldknipls fornerd?? oc een rad nedenom =	14 rdr:
eet sort padisanns skiørt med sorte knippels ofvenom oc for need =	3 rdr:
eet atlasches skiørt pomerands coloer med breede guld knepls needenom oc een rad for need	15 rdr:
eet sort adtlasches dynnewaar 21 = alen ad 1 dr: =	21 rdr:
6 støker silke sperlagen rød oc blaa coløer 18, alen,, med sampt tvende kopper med guldknipls forom, 2 alen med fuld bred	13 1/3 dr:
eet blaa thaftes dynnevaar noget brugt = 12 alen	6 rdr:
6 støker blaa thaftes sperlagen, eet sengetheppen dertill tilsamen 24 alen, \ad j (1) ??/ eet woggetheppen, 2 alen. blaa thaft 3,, støker at sette for p??., 2 støker kapper dertil 8,, alen lang med silke thappetfrøndsser = ad 2 dr:	34 rdr:
eet blaa sødf thobuns?? barnesuøb med blaa floss =	2 rdr:
eet støke ostindisch adtlasch gamelt oc noget sliit 15 alen alen = 12 s: er, 1 dr: 3 £mark£ 12 s:	
eet sort blaaned?? adtlasches hoed {...} dynnevaar 5 = allen ad = 1 dr:	5 dr:
eet sort silke thaftes dynnevaar 12: alen	6 rdr:
j (1) pahr læredslagen,, 25: alen no 1	6 1/4 rdr:
j (1) pahr no 2,, 16,, alen: ad: 16 s:	2 1/2 dr: 16 s:
no 3 = 25: alen ad = 1 £mark£	6 1/4 dr:
no 4,, 20,, alen,, ad 16 s:	3 1/3 rdr:
no 5 = 16,, alen ad = 16 s:	2 1/2 dr: 16 s:
no 6 = 25: alen ad 1 £mark£:	6 1/4 dr:
no 7,, 18 alen,, ad: 14 s: er	2 dr: 2 £mark£ 12 s:
no 8 = 16 alen,, ad,, 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 9 = 20 alen = ad: 16 s: er	3 dr: 1 £mark£ 16 s:
f 67a no 10 = 16,, alen = ad: 14 s: er	2 dr: 1 £mark£ 8 s:
no 11 = 20,, alen = ad: 16 s: er	3 dr: 1 £mark£ 8 s:
no 12 = 20: alen = ad: 16 s: er	3 dr: 1 £mark£ 8 s:
no 13 = 20,, alen = ad: 16 s: er	3 dr: 1 £mark£ 8 s:
no 14,, 16,, alen. ad: 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 15 = 16: alen = ad. 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 16,, 16,, alen. ad 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 17 = 16: alen,, ad: 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 18 = 16: alen,, ad: 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 19 = 16: alen ad: 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 20,, 16: alen,, ad: 16 s: er	2 dr: 2 £mark£ 16 s:
no 21 = 20,, alen: ad 16 s: er	3 dr: 1 £mark£ 8 s:

19 1/2,, schaalpund, hollandsliin: ad: 16 s: et:	3 dr: 1 £mark£
een grof drejelsdug = 6,, alen	3 £mark£
eet groft handklede	2 £mark£
een søfbøyel wog = 1 laad oc í (1/2) ?? er	2 £mark£
een guul anstrøgen beslagen eegeliiste = som dette gods war lagt udj = med laas oc nøgel	8 rdr:
11 = hollandsche stoele = med silkeblomster besyed paa blaa kleede, med blaa rasches ofuertrek ad: 3 dr:	33 rdr:
2,, smaa af same slag = er	6 dr:
6,, suafuede stoele med hollandsch setværk,, ad,, 2 dr:	12dr:
6,, suarfuede stoele med rød læder ofuerthrekt. ad,, j (1) ??	4 dr:
3,, laufue rysslæders stoele,, ad,, 1 dr:	3 dr:
j (1) liden lougstoel med rød læder	2 £mark£
een oval fuureschifue med 6,, threjede stolper	4 rdr:
een liden anstrøgen kandtet skienkeskifue	1 dr: 2 £mark£
noch paa eet loft blef os af <u>Madame</u> Brøker anviist een sirkelrund skifve - af fure	1 dr:
een aflang dito =	1 dr:
eet skifueblad, wden foed oc eet med foed	2 £mark£
eet grøn anstrøgen sengesteed med 4re for gylte knappe til = worderet	4 dr:
6,, gamle musqvedter = ad 1 £mark£ 8 s: er	2 dr:
<p>een jern kakeloufn som blef beretet af Johan Brøker at vere vdlaandt, oc bestaaende i obr Cucherons gaard = worderet oc befandtes god for 8 rdr: som <u>Madame</u> Brøker sagde sig at wille antage derfor dette worderede gods som saaleedes er taxeret till dend summa er <u>Monseigneur</u> Johan Brøker giort till wdleeg, efter kongelig allernaadigste høysterettes doms jndhold, for saa widt det tilstreker, oc naar M: Brøker fremstiller reining for siit krauf oc fordring hos <u>Seigneur</u> Frands Berendsens efter atter h?? bemelte dom, faar?? \mand/ da deraf nehrmere fornehme, huorviidt denne woris forretning sig kand thilstreke,, </p>	

Anno = 1687,, dennd,, 27,, July efter een welerverbet højanseelig || riigens stefnings naadigste anbefahl oc tilhold, som weledle Herr || genn: weyemester oc comissarie Syndenfields Seigneur Anders Bojesen || hafde wdwirket, ofuer Monseigneur Jørgen Lorends udj Christiania || som jordrodt til Dehlen gaard, formedelst hand schal hafue || ladet igienkaste een grøft, af Herr gen. wejmester ladet grafue || til dend aldmindelige wejs beqvemhed samesteds, efter || 1

f 67b

= stefningens wiidere bemeld, daterit 11: Julj. 1687 = ||
 Forretningen foretog wj os paa aastæden oc oplæste stef||ningen, der
 efter forfoere wj dene thvistighed udj || efterschreffne
 laugrettesmands ofuerverelsse nemlig Hans || Øekeren, Amund
 Grefsen Hans Diisen Christen Refstad, Christo||pher Aarevold, oc
 Erich Røvedt, ofuerverende Kongelig Mayestets
 bunde||leensmand Hans Bæstum, ||

Monseigneur Balkenborg som fuldmegtig paa Seigneur Bojesens || weigne
 producerede først betalte stefning: || derefter befandtes aasteden saaledes
 at ofvenfra eet || huus som komer Madame Tollers til begyndes Dehlen ||
 ejer oc gaar alt paa dene øster side i elfven, ofuenfra || Same huus komer
 een bek som skiær sig vd alt neden||fra huuset oc paa dend westre side
 vejen till een broe || som ligger mit ofuer vejen, wed same broes synder
 ende || er giort een demning for same vandrende at det || derefter hafuer
 laget sit lø wnder broen, oc wd i Thojen||engen, fra same demning wed
 broen, oc alt saa nehr veed || til elfven, befandtes dend greft som lige med
 bemelte || wasdrag af commissarie Bojesen war grafued digt forbie ||
 Deehlen gaard, alt jgienkast wndtagen eet støke ofven||for gaarden, der
 var een greft enda wigienkast || forfared wed Christopher Arrewold, oc
 Hans Diisen at were - || 42., skrit: ofven huusedt. sampt. 34., need i
 baken, dernest fremgaf || Monseigneur Balkenborg,, Kongelig Mayestets
 allernaadigst gifne bestalling paa at || vere gen: vejmaster, huor til hand
 sig refererer och || sehrdehles til de orden wejenes jndrettelse til dend ||
 reisendes beqvemelighed oc thieniste sampt landewejes || jndrettelse huor
 nermost oc best ske kand, daterit - || 26: February 1687. || Huilket
 Monseigneur Balchenborg paastoed af Seigneur Bojesen at vere fuldt || oc
 derfor saaledes wejen jndrettet, || huorefter Monseigneur Balchenborg
 satte udj rette at saa som nu || øyensiunlig erfahret eet themelig stort
 arbejde Monseigneur Jørgen || Lorends hafde ladet igienkaste som hand
 iche kunde benegte || Broen befindes oc ey tilbørlig at were
 wedligeholden for || saadan hans formastelsse?? oc forsømelse med
 strafbøder || oc omkostningerstatelse efter stefningens formeld || med ald
 vedbørlig reparation gen: vejmasteren at jndstaa, || oc eschede dom, || Her
 jmoed oc til sagen at suahre møtte udj rette Monseigneur Jørgen || Lorends
 med hans fuldmegtig Seigneur Jacob Jensen Rømer || som suahrede at
 Hans Kongelige Mayestets allernaadigste bref som hannem nu først || er
 forelæst, iche bevilger eller tillader at gen. vejmaster, hafr || myndighed til
 at jndrette vejene ved saadane grøfter, huor || aldrig grøfter få hafr veret,
 som kand were een mands gaard || wed stor wandflom til forderfuelse oc
 wndergang sehrlig || huor lerede jord er som her befindes oc eyensiunlig
 er || beseedt, lige som hand oc allervnderdaanigst vil formoede det ey vere

|| Hans Kongelige Mayestets allernaadigste willie oc ydermehre fremgaf hans || skriftlige jndleeg,, daterit 27: Julj: 87,, || Jmoed forbemelte baade mundtlig oc skriftlig produceredes Seigneur || Balkenborg formeendte intet noget at were saa kraftig der kunde || sveke hans forhen forklarede, refererede sig til det same || broen forfaere wj oc befandt dend iche synderlig wel ved||ligeholden oc sehrdehles de 2/3 dehler paa norderenden men den || 1/3 paa synderenden themelig god, ||

Seigneur Jacob Jensen tilspurde Monseigneur Balkenborg, om hand endten kunde || fragaa eller wilde tilstaae, at der hafde wered greft grafued || fra dene omtvistende demning digt forbje Dehlen gaard oc need || i elfven, eller oc iche hafde weret greft, huis iche, da agtede hand || med prouf oc vidnesbyrd det at gotgiøre der aldrig hafde || wered greft grafved tilforn, førend nu Herr gen: wejemester || dend hafde ladet opkaste, || Thill dette suahrede Balkenborg at Seigneur {...} \Oelsen?/? hafde her udj rette || sig efter Kongelig Maystets allernaadigste gifne bref oc bestalling, || wiidere blef iche af endten parter i rette gifven endten, skriftlig eller || mundtlig = || Dene sag forfløttes till neste thing, som er beramedt paa || Agger \thingstue/ førstkomende 8,, Augusty at da parterne samesteds wilde || lade fornehme rettens kiendelse, som da schall worde afsagt || nest Guds hielp forsuaerlig, ||

f 68a

Anno = 1687,, dennd,, 1te Augusty: er retten till almindelig || skatte oc sagething bethiendt paa Berger thingstue i Ascher sogn || udj Kongelig Mayestets foeged Seigneur Christen Hansen Smits samt bundeleensmand || Helge Sehm oc efterschrefne laugrettesmænd, nemlig,, || Gunder Sifuerstad = Ahrne Woyen, Jens Bruessedt, || Gullich Aabye = Olluf Hvall = oc Erich Aastad = ||

Kongelige Mayestets foegedt loed publicere efterschrefne kongelige forordning || oc hojðfrigheds naadigste befahlinger,, ||

Første forordning om opgelt af dennem som sig hafuer forskrefuet ni specie || at betahle,, daterit Hafnie 24,, May,, 1687 = ||

2 = forordning om fremed smaamyndtes afschaffelse, daterit 30: Aprilis 87 ||

3., Herr stadtholder Høgs., messive till foegden at efter som stift||ambtschriffuer ere beschikede i det sted som gen: proc: fuldmegtig || hiidtil werd?? beschikede, at de da i same thieniste til kongelig jnterresses befording werer dennem assessterlig??. daterit 4., Junj: 87., ||

4., Dertill saugcommissionen comiterede deris skrifuelsse || om deris reyse oc comission daterit Bragenis 28: May: 87., ||

Herr vicelaugmand Laurids Jacobssen loed publicere Kongelig Mayestets || allernaadigste confirmation paa hans skiøde af laugmand Jfuer?? || Hansen Hvid laugmand ofuer Thonsberg laugdøme wdsteed paa || hans anpart thiende i Aggers herred, Ascher sogn oc Øster || Bærum, efter Kongelig Mayestets eget skiøde der paa først wdsteed || dend., 3., Decembris 1674., dernest, laugmandens kiøebref || daterit Strømsøe., 11: Juny, 1687., oc paaføgende Kongelig Mayestets aller||naadigste confirmation daterit Kiøbenhafn 21: Julj., 1687 = ||

Kongelig Mayestets tholder udj Christiania Monseigneur Gerhard Treskow ladet || publicere Helge Sems oc Thorkild Næsses vdstede caution for || Niels Mortenssen i Holmen, som er antagen til at were || tholderens fuldmegtig i Sleben oc suahre rigtighed for dis || jndgaaende oc wdgaaende rettighed, som det sig bør || daterit Christiania dend., 30., Juny., 1687 = fuldmegtig nafn Niels Mortensen || Herr Jens Haurids sogneprest til Thind i Thellemarken i Holmen/ ladet || publicere forige slodsfoegedt Frands Berendsens wdsteede || qvitering til dito Berendsens sallige hustrues søster || Herr Jenses kieriste Anna Maria Andersdatter. for huis hand || hende oc hendes sallige mand til dato hafuer forstragt, daterit || Aggershuus dennd., 6., February 1679 = wnder hans haand oc seigl ||

Laurids Halfuorsen Heggedahl ladet thingliuse, hanns thvende bøxsell||zedeler paa dennd gaard Heggedahl, dend første paa half||dehlen i gaarden som hans sallige wærmoder for hannem opladt daterit Christiania dend., 27., January 1687 = wnder sallige Monseigneur Jørgen Jørgensens || haand oc zeigl, dend anden wdsteed efter hans vermoders || død paa øfrige halfdeehl, daterit Christiania., 28., Junj., 1687., || wnder sallige Monseigneur Jørgens zignete oc enkens Karen Ma??||datters fuldmegtiges, Hans Jensens haand. ||

Anders Koya her i Ascher sogn beviiste med lensmand Helge Sehm at || hafue ened lensmandens stefnemaal til dette thing, ladet stefne || Laurids Østenstad formedelst hand med een gierdesgaards || opsettelse schall fornærme Kojes ejedeher, oc stenge dem || fra wanding till deris fæ, || Efter begge parters samtahle, disputer oc ord, da eragtes || raadeligst at om sagen iche i mindelighed parterne || jmellum forliges, da henwiises det wed foregaaende || loughlig stefnemaahl till aastæden, huor denne thvi||stighed er reist sig af, schall der da efter prov och || widners færrelse, sampt grand?? thing oc forfahring || wdfindes dend deehl som rett oc loughligt forefindes, ||

f 68b

Halfuor Ascher beviiste med leenssmanden at hafue jndstefnt || Anders i FUSDahlhaugen formedelst hand schall hafue || skielldet hanss børn for at de schall hafue røgtet hans || fischereedschab, oc frataget et af børnene en øxe || derom fremfødte Halfuor efterschrefne prov - || førend proufuene kom till forhør, blef parterne || forliigt wed haandtag forretning udj hans excellense || højædelbaarne herre Herr vicestadtholders presentie udj rette || laugrette oc thingalmuens paahør ||

Hans Helgesen fremkom for retten oc begierede almuens || tilstand paa Seigneur Frands Bændsens weigne om det iche || er dennem witterligt at een fange med nafn Matis || Mathiesen for een fiorten aars thied sieden som hafde || staalet her i Ascher kierke, er blefven hengt wed || Rennebek paa Ascherskoufven, Saa oc om det er denne || iche beviist at eet qvindfolk i Holmen her i sognet || for een 13., aar sieden myrdte sit barn, for huilke || begge disse synderes forseelse oc straf mester||manden er blefuen betalt: Hand hafuer giort bekost||ning som hand hafuer ført Hans Kongelig Mayestet til aller||wnderdanigste wdgift i hans regneschaber som nu gøres || hannem till anteignelse, efterdj hand iche hafuer || qviteringer at belegge det med, derfor behafue || de hand almuens widnesbyrd om det iche er || sig saaledes rigtig som hand hafuer anført oc nu || i retten for dennem forklaret, huor da for retten || fremstoed Helge Sehm oc Gunder Sifuerstad i || huis sted hand som tilnefnt laugrettesmand tilforn || nu blef anordnet Olluf Hogstad :| thvende throverdige || domemænd oc berettede det saaleedes sandfærdig || at were, at Mæstermanden fordrede endelig i betahling || for thyfven at hænge 12 rdr: oc for lenken, 1 rdr: Jtem || for qvindfolket begieredes femten rdr: men Niels Ascher forklarede at derfor blef betalt 12 rdr: || oc at disse tvende danemands ord ere throeværdige || oc misdederne ere af dage komene det bekræftede || dend meehnige thingalmue med dennem saaleedes || i ald

sandhed at vere, huorefter Seigneur Frands || Barendsens fuldmegtig Hans Helgesen war things||widne begierende, ||

Anno = 1687,, dennd,, 2,, Augusty er retten bethiendt paa een aasteed || jmellum Soelstad oc Groседt i Ascher sogn, jmellum begge gaarders || opsiddere nemlig = Mads Oelsen Soelstad som citant, oc Efven Engebret Groesedt || ofuerverende bundeleensmanden Helge Sehm oc efterschrefne || laugrettesmand nemlig - || Erich Hanevold, Ovden Hanevold, Halsteen Thveedt er || Ahrne Wojen, Gunder Sifuerstad, Niels Ascher, Gullich Aabye || Erich Aastad, Laurids Billingstad, Peder Stoker || Olluf Hvoll oc Jens Brusedt = ||

- f 69** For retten fremstillede sig Mads Soelstad oc jndgaf een højanselj || rigens stefning af dato = 30,, Juny 1687,, || Efter stefningens oplesning fremførte citanten efterschrefne prouft || Karen Hofstad, fød paa Groседt opwoxt der i 20,, aar, siger sig || 70,, aar beretter at hendes fader som beboede Groesedt, oc oprøded || dend til gaardebrug, tilforn var det een huusmands verelssse, ald dend stund weed hun iche rettere end dene omtvistende || aasted joe hafuer veret ferdig fuldt wnder Soelstad, thj de || Groeseds besiddere tileignede dem {aldrig??} noget endten til hugst || eller haufn samesteds, oc da stoede der som nu omthvistes themelig || stor skouf = || Johannes Næs fød her i sognedt een mand ofuer 70,, aar,, fød || paa skoven oc opvoxsen paa Billingstad, weed ey andet at proufve || end hand veed ey rettere jmellum sig oc hans samvittighed || end at dene plads joe ligger oc henhører til Soelstad, mens || eigentligere at proufuer herom weed hand iche - || Laurids Arfvesen Berger siger sig 50,, aar, opvoxsen her i bøgden weed || ey andet at proufve end at de Soelstad besiddere hug her || i dene eiendom oc færdte det wd derfra oc ingen hafde || nogen tiltahle derom, Men eigentlig at forklare endten det || hører med rette til Soelstad, eller til Groesedt, kand hand || iche sikkerlig berette, dette beretter hand af dend erfaren??||hed hand derom er bevist jmidlerthied hand thiendte paa Soelstad || som nu kand were een 25: aar sieden, || Herimoed oc til sagen at suahre mødte udj rette Monseigneur Hermand || Krefthing samt jndstefnte Engebret Groesedt, anhørde || proufuene oc hafde dennem ey noget at beschylde, || færdte hans prouf oc widne i dene sag som wed leensmanden || Ahrne Houger tilstoedes at hand efter Madame Anne Krefthing || begier, dennem hafde jndstefnt, || Mødte først Halfuor Furesedt fød i Wester Berum paa Kierkebye || siger sig 77: aar, opvoxsen her i bøgden, wed ey andet at proufve || end at dene

\om/thvistende plads altied hafuer ligget til Groesedt || det beretter hand af dend erfahrend??hed, at i 3., mands thider || som hafuer beboed pladsen Groesedt da hafuer dene plads som er || opræd af Groesedt brugere altied veret fuldt oc brugt wnder || Groesedt || Reer Hoele fød i Guldbrandsdahlen siger sig 80: aar gamel hafuer boed || her i bøgden siden Hanibals krig som nu er,, 45., aar siden, weed ey || andet herom at proufve end ald dend stund hand hafuer wered || her i bøgden, da hafuer hand ey andet hørt end at dene plads || hafuer ligget wnder Groesedt, oc weret brugt af de Groesedts || besiddere - || Rebeke Nielsdatter fød paa Aastad her i sognedt boer paa Berøe, || proufuer saaleedes at i hendes opvoxst men hun var hieme paa || Aastad da begierede hendes stifader Markus Aastad at hand || maatte hugge noget der paa pladsen som nu omtvistes, oc || hand fik forlof af dem paa Groesedt at hugge der noget til || een stald, oc dend thied da laa Soelstad øde oc hørde jndtet || om noget thale at der thvistedes eller ankedes derpaa af nogen || endten paa Soelstad eller andre, men {...} \Elling?/? Groesedt brugte || dette oc fuldte det med roelighed, v=??, sige sig || at vere wed,, 60., aar,, || Olluf Bierke \boer/ paa Bierke i Wester Berum fød i Guldbrandsdahl, er || sødschindbarn til Engebret Groesed ??, hand beretter at || for een,, 17., eller 18ten aar, da thendte hand paa grasedt oc da hug || hand dend braadte som nu omtvistende eng er opræd, hug || dend efter Efvind Groesedts begier, oc røddede derefter, da thalte || de paa Soelstad eller nogen anden ey noget derom - || Olluf Gutterud i Westre Bærum fød paa Groesedt proufuer || at ald dend stund hand var hieme da hug hans fader || thømer paa dend sted som nu opræd er, de paa Groesedt || tileigende sig denne plads oc brugte dend stedse mens || de paa Soelstad som da brugte gaarden dend thied, thalte ey noget || derom, oc jngen ankede derpaa endten fra Soelstad || eller andensteds || Æden blef opløst for samtlige prouf, men ingen prouf tagen || till æd, Denne sag opsættes till neste {thing} same thied || hafuer baade parter at møde saavel som proufning?? til ædfæsting?? || dennem?? billig eragtes schall da vorde kiendt oc afsagt, {lougligt} oc forsuarlig?? ||

Anno = 1687., dennd,, 3., Augusty er retten til almindelig sage och || skattething bethiendt paa Nadderud i Øster Bærum, udj Kongelig Mayestets || foegedt Seigneur Christen Hansens ofuerverelse sampt bundeleensmand || Gunder Nadderud,, Hans Oxshofd, Halfuor Soelberg,, Sifuer Waller, || Hans Jung, Christen Hamang, oc Olluf Aamoedt,, ||

f 69b

Hans excellense dend højædelbaarne herre Herr vicedstadtholder præsiderede || self retten = || Kongelige Mayestets forordninger oc højfriheds befahlinger som paa Ascher || thing nestleeden 1te Augusty blef producered oc læst oc forkyndt || blef ligeledes her paa thinget tilsamens publicerede ||

wndtagen Helge Sehm oc Thorkild Næsses caution for Niels Mortensen || i Holmen, || Anna Christophersdatter Øfveland wed hendes broder ladet \fremskike til/ thinglyese || efterschrefne tvende documenter nemlig = || Først hendes sallige mand Hans Øfvelands forige hustrue Martha || Christophersdatters arfuingers afkald for deris tilfaldene || arfuedeehl efter bemelte deris moder, daterit Øfveland || dennd., 9., Marty. 1687., || Dessligeste same arfuingers nafnlig Hans Oelsen Hage, Christopher || Oelsen, Efvie oc Peder Horne paa hans hustrue Anna || Oelsdatters veigne, deris vdsteede kiøbebrief paa í (1/2) fiering || salt i Qviespringengen wnder Øfveland, oc 1 dr: landschyld || penge i Hoele skoufstøke samesteds beliggende tilsamen || bereignet for \halfanden/ {...} fiering \{...}/ wissse landschyld, dateret., || dennd., 9., Marty., anno = 1687., ||

Seigneur Jacob Jensen Rømer stadsprocurator udj Christiania frem||stillede sig udj rette oc fremgaf een højanseelig riigens stef||ning huorved Seigneur Olluf Nyeqvern udj Christiania hafuer || jndstefnt een deehl prouf oc vidnesbyrd udinden een || beschylldning som hannem schall vere tillagt at vere barnefader || till Anna Gundersdatter Forneboes barn, efter derom stefningens viidere bemeld daterit 18., July: 1687., || J dene sag til at bethiene retten er tillige med forige || laugrette tilnefnt efterschrefne Michel Fossenn, Jørgen || Eeg, Hans Jaer, Poul Stafuer, Guldbrand Joensrud och || Niels Biørum = || De jndstefnte prouf blef æden?? oplæst for oc erindret at blifue || dend rette oc reene sandhed oc jndtet at fortie fratage || oc tillege., || fremkom for retten Mallene Oelsdatter oc tilstoed denne be||kiendelsse at Giertrud Forneboes datter Ingeborig kom til || hende dend same løfuerdags morgen som barned blef christned || \søndags/ oc begierede at hun wilde vere widne ved daaben med hendes || søsters barn, som Else Snarøen schulle bære, det lofuede hun || hende oc dermed gik Ingeborrig hiem igien Nogen thied der||efter kom same Ingeborig igien oc begierede at Malene wilde || holde barned, oc sagde at Else Snahrøen hafde giort dem atter bud || hun kom iche, dette var om lofuerdagss afteen, om søndags || morgenen gik hun till Forneboe oc fandt moderen, barselkonen || Anna oc hendes søster alles tilsamen, da spurte Malene dem ad || om de hafde haft \bud/ til presten, suahrede

hende ja, hun spurde om || de hafde skrefven barnefaderens navn, suahrede hende nej, da er || det wnder suahrede Mahlene, da maa j gifue mig \det/ paa een zedel || til presten huad faderens navn er, der ligger jndted magt paa || sagde Allis jeg har holt saa mangt barn til daaben oc jngen zedel || haft, saa sagde Allis barnefaderen schall hede Olluf Wlrichssen || huad er det for een sagde Mallene, er det Olluf Nyeqvern som || er i byen \ja sagde Allis/ heeder Olle Nyeqverns fader Wlrich Ja giø || hand saa siger Allis igien, det er wnder sagde Mallene da || at hun vill christne barned i een egtemands navn efterdj || hun har een wngkarl at schylde paa, ||

ja joe sagde Allis hand er god noch for ded dend, thalte jndtet end?? || barnemoederen dend thied ey heller saae hende, thj hun laa wde j || eet kamer, men Allis fljede hende barned || Olle Nyeqverns fuldmegtig Jacob Jensen tilspurde Mahlene om hun iche || war hos Anna Forneboe i hendes barnenøed, suahrede joe, spurde || hende oc hvem der da blef vdlagt for barnefader, suahrede der || blef aldeehles jndtet thalt eller spurt om nogen barnefader, || Der hun nu kom til kierken med barned, saa spurde presten || hende wed daaben huad barnefaderens navn var, Hun suahrede || Olluf Wlrichsen Nyeqvern, presten spurde hende atter igien huad || er det for een, Maleene suahrede atter igien det er een borger i byen || heder Olluf Wlrichsen Nyeqvern, klokeren spurde hende oc saa tvende || gange om det same oc hun suahrede hannem ligesom presten, derefter || døbte presten barned, oc siger til almuen at det schall were dennem || witterligt at barned døbes wed navn Agnette, oc hendes faders || navn wdlegges at were Olluf Nyeqvern, mens presten nefnede || jndted anded navn end Olle Nyeqvern, huerken med Vlrichss || eller Svendsenns faders tilnavn, alleene Olluf Nyeqvern, || Det same tilstoed sognepresten her for retten saaleedes at were, || almuen wedstoed det oc med sognepresten at ordene falt sig || saaleedes Olluf Nyeqvern blef vdlagt for barnefader oc ey an||derledes, der qvinden kom nu hiem igien spurte med || barned spurde de hende huorledes afløben var, suahrede alt well || oc dermed blef ey meehre omtalt, sagde sig ey at hafue wiidere || her udj at proufue, || Karen Knudsdatter som jndstefnt, mødte for retten oc sagde hendes || proufning saaleedes af om løfuerdags aften som barned blef || christned om søndagen da hafde de paa Forneboe bud til hende || ved een dreng oc loed hende bede at hun vilde vere fadder || med Mallene til Anna Forneboes barn, der efter mødte hun || i kierken, oc hørde at udj alt tilgik som forige prouf || Mallene Oelsdatter omwundet hafuer, med dend forklaring || at presten næfnede ey andet end ded navn Olluf Nyeqvern || oc indted noget faders navn, || Det same tilstaar nu her for retten Jørgen Houg een throewerdig damemand som oc same thied var widne oc fadder || ved daaben || sampt

f 70a

oc Jørgen Hougsdatter Rangdj Jørgensdatter der jlige||maade war widne oc fadder, at der blef jndtet andet || nafn nefnt af sognepresten end som Olluf Nyeqvern, oc ej widere || derpaa aflagde de samptlig deris bogeræd, || Herr Mathis Abel mødte for retten oc formeendte at efterdj || proufuene nu som bemelt widner oc siger at hands ord || var ey anderleedes for daaben end nu vdsagt er, at da || Olluf Nyeqvern ey hafde aarsage at stefne hannem som skeed er, oc || paastoed hand derfor billig bør erstadte hannem omkostning || Herr Mathis Abel wedstaar oc for retten, at hand tilspurdte || Anna Forneboe der hun stoed aabenbahre skrift hvem der var || fader till hendes barn, suahrede hun dend same som er wdlagt || for daaben, nafnlig Olluf Nyeqvern, det vill hand bekræfte || ved sin æd - det same beviiser hand med tvende mænd || at hafue hørt hendes ord i dag 8te dage, nemlig Sifuer kloker || oc Jacob Hansen som for retten fremkom oc suahrede at hun || sagde Olluf Nyeqvern er hendes barns fader, same thvennde || mænd var iche stefnt, derfor blef de ey heller tagen til æd || Seigneur Jacob Jensen fremgaf Olluf Nyeqverns beschikelse, med || desen paaschrift daterit, 10., May: 87 || same tvende vidnesbyrd mødte for retten oc wedstoed || det saaleedes i sandhed at were som de hafuer gifued beschrefven || paa dend beschrefne beschikelsse, wnder deris nafne oc boemerke ||

f 70b

Seigneur Jacob Jensen Rømer hafde ey viidere at i rette gifne || men var her efter thingswidne begierende, huortil nog?? || blef lefuered í (1/2) dr: til forseigled papier, || Herimoed oc til sagen at suahre mødte udj rette Pedter || Gundersen Forneboe oc fremgaf jndstefnte hans moders || jndleg daterit Forneboe = 1te Augusty 87 - || Huorudj hun begierer med dene sag maatte beroe til neste thing || oc begierede dene {...} \sags/ forretning beschrifuelse huortil Peter mig || lefuerede í (1/2) dr: til forseigled papier - || Hermed beroer till neste thing, thil hvilken thied denne || sag opsettes - ||

Anno = 1687., dennd., 8., Augusty, er retten bethiendt paa || Aggers anordnede thingstue till almindelig skatte oc sagething || ofuerverende Kongelig Mayestets foegedt Seigneur Christen Hanssen Smidt || bundeleenssmanden Hanss Nielssen Bæstum oc efterschrefne || laugrettesmænd nemlig - || Hanss Økeren = Christen Refstad = Christopher Aarevold || Hanss Diisen = Olluf Rødtveedt = oc Amund Grefssen - ||

Kongelig Mayestets foegedt loed for retten oplæse oc publicere efterschrefne || kongelige forordninger oc hoyøfrigheds befahlinger - || forordning om fremed?? smaa?? mandtes?? afschaffelsse || daterit 30. Aprilis 80., || Forordning om opgieltdt, af dennem som sig hafuer forskrefued in specie || at betahle, daterit 24., May., 87, ||

\$ Hans excellense Herr vicestadtholders messive om at stiftambtschrifuer || er beschiket i provincial procureurs steed, oc at hand der || udj saa viidt det kongelige interesse er angaaende schall assistere || daterit 4., Juny., 1687., ||

\$ De comitterede ved saugerne her Søndenfields deris skrifuelse || til foegden om deris forretning ved deris ankomst daterit || 28, May 87, ||

Jligemaade blef publiceret oc thingliust vicelaugmand wel||edle Laurids Jacobssens skiøde paa Kongelig Mayestets anpart thiende udj || Aggers sogn, Ascher sogn oc Øster Bærum daterit Kiøbenhafn 21., Julj, 87 || Herr Jenss Haurids sogneprest til Thind i Thellemarken ladet || publicere Frands Berendsens qvitering paa ald jmellum||werennde daterit Aggershuus dend, 6., February 1679 = ||

Alf Jacobssen mark i Edzwold sogn ladet thingliusse Peder || Oelssen boende i Gamelbyen hans til hannem vdsteede obligation || paa laandte penge., 80 rdr: oc pandteforschrifuelsse udj || hans iboende huus oc gaard i Gamelbyen, daterit 17., May: 86.,

|| Seigneur Jacob Christophersen borger i Christiania wed hans fremschikede || fuldmegtig Niels Nielssen for retten fremeschede efter || schifuelse som tilstedeverende leensmand forklarede at || hafue louglig stefnt ||

\$ Amund Østbye fordres., 3 1/2 dr: 20 s: almuen beretter at hand || forlengst er død i armoed oc war slet intet efter ham, ||

\$ Ansten Langerud., 2 £mark£ 20 s: berettes at hand for meehr end || 20., aar siden, er komen derfra i armoed oc jndtet ejede || da nu vides af ingen her huor hand er, ||

\$ Olluf Wangen?? saugmester \14 dr: 9 s:/ Manden er død, oc qvinden || sidder med mange børn i stor armoed saaleedes || beretter thingalmuen, ||

f 71a \$ Peder Winderen fordres = 8 dr: er lunge siden fra gaarden komen || i stor wanmagt?? hafuer nu ingen wis tilhold for omkring i bøyden || at søge føden ||

\$ Amund Wlssrud fordres = 12 dr: mødte iche, kunde oc ey forklares || huilken Amund det var, endten gaardmanden eller huusmanden || efter som de begge heder Amund, som er derpaa pladssen, || opsettes til neste thing efter louglig foregaaende stefnemaal ||

\$ Christopher Bøler = 1 1/2 dr: mødte iche, berettes at were god for at || betahle, beroer til neste thing efter louglig stefnemaal ||

\$ Niels i Bølerbraadten = 1 dr: af lige beschaffenhed som Christopher || Bøler, beror dermed til neste thing, efter foregaaende louglig stefnemaal ||

Anna Grefssen lader fredliuse hendes skouf oc ejendom baade || det som ligger till Grefssen saa oc det som hun sahrlig er || ejende her i Aggers hærred beliggende, med advarssel || at een huer vilde endtholde sig derfra oc iche befatte || dennem der med nogen hugst i nogen maader wnder paaføgennde || thiltahle oc straf som vedbøhr, huorefter hun oc war denne || fredliusning beschrefven begierende, ||

Ahrne Grefsen i Aggers hærret ladet thingliuse hans wærmo||der Anna Grefssens til hannem wdstede skiøde paa eet half || schippund thunge i bemelte gaard, med bøkssel wnderschrefven || af Hans Bestum oc Laurids Løhren daterit Aggers hærreds || thing dennd., 8., Augusty 87 = ||

Dend opsatte sag fra nestleedne 27., Julj paa Deehlen gaard || jmellum weledle Herr genn: weymester Boyesen oc Monseigneur || Jørgen Lorends er jgien af begge parter i rette eschedt || oc fremkom først Seigneur Jacob Jensen Rømer oc foring?? af || fogdenns stefnezedel paa efterschrefne prouf = ||

\$ Seigneur Balchenborg protesterede jmod disse prouf at de iche burdte || antages eller føeres, jmoed Hans Kongelig Mayestets wdstede bref och || allernaadigste bestallung gen: weymesteren gifuen - j øfrigt || refererede sig til sit forige oc dend øyensiunlig grandschning || som skeed er, ||

\$ Jacob Jenssen formoedet landsloven at bevilge prouf oc vidnesbyrd || til alle sageers opliusning at maa føeres vil contra par||ten dette hinder oc ey

were landslov oc ret wndergifven || formehner hand at hans procedur tillige bør ophæves || oc hans principal forbeholden sin ret, om dend ham her || weygres, paa hogere steder at sige, || Balkenborg eschede dom, || Proufuene blef tagen til forhør fremkom da først Peder || Christensen boennde paa Grønland oc forklarer at ald dend stund || hand kand mindes nu i 19: aar hand hafuer boed paa Grøndland || da hafuer der iche wered greft grafued needenfra broen oc || forbie huusene som gen: weymester hafde nu ladet grafve, || men wandet her haft sit løb wnder broen, med ofuer Thejenengen || oc wd i Munkebeken, hafuer aldehles intet wiidere at proufve || erbøed sig herpaa at aflegge hans bogeræd, || Agustinus Andersen mindes at j 30., aar, da hafuer det weret || saaledes som forige prouf Peder Christensen omwundet hafuer || oc hafuer, ey wiidere at proufve, || Thoere Erichssen mindes i 32., aar, da hafuer det weret alt liige || som forige prouf omvundet hafuer, hafuer ey wiidere at proufve || Thore Erich boer paa Grønland - || Laurids Kiøberg mindes udj = 27., aar da hafuer der ingen || greft vered needenfor broen forbie huusene, men be||retter det af lige beschaffenhed som forige prouf om||vundet hafuer, hafuer ey wiidere herom at proufve || Seigneur Jacob Jensen tilspuurdte samptlig prouf om denne \nye/ greft iche || var Dehlen gaard til skade huortil de suahrede at det var vel || øyensiunlig noch det war gaarden til skade?? ||

Herom afsiiges saaleedes, at om det schulde ladet sig anssee || denne jgienkaste greft kunde wered Dehlen gaard til || skade da burdte det billigens ved anden adfærd weed || omgaaes, at dersom noget derpaa hafde wered at skade || oc iche mindeligens kunde blefven forekomed, war || det ved process oc rettens maade at paatahle, da som || nu thj kand vj iche eragte anderleedes end at j || Monseigneur Jørgen Lorends sig dermed greften at lade jgien||kaste \joe/ i saa maade hafuer forseedt jmod Kongelig Mayestets allernaadigst || oc publicerede gen: weyemesteren gifne bestahling || som i særdehleshed hafuer dend allernaadigste bemeld || om weyenes jndrettelse til dend reisendes be||qvemelighed oc thieniste, sampt landeveigs jndrettelse || huor nehmeste oc best skee kand, sampt oc i almindelighed || Norges lov L: B: 40., som siger almindelige weye schall || vere som de hafuer vered af gamel thied, dette erag||ter vj oc for een almindelig vey efter L: B: 42: som || forklarer huilke der heder almindelige weje nemlig || de som ligger fra fields til søes, da efter saadan beschaf||fenhed øyensiunlig grandsching Kongelig Mayestets allernaadigste bestal||lings tilhold oc lovens bogstafuer bør Jørgen Lorends || at pleje til Kongelig Mayestet for hojeste brefbrud 8te ort: || oc 13 £mark£ søf, oc saa herefter holde wejen sampt dennd || andeehl af broen som Dehlen ejendom tilkomer at || vedligeholde, saa døgtig oc

f 71b

goed at ded tilsamen kand || vere forsuaerlig oc wpaaklagelig, processens omkostning erstader Monseigneur Jørgen Lorends til Herr genn || veymeester med 4 rdr: huilket alt wnder lovens || adfærd bør fyllestgøres oc efterkomes, ||

Monseigneur Jenns Svendsen parychmager i Christiania ladet || publicere oc thingliuse hans paa skiøde paa dend gaard || Steensrud i Aggers hærred, schyldende aarlig j (1) fiering || thunge med børsel af Marj Jacob Direchsens wdsteed || daterit Christiania dennd = 11: Juny: 1687 = ||

Welbyrdige Herr estatsraad oc justitiarius Lund, loed wed stadsprocurator Seigneur Clauss Aland i rette gifue een warselzedel || med begier til slodsfogden at bøde leensmanden maatte || stefne efterschreffne prouf oc widnesbyrd som med des || paateigning befinder sig at vere louglic forkyndt, || till at proufue udj een sag angaaende eet slagsmaahl || samt thrussel oc wndsigelse, een dragon wnder captein || Casteignes compagnie nafnlig, Anders Larsen, schall hafue forøfuedt jmod welbemelte Herr estats landbønder och || særlic jmod Erich Skar som hand hafuer slaget i hofvedet || jndstefnt persohn som dette hafuer forøfvet møtte || løs oc leedig for retten, oc efter at bogeræden for samptlig tilstedeverende prouf var blefven || oplæst oc dennem var foreholden oc advared at proufue || oc vidne dend deehl ret oc sandhed er, er da først || fremraabt, Erich Skar som skaden hafuer faaed beklagende sig ofuer dene medførdt, som er sig tildragen saaleedes || at for wngfefehr høst et aar siden da laandte hand || dene Anders Laursen j (1) sldr: til at købe for?? til || hans hest, nogle gange derefter hafuer hand krefved || same penge, oc huer gang hafuer Anders Larsen bødte || hannem hug i steden for betahling - ||

f 72a

Endelig omsieder er Erich Skar blefven beden til Sande oc som || hand med fleere war der kom dene Anders Larsen did til Sande || dog w=beden, Som de nu blef skienkede af folkene paa Sande || da same thied war oc dene draguns sergiant Anders Krag der || saa bad Erich ham at hand vilde hielpe ham til sin betahling || hos dene Anders Larsen, oc sagde der hos hand vilde gifue || ham halffparten deraf, nemlig 1 £mark£ 8 s: oc hand schulde ichon gifue || Erich 1 £mark£ 8 s: huilket hand oc lofuede ham, oc sagde hand schulde || vel faa raad dertil, Derefter gik Erich hen oc lagde sig || til at sofue men hand biede efter hans graade, som hand nu || stoed op igien gik Anders dragun oc vinglede der i stuen oc yppe||de sig om dette at hand hafde ofuerdraget hans fordring til || sergianten, oc sagde

saa du er vel een rigmand men du ?? || een hus fodt??, det est du self sagde Erich dermed søgte hand || døren oc i det same hand kom til døren slog denne Anders || Larsen ham saa hand stört i døren oc de tog oc bahr ham vd || i gaarden oc lagde ham paa een steenhelde der laae hand nogen || stund, Dette var om een mandag i dag een maaned siden oc det || ved høgisdags thied var der saa til qvelden derefter blef hand || ført hiem til hans huus paa een hest Holt saa wed sengen || i 8te dage, oc ellers hafuer hand gaaen oc vered forderfved i hof||uedet som oc endnu er wigienlegt, || Erich Skar beretter oc, som hand wed sin salligheds æd wil bekref||te?? at dene Anders Larsen forleden høst hafuer thrued och || wndsagt ham paa hans liiff {...} Erich maatte thigge oc kiøbe || sit liif af ham, det blef beviist med jndstefnte || prouf nemlig Lars Guldbbrandssen boende ved saugene her || i Aggers hærred hand proufuer saaleedes at forleden høst || i slagthiden da saae hand at dene Anders dragun slog || Erich Skar i Lars Guldbbrandsens hus oc foer jlde med hannem || Lars bad oc thiggede denne Anders at hand iche schulle fare saa jlde || med manden, Manden Erich bad oc meget for sig self oc spurte || huad har jeg da giort ved dig, er det thaken for min slette || dr: jeg har laandt dig oc for huer gang jeg har gifued dig || mad oc drike naar du er komen til mig, Men alt det hand || bad, kunde det jndtet hielpe, dene Anders sagde jeg schall || bie ham til dagen oc jeg schall leege med ham saa lenge || der er lif i ham, Lars sagde bed Gud bevare dig, Anders || dragun sagde fanden bevare mig oc fanden vere i flok || oc følge med mig dermed maatte Erich kiøbe sig fra ham || oc gaf ham 12 s: for hand wilde lade ham fare, oc disse 12 s: || laandte Lars Guldbbrandssen Erich, som dette var nu scheid || sagde Anders til hans cammerradt som fuldtes med ham did || oc een dragun, nu er jeg forlig med ham See nu at du || kand thue nogen penge af ham, faar du iche andet saa tag hesten hans || oc rid veed til Anders Krag?? med oc drik paa dend saa kand || læse dennd self der igien, dermed fik hans cameradt || disse 12 s: som Erich laandte af Lars dermed for de begge || deris kaas, Nogle gange før end dette kom der til da || maatte Lars tage Erich fra Anders dragun oc læse ham jnd || i een lofve, da thruede Anders at hand schulde skiære døren || i støker dersom hand Erich kom iche vd oc Anders sagde jeg saa || wel hvem der læsde ham jnd, hand schall fare same færd || ret nu, lige saadan som hand nogle gange same thied || hafde slaget oc faret jlde med Erich, hafuer ey || wiidere herom at proufve oc ærbød sig herpaa at fæste || hans bogeræd, || Laurids Guldbbrandssens grandkoene Maren Larsdatter || proufuer lige de selfsame ord lige udj alt at vere || sig saaleedes tildragen som Laurids Guldbbrandsen profved || oc omvundet hafuer, hafver ey wiidere, oc ærbød sig til æds, ||

f 72b

Lars Guldbrandsens qvinde Ana Pedersdatter som war || jndstefnt mødte iche Hendes mand berettede hendes || ord at hun hafde ey om det at proufue end lige det || same som hand omwundet hafuer, dog der hos det at || dene Anders dragun spendte oc stødte hende i siden || med hans foed saa hun befandt sig ondt deraf,, || Anna Sande proufuer at j denne forsamling som var paa || Sande, da war begge disse baade Erich Skar oc Anders || dragun der, hun siger det hun saae at Anders slog Erich || med hans bahre haand saa hand falt omkring deraf, och || falt jmod een skarp kandt paa een wef?? oc der fik hand || sin skade i hofvedet, stoed saa op igien oc gik til dørs oc || som hand kom vd om døren falt hand Erich paa marken oc || blødde gruelig meget, saa tog karmændene ham oc bahr ham || bort i skuggen paa een steenhelde, thørdte oc at deris || klamerie begyndtes om dend slettedahler Erich Skar forklaret hafuer, oc sagde Anders til Erich een rig mand est || du men een skinthund est du, da suahrede Erich det est || du self, er jeg ded sagde Anders dermed slog hand til ham || som Anders hafde slaget ham saa gik hand paa døren, och || gik sin kaas oc hun saae ham iche meehre dennd gang, hun beretter oc at hand war iche did bøden, hand war gandsche || wwendtende oc hun viste iche af hans kome at sige hafde || ey wiidere at proufve oc erbød sig derpaa til æds = || Helge Houger proufuer at hand weed ey wiidere om denne handel || at forklare end dennd same mandag som dette skeede || da laae hand paa een krak saa kom Erich Skar til ham oc sagde || kom vil vj følges ad hiem, Ja sagde Helge, bad ham saa at || hand schulde hielpe ham op thj hand hafde wrejen sin foed || saa hand oc giorde, oc som hand kom op sagde Helge jeg wil || gaa vd oc see jeg faar mig een hest at ride hiem thj || det falder mig for besuehrlig at gaae, Som hand gik nu || paa døren war Erich Skar oc Anders Sulie efter jnde || i stuen, oc som hand nu kom wd paa gaarden kom Anna || Sande oc raabte oc bad hannem Anders Sullie som kom gaaen||des vd strax efter Helge Houger oc Niels Thorter, oc sagde || til Anders kom jnd igien oc tog op mandens |: nemlig Erich || Skar :| jgien som ligger jnde paa gulfvet oc er slagen for||derfued, ney hand løb sin kaass, mens Niels Thorter gik || jnd oc hialp ham, men Helge kunde jndtet thj hand hafde || ondt i foeden, saa saae Helge at Niels Thorter kom \oc/ hafde Erich || ved armen oc hand hellede sig paa ham, oc som hand kom vd paa || gaarden, saa sedte de ham paa stenhelden oc som hand sad lidt saa || støfte hand need, saa tog de oc lagde ham oc lagde een pude || wnder hoedet paa ham paa dene stenhelde, oc hand bløde meget || Anna Sande kom saa wd med eet handklede oc knytte om || hofuedet paa ham, laae der saa 2 thimers thied, saa fōrdte || Helge Erich hiem paa een hest hiem til Eriches eget huus || Hafuer ey wiidere at proufue oc erbød sig derpaa til æden || Niels Thorter som var med Helge Houger proufuer lige || de selfsame ord saaledes at vere sig tildraget som || Helge omwundet hafuer, dog forklarligere saaledes || at dend thied Anna Sande raabte efter

Anders Sulje || hand schulle kome jnd oc hielpe ham Erich Skar op || som laae slagen paa gulfuedt, kom hand Nielss || jnd i stuen oc saae at Erich laae paa gulfved ved || weffven??, oc erbløde, oc hand hialp ham wd, oc som de kom vd || paa gaarden saa gik det til ligesom Helge hafuer proufved ||

Jfuer Skierfuen som een anklager stefnemaahlet refererer || sig til, beklager sig ofuer vndsigelse oc thrussel som denne || Anders Sullie schall hafue ladet sig forlyede med, oc derom || fremfødte disse tvende prouf nemlig || Niels Thorter som proufuer at forleden høst ved disse thider || wed Skierfven souger i Anderses faders huus da var || Niels der oc hørde at Anders sagde, men jeg war liden || jeg thiendte Jfuer Skierfven da dengde hand mig, || men naar jeg komer i laug med ham een gang, skall jeg || saa betahle ham, det hans koene oc børn schall græde ofuer || ham, hafde ey wiidere at proufve, ærbøed sig til æds, || Thorger Mortensen jligemaade jndstefnt, proufuer de || selfsame ord saaledes i ald sandhed at hafue hørt som || Niels Thorter omwundet hafuer || Jfuer Skiærfuensdatter beklager sig at Anders Sullie hafr || faret jlde med hende paa hendes kierkevey oc refved hendes || klæder, derom fremfordredes efterschrefne jndstefndte || prouf, || Lisebet Poulsdatter Korsvolden proufuer at 8te dage efter || Sante Hans dag i somer kom Anders Sulie oc Joen Krag jnd || til hendes foræddres fra byen, da stoed gutene Hans Jfuer Skierfven der, da spurte Anders guten huor hand || schulde hen, drengen suahrede jeg schal leede efter hesten || hans Thorkild til Poul Jbsens, sagde da Anders har || iche Jfuer Skiærfven sagt at jeg har reden hesten hans || Thorkild vd ofuer Langaasen nu schall jeg nord til Hans || Jfver Skierfven oc jeg schall saa glugge ham oc hans || datter saa soel oc maahne schall schinne jgiennem dem, || Hafuer ey wiidere at proufve, ærbøed sig derpaa til æds || Poull Korsvolden som oc jndstefnt proufuer de selfsame || ord som Lisbeht Poulsdatter omwundet hafuer, oc hafr || ey wiidere at proufve, || Jens Skar jndstefnt proufuer at forgangen høst da kom hand jnd || til Anders Sullies fader som hand boer, noget efter hand || var jndkomen, kom Lars Sullie oc denne hans søn Anders || Sulie hiem fra byen, oc de skiendtes, oc som de saa skiendtes || tog Anders fader sin i struben oc sadte ham til wæggen || da sagde Jens Skar, {...} Anders far iche saa med far din || dermed forloed hand faderen oc slog ham med begge || nefverne saa {...} blodet stoed baade jgiennem næse oc mund || hafde ey wiidere at proufve, || Dene Anders Sullies stifmoder var jligemaader jndstefnt mødte || i rette, oc kunde iche negte dette joe des wære saaledes || at vere sig tildragen som Jens Skar omproufvet hafuer || Ragnild Olluf Liggers beklager sig ofuer Anders Sullie at hand || nu noget forleeden hafuer opspandt hendes døre Derom || fremfødte hun jndstefnte

f 73a

prouf Gurj Jørgensdatter || som proufuer at forleeden, søndagen efter Sante Hans dag || da kom Anders Sullie jnd til Ragnild Olle Liggers som boer || wed Skierfven saug da kom hand med begge same brødre self || tredie, oc som hun der var alleene hieme nu forname?? hand || kom saa sterke?? stengde hun døren, oc thorde iche hafve dene jnd || som hand nu kom rendte hand til døren med foeden oc spendte || dennd op, som de kom nu jnd alle 3., sagde hand til sin broder || seer du det jeg kand giøre saa meget med een foed som || du iche kand med begge dine hænder i 8te dage, dermed || spænder hand til dend andre døren nemlig lofvedøren, spender || 4re ganger dertil fænd hand fik dend op., hun blef dog jnde || men hand thog dog jndtet, hafuer ey viidere at proufve || Det same gestendiger Anders Sullies egen kiødelige broder \Haagen Larssen/ at || vere sig saaleedes tildragen som Gurj Jørgensdatter om prof||vet hafuer, oc som hun {...} græd oc bar sig jlde sagde broderen || lad ham self suahre dertil det fanden for i ham, ||

f 73b

Haagen Øedegaarden jndstefnt proufuer at een søndag som de gik fra || kierken da saa hand at Anders Sullie refves med Jver Skerf||vensdatter paa hiemweyen fra kierken, da sagde Haagen || ?? Anders lad giendten blifue, suahrede ham saa igien vil || du forsuhre {...} giendten da schall du faa skam, hafuer || ey wiideer at proufve, || Erich Næs som jligemaader jndstefnt hæmer de selfsame ord och || wiidere hafr at proufve || Laurids Luken finde, jndstefnt weed ey noget herom at proufve || Laurids smeed jndstefnt proufuer at denne Anders Sullie || slog een dreng nafnlig Steener Wagesteen paa hans kierce||wey, første pindsedag som de gik fra kirken, oc at hand || hafuer slaget ham self Laurids smed {trende} \en/ gang - || Gunild Jensdatter hos Christopher Gudstad proufuer at || nu i somer men hun laa i Skiærfven sætter fœr hendes || hosbund, da laa hun een nadht hieme i lofven paaa Skiærfven || da kom dene Anders Sullie til dem om natten oc forfuldte || hende med de andre som vore nogle børn af det eene || huus i det andet, oc Jfver Skierfven tog dem jnd i stuen || oc lugte laas for dem, da thruede hand jeg schall jnd || efter dem om jeg schall ned jgiennem skorstenspipen || eller igiennem thaget, hafuer ey wiidere at proufve - || Peder Throndsen saugmester paa Kamphaug saug proufuer at hand || om dene Anders Sullies handel weed jndtet at proufve || men i dend sag om faderen der er hand stefnt, || Laurids Blekedanes koene Inger Arfvesdatter, beklager at || denne Anders Sullie kom j hendes huus wed saugerne i Ag||gerself nestleeden dagen fœr Jueleaften oc gjorde || der stor ofuerlast oc gevolt i det hand tog fra eet || qvindfolk ved nafn Gurj Jørgensdatter een buttel || brendeviin oc drak dend wd saa det rad need efter || begge mundviigene paa ham, slog saa buttelen jmod || gulfved, tog saa qvindfolket oc sadte hende paa skorsteens||warmen som da stoed oc

brendte oc \der/ var vel varme paa k?? || wilde styre til gode men hand hafde hende alt paa warmen || enda, slog hende saa at hun blef liggendes for et dødt || mennische, paa gulfvedt, Saa kom hendes mand nemlig Laurids || Blekedamen jnd oc saae denne handel, løb saa vd oc fik || hans grander jnd oc besee dette, oc det var || Jørgen snedker som er jndstefnt mødte i rette oc proufver || at som Lars Blekedamen kom jnd til hans suogers hand da var || i lære hos oc beklagede dette saaledes som jndført er || da sprank hand jnd i stuen som dette skeede fandt som Anders || Sullie staaendes bag døren med een økse paa naken oc || jngen thorde kome jnd til ham, Hand slog ham saa ofuer || halsen med eet retholt oc tog øksen fra ham oc kaste dend || bort igiennem døren i een flisehoug, oc da saa Jørgen || snedker at dette qvindfolk Gurrj Jørgensdatter || som Anders saa jlde hafde medhandlet laae paa gulfvedt || ved skorsteenen {...} i blod oc bløde meget, oc ald || hendes haar flød i blod, oc Anders skanderede hende meget || oc skieldte hende for rakerthefve oc deslige, oc een || kagstrøgen hoere - hafde ey viidere herom at proufve || Thoere Blekedamen proufuer de selfsame ord Jørgen || snedker omwundet hafuer, at det saaledes er || sandfærdig befunden som hand øyensiunlig hafuer || erfahret same thied huorum hand oc blef jndkal||det af Lars Blekedamens kome oc ærbøed sig til æds ||

Gudmund Thoeresen proufuer selfsame ord som Jørgen snedker oc || Thoere Blegdomen omvundet hafuer, || de proufuer oc samptlig at dette qvindfolk var saa jlde || medhandlet, de forvden war oc Jfver Skierfvens koene || slagen et hul i hoedet saa hun bloede ret meget, || desligeste Jfvers søn war slagen i ansigtet saa hand || war blaa oc opradten - || Gurrj Jørgensdatter beklager oc at hendes kleder var || istøkerrefven oc opbrændt saa hun maatte laane || kleder i huset at hielpe sig hiem til Skiærfven med, || Anders Sullie som alle dissee prouf anhørte blef tilspuurt || om hand hafde nogen af endten noget at beschylde || huortil hand suahrede ney = || Efter disse forschrefne proufs færølsse aflagde eenhuer || med haand paa lovbogen deris fulde bogeræd - || huorefter Seigneur Allandt war eet bruglig thingsvidne || begierende ||

f 74a

Mogens Lauridsen bye oc raadstueschrifuer i Christiania || ladet thinglyese sallig presid: Laurids Jacobsens skiøde || wdsteed til hannem paa dend gaard Linderud i Aggers hærred || schyldende aarlig med børsel 12 1/2 lispund bugmalt sampt || leeding sigt oc sagefald, daterit Christiania 7,, Matj 79: ||

Herr estatz Lund paa hans landbunde Jfver Skerfvens weigne || wed stads procurator Claus Alandt fører sag jmoed || Lars Sullue, oc derom fremfødte efterschrefne prouf || oc vidnesbyrd || Peder Throndsen, saugmester paa Kamphaug saug proufuer at nu || i somer 8te dage efter Sante Hans dag da kom hand || Lars Sullie op til Kamphaug saug oc fik een pot øl, som || hand sad saa oc drak dette, klagede Peder Throndsen || sig for foer til windteren, da suahrede Lars || Sullue jeg er oc jlde komen for foer, jeg hafde || lejed eet støke eng af Jfuer Skierfven som jeg || nu har haft i 4re aar, men nu er hand saa arrig oc || vrang at hand iche will lade mig beholde det men har Wor Herre tagit koenen fra ham iaar \da tog hun iche engen/ {...} || schall jeg lofve ham, at jnden Julethiider komer i || dette aar, schall hand iche hafue meehre foeder end || jeg har, wiidere har hand ey at proufve oc erbøed || sig derpaa til æds = || Amund Jensen saugdrenge paa Kamphaug saug proufuer och || hærmer de selfsame ord som Peder Throndsen || omvundet hafuer, oc hafuer ey wiidere at proufve || noget derefter foer hand derfra oc til Bæstum sættene || der mødte ham Jens Skar oc Lars Ellufsen som kom fra || Nordmarken oc hafde vered der oc sluppett ?? dom, || da hafde Lars Sullue disse same ord nemlig || saasom Peder Throndsen proufved hafuer det same sagde || hand oc for dene samesteds huorpaa de ærbøed dennem || til æds = || Efter ædens oplæsning aflagde de samptlig paa loubogen deris || bogeræd = || Herimoed oc til sagen at suahre, mødte Lars Sullues qvinde paa || hendes mands veigne oc fremgaf hans skriftlig jndleeg, || daterit Christiania dend., 6., Augusty 87: ||

f 74b Seigneur Niels Hansen Griis?? borger oc jndvaahner i Christiania || wedstods procurator Seigneur Clauss Alland med een riigens stefning || ladet jndstefne Haagen Frøen for giæld til Jochum Bendikes || sterfboe, til huilket sterfboe hand for een af dend || sallige mands w=myndiige barn er formyndere, fordrer paa same || myndlings veigne hos Haagen Frøen = 4 dr: 2 £mark£ efter stefninge || daterit 18 = Juny: 87: j rette lagdes magistratens wdtaeg?? || af sallig Jochum Bendikes regenschabsbog daterit 24., February 1686: || Jndstefnte Haagen Frøen mødte i rette, nægtede giælden, || jndtill det blef hannem witterligt huorfore det er som krefves, || Dermed beroer till neste thing, da wille Seigneur Niels Hansen behage || om wiidere herpaa agter at thale \da/ at beviise det med saadan || loughighed som eragtes gaufnligst - || huor der da schall worde || kiendt det som forsuhrligt er, ||

Kongelig Mayestets foegedt hafde wed bundeleensmand Hans Bestum ladet || jndstefne Gudmund Thvedter for \vaaben/thingsforsømelse, || mødte

iche eller loed lyese noget louglig forfald, er tilfun||den at bøde stefnefalds bøder 1 £mark£ solf., ||

Mester Jonas parykmager udj Christiania ved riigens stefning || ladet jndstefne hans landbunde Amund Steensrud for w||louglig skoufuerhugst oc skoufuervarmes vdsettelse, || med wiidere efter same stefnings jndhold, daterit 21: Julj: 87, || Seigneur Jonas Svendsen begierede at faae ført hans jndstefnte prouf || Steener Myretue og Arne Steensrud, || De mødte begge oc erbøed dem till forklaring paa det som || de ere jndstefnte for, de forklarer det saaledes at de || begge efter Seigneur Jonas Svendsens begier fulgte med hannem || omkring i Steensrudskoufven oc der befandt de skoufven i saadan || beschaffenhed at dend war themelig meget vdhuggen || oc af skoufuervarme forbrendt som der er saare lidet || til skouf jgien som kand vere duende eller thienlig || Mester Jonas Svendsen begierede oc proufuenes tilstand huad Amund || Steensrud suahrede der hand om dette i same forfahring || blef tilspuurt, de suahrede at hans ord war saaledes || hand hafde giort det for fæhaufn schyld = || wiidere hafde hand {ey} at j rette føere, || Herimoed oc til sagen at suahre mødte i rette jndstefnte || Amund Steensrud oc negtede dette angifvende men || forschid sig til aastedens besigtelse, schulle der da for||nehmes dette at befindes af anden beschaffenhed, || producerede oc hans børsellzedel daterit 2., Aprilis || anno 1661 = vnder sallig borgemester Niels Larsens haand - || Amund Steensrud fremgaf der hos hans skriftlig jndleeg daterit., 29., Julj., 87., Børselzedelen blef Amund jgien lefueret, || Efterdj væderparten forschyeder sig til aastedens besigtelse da || forfløttes det oc derhen, huor da efter foregaaende || louglig stefnemaal dertil, schall worde kiendt efter || des befindende beschaffenhed som forsuaerligt, || jmidler oc jndtil sagens vddrag forblifuer det || seqvestrerede thømer oc veed efter stefningens || bemeld v=forrøgt {eller} oc \w/forflødt til sagens || nærmere kiendelse, ||

Kongelig Mayestets foegedt hafde ved leensmands stefnemaal jndstefnt || Jens Erichsen husmand paa Hougens ejer for veye||rødnings forsømsse, mødte iche eller nogen || paa hans veigne, ladet lyese hans forfald, || er tilfunden at bøde hans stefnefalds bøder || 1 £mark£ solf efter Norges low, ||

f 75a

Anno = 1687., dennd., 31., Augusty, ware wj efterschrefne nemlig || udj leensmands steds Christopher Stomner, samt Anders Wlsholt och || Christopher Bagaass, efter welædle Herr assessor Anders Simonssens || begiering oc Kongelig Mayestets slodsfoegeds Seigneur Christen Hansens anordning || forsamlede paa Gran som Olluf paaboer der at besigte gaardsens || paastaaende huuse samt tilliggennde skouf oc ejedehler || som befandt sig saaleedes - ||

Anno = 1687., dennd., 21 = Septembris ware wj efter een høyanseelig || riigens stefnings anordning oc befahl af mester Jonas Svendssen || parychmager oc jndwaahner udj Christiania, forsamlede paa || hans sig til forhandlede gaard beliggende udj Aggers hærred || nafnlig Steensrud, der efter høybemelte stefnings yderlige || jndhold at besigte gaardens aaboed oc skoufuens medfart || som paaklages, ofuerverende paa Kongelig Mayestets foegeds weigne || bundeleensmanden Hanss Nielsen Bestum, samt efterschrefne || lougrette, Halfuor Mangelrud, Peder Østensø, Thosten || Rudstad, Joen Skullerud, Thruels Leerschalden, oc Olluf Munkerud ||

Mester Jonass parykmager fremgaf udj retten ?? bemelte stefning || med paateignede fogdenns anordning, oc des forkyndelsse daterit || 17: Augusty 1687: || Herimoed oc til stefnemaahlet at suahre mødte jndstefnte Amund Stens||rud, oc hafde ey noget skriftlig at jndgifue, allenne suahrede || at hand til gaardsbrug hafde hugget i skoufven oc ey wiidere, som || wel paa gaardsens vedligeholdelsse schall kunde øyensiunlig were || at erfare,, || Mester Jonas tilspurdte Amund Stensrud hvem hand hafde solt thømer || thil af skoufven, huortil suahrede, at raadmand Christen || Eschildsen bekom forleden aar., 3 tylter, saugtømer, oc saa slet || ingen andre, || Mester Jonas beviiste med een attest huor meget hugget oc afhendt || war, daterit 12: Septembris 87: || Derefter begaf wj os till skoufuen der at erfahre des || beschaffenhed = || Forefandt dennd ofuer alt nesten forhuggene eendeehl med || same thømerhugst oc ellers till løfshov needfeldt, samt af skouf||uervarme een deehl steeder ofuerfahret at derved oc er skeed || skade paa løf oc smaaschov || Gaardens huuse oc biugning erfindes oc aaboedsfæddig = || som alt er bemidlet oc forligt wed domemendz tilschyndelsse || oc raadføring saaleedes = || at Amund Steensrud till neste fardag efter Norges low erbyeder || sig godwilligens at afstaa frafløtte oc rødelig giøre same?? || hans hiidtil børslede plads Steensrud, oc sig iche med dend efter || denne dag i nogen maader

befatte endten med hugst i skouf || eller mark {...} jnden eller wdengaards, huor jmoed hand schall || tilfløtte dend huusmandswerelsse som svarfueren?? hidtil iboed || hafuer oc dend nyede hans oc hustrues lifsthied med ald dend || agger oc rødning nu dertil befindes oc same thid til der boende || huusmand nydt hafuer, oc der forvden nyede de tvende bratte || som der ved same huusmandsplads brendt er, med oc dennd || liden braadte eng, oc paastaaende hælufue samesteds befindes || hanss aufl oc afgrøde for jndeuerende aar af hœ, koen oc foeder || blifuer hannem j alle maader frj beholden oc aldehyles herved || w=beschaaredt, oc huad sig sagenns omkostning er angaaende || derfor betahler Amund Steensrud til mester Jonas Svendssen thj || huormed ald resterende landschyld for begge aar., 86 oc || 87., schall vere jndbereignedt, oc naar de 10 rdr: blifuer || betalt, da same \2 dr:/ aars landschyld at were klar wdj wiidere paatahle?? ||

oc schall eller maa Amund ey heller hugge eller bruge noget wiidere || med hugst eller braatteland paa Steensrud ejedehler efter || denne dag, wden hand ellers kand formaae det med mester Jonas || Svendssens forlof oc minde, derimoed hafuer mester Jonas || eftergifven hannem ald dend hugst oc skoufskade som Amund for || sin part hiidtil hafuer begaaed, dog at hand sagesløes || følger alt det sougthømer som nu udj Stensrudskoufven || huggen befindes merket oc w=merket, oc hand sig det saa || nøttig oc gaufnlig at giøre som hand best veed oc kand, || saa oc schall det vere hannem forbeholden huad andre pretenti||oner hand kand hafue eller eragte till dem som nogen hugst || i same skouf schall hafue begaaedt, were sig af Amunds sønner || eller arfuinger, som Amund nu hafuer fragaaedt ey at hafve || begaaedt, saa tilwiiger mester Jonas Pladsen med brugelighed || til fardagsthide, som hand thienligst eragter, huormed || denne contracht paa begge sider udj woris ofuerverelsse || oc paahør samtøgt oc sluttet er, som w-ryggelig schall || holdes oc efterkomes wnder paaføgelige mulch oc straf||bøder som loven oc kongelige bogstafuer derom befahler, huilken || af parterne som dend ofuerthreder oc dog at holde foreehningen?? || dette stadfastedes med ja oc haanderbaand wed eet wenlig || forlig, ||

f 75b

Anno = 1687, dennd., 27, Septembris wore wj efter, schrefne Hans Øekeren || Christen Refstad, Christopher Aarevold, Haagen Frøen, Hans Diisen || oc Elias Gudstad, forsamlede ved Seigneur Olluf Bendtsens soug, || i Aggerself, efter derom een wdvirket riigens stefnings || tilhold af Seigneur Haagen Oelsen wdtagen ofuer

\Seigneur/ Olluf Bendtsen efter || desen viidere jndhold, daterit 23.,
 Septembris 1687 ofuerverende || Kongelig Mayestets velbetroede
 slodsfoeget Seigneur Christen Hansen Smidt bunde||leensmanden
 Hans Bæstum, ||

Stefningen først jndgifuen - || Haagen Oelsen fremgaf een beschikelse til
 Oluf Bendsen wed byefog||denns anordning wdsted,, 8., Julj., 87., oc
 besuahred same aar., 11 July || dernest Seigneur Haagen Oelsens jndleeg,
 daterit 27., Septembris 1687 - || Herimoed oc til sagen at suahre mødte udj
 rette jndstefndte || Seigneur Olluf Bendssen, oc først fremgaf Kongelig
 Mayestets allernaadigste wdsteede || privilegier daterit 1te Juny, 1686 = ||
 Noch jndgaf Seigneur Olluf Bendssen copie af eet Kongelig Mayestets
 allernaadigste vdstede || skiøde oc kiøebref paa een dehl jordegods
 qvernebrug oc deslige || daterit Kiøbenhafn 19: Juny, 1665 = || Wiidere
 protesterede Seigneur Olluf Bendsen mundtlig, at hand wil formode ||
 Seigneur Haagen Oelsen iche kand hindre ham, hans forehafvende werk ||
 ved vandets?? henleeding at fortsette, ald dend stund hand iche || giør
 hanem noget hinder paa hans brug, hand formeehner || det er lige got
 endten hand leeder vandet jgienem Berg |: || huilket andensteds her i
 Agerself kand sees :| eller igienem || thrærender, oc i andre maader, saa at
 ingen skeer der med || nogen forfang, Hand veed ey at hafue forseedt sig
 imod loeven || i dend fild thj hand vill ichon henleede dend dehl af ||
 elfveløbet, som hans brug med rette kand tilhøre, || oc formoeder hand
 nyeder hans Kongelig Mayestets allernaadigste vdgangne || forordninger
 om manufacturers jndrettelsse - || Haagen Oelssen derimoed formeendte,
 at elfven burdte nyede || sit løb oc rette gang som det af gamel thied {...}
 weret || hafuer, oc dend same dom som nu staar at blifue wden || nogen
 præjudice, ||

f 76a

Seigneur Olluf Benndsen erbød sig at erstadte Haagen Oelsen ald dend
 skade || som hannem wed hans dom?? eller brug kunde foraarsages, oc
 lofuede || at jndstaae det med sit brug om nogen skade i des maade
 schulle || sig tilfalde || Huilket Haagen Oelsen jngenlunde wilde endten
 acceptere eller sambtøke || men paastoed oc formeendte elfven burdte
 nyede sit løb som det || af gamel thied veret hafuer, || Wiidere skriftlig eller
 mundtlig blef iche af endten parter i rette fært, || Hermed beroer till neste
 thing som er beramedt dend 17., oc 18: || Octobris komeende, at parterne
 sig da paa Aggers hærreds thing || vilde lade jndfinde, huor der da nest
 Guds hielp schall worde || forefunded oc afsagt dend dehl ret oc
 forsuahrlig eragtes, || huilket oc med begge parters samtøke blef
 consenteret = ||

Anno = 1687., dennd., 10., Octobris er retten til almindelig || restantz oc thienndeschrifning bethiendt paa Hofstad i Ascher || sogn udj Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hanssens, sampt bunde||leensmanden Helge Sem oc efterschrefne laugrettes||mends ofuerewerelsse som retten udj dend aasteeds||sag jmellum Soelstad oc Groesedt sidst bethienndte || nemlig, Gunder Sifuerstad, Ahrne Wojen, Erich Aastad, || Peder Stoker, Halsten Thvedter, Erich Hanevold, Olluf || Hval, Jens Brusedt, Gullich Aabye, Niels Ascher, Olluf || Hougstad, oc i steeden for Ovden Hanevold som berettes siug || oc sengeligende, oc Laurids Wetteren, ||

Kongelige Mayestets foegedt loed oplase Kongelig Mayestets allernaadigste || aaben patent om consumptionens forpagtning tilstundennde || aar = 1688 = daterit 10., Septembris 1687: ||

\$ Dessligeste Kongelig Mayestets allernaaddigste forordning oc paabud, till et nyt nordsche || national regm:?? jnd??telsse daterit 10: Septembris 1687., ||

\$ Jtem kongelige privilegier ad interim for dennem som kaaber || oc jernwerker i Norge wille optage oc fortsette daterit || Frederichsborg dend., 25., Augusty 1687., ||

\$ Saa oc hans excellense hoyædelbaarne Herr vicesadtholders naadigste || bref oc anordning at ryter oc dragongaardenes jndrettelse || wed assist: Jørgen Phillipsen oc landcomissarie Merker Syndenfields || sampt obercomissarie Rosenkrandses ofuerverelsse, daterit || 2: Septembris 1687 = ||

Dennd hæderlige matrone Dorethe sallig Herr Hanses paa Ascher ladet thing||liuse et afkald af hendes sallig mands Herr Hans Lauridssen || Munkes broder, Rolf Lauridssen Munk wdsted, af jndhold || at were fuldkomen fornojet?? for ald dend arf hannem efter || hans broder kunde tilfalde, wnderschrefne af Helge Sehm och || Niels Efvindsen Ascher, daterit 3., Marty., 1687 = ||

Dennd sag jmellum Soelstad oc Groesedt som seeniste., 2, Augusty || {...} fra aastaden med begge parternes samtøke oc tilstee||delsse thill jdsige thing forfløte sag, blef igien fremeschet || oc parterne nemblig opsidderne

møtte udj rette, hafde || ey wiidere endten skriftlig eller mundtlig at i rette ||
fære till sagens forklaring eller behofuelighed, || allene war dom
begierennde - ||

\$ Paa Anniken Kreftings weigne er ey nogen mødt || Herudj afsigess
saaleedes, at efterdj Kongelig Mayestets gods som ?? predi||kanden i
Christiania allernaadigst med beneficeret oc for||leehndt oc bundegodsedt
udj Soelstad alt wnder een w=||sipareret ejendom sorterer, er det iche
wnderstaaelig || at de stridige prouf som i denne sag paa aasteden forhørt ||
oc till woris gunstige ofuerdomeres henfindelsse war || at remittere, thø??
expliceris, efterdj de iche saaledes || som loven byeder, befindes i deris
proufning conditio?? ||

f 76b

at de som jndtet egentlig om ejendomens beschaffenhed || wed at
proufue eller vidne wdfølig, det der kand || eragtes till nogen følgelighed,
endten for sagen i sig self, eller anleeding fra vnderretten, til processens ||
bekostelige ophold eller henfindelsse, thj Norges low || O: B: 1te giør her
udj dend nehrmeste anleeding || at paa pandt eller forlønning følger ey
nogen || hæfd, som wj vforgribelig formeehner, at det gods || som tholf??
presten i Christiania allernaadigst beneficeret || er wnder dennd
forstaaelighed, at det er forlønnet || gods, altsaa følger det af sig self at
omtvistennde || ejendom bør at følge wnder Soelstads fælleds land||schyld
oc besiddere efter dene dag, heldst efter for||berørte aarsager schyld, oc
sårdeehles efterdj naturen || self disse ejedehler merkelig adschillier,
med rindennde || wand paa dennd østre side, huor ofuer ey nogen af ||
parterne tilkiender dene nogen ret, oc paa dend westre || side det høje fiæd
eller aas, som Norges lov,, wdfølig || L: B: 14: forbyeder med de ord :
jche maa hand dend || dend jord hafue, som fieldføre eller aa jmellum ||
løber :| altsaa holder wj det fore at Soelstad ejer || herefter følger alt med
hojeste aasryggen || till det kleef?? vnder Groesedt eiendom, som
adt||schiller ejemærkerne jmellum omtvistennde || braadte, der nu følger
Soelstad, oc begge disse gaarder || saa bør oc Engebret Groesedt som
hafr gifuedt aarsage || til denne process, at betalle till Soelstad besiddere ||
thoe rdr: udj omkostning, som jnden half maaneds || daug, efter denne
daugs louglige forkyendelsse || bør suahres, wnder lougen foraarsagelige
adfærd, ||

Baldser Ahrnestad jndstefnt Svend Gisle wed lensmands stefnemaahl || for
hand hannem hafuer ofuerfaldet oc slaget blod wiide || som skeede i byen
i somer nest for afleden 1te Augusty || Svend er tilfunden at pleje hans

bøder til Kongelig Mayestet {...} || {self} halfanden rdr: oc til Baldser at betahle for stefne?? || oc domepenge 1 rdr: ||

Jmellum Engebret Thoerstad oc Olluf Berger hafuer vered || nogen thvistighed angaaennde eet klamerje oc slagsmaal || dennem jmellum, som ved lensmands stefnemaahl til j || dag jndstefnt, dend blef endelig afthalt oc jmellum || dennem wed laugretteds tilschyndelsse forligt at det || paa begge sider blef efterladt, oc de herefter at schall || vere venner oc forliges som grender oc naboer naboer med || huerandre veleigner oc anstaar, oc huem efter || denne dag der først gifuer aarsag til nogen w|leenighed eller klamerj schall efter deris forord || vere forfalden til Osloe hospital 4 rdr: forvden || andre paafølgende strafbøder til Kongelig Mayestet ||

Anno = 1687 = dennd = 12., Octobris er retten bethiendt med meehnige || almue af Øster oc Wester Bårum thil almindelig restandz || oc sagething sampt thiende angifuelsens skrifning paa Houger || thingstue i Wester Bårum, udj ofuerverelse Kongelig Mayestets slods||foegedt Seigneur Christen Hansen Smit, bundeleenssmanden Ahrne || Houger oc Gunder Nadderud, sampt efterschrefne tholf || laugrettesmand, nemlig, Hans Romstad, Laurids Hævig || Jørgen Haug, Hanss Fleschum, Jørgen Eig, Joen Stofvj, Peder || Rud, Hanss Froegner, Peder Horne, Poul Stofuer, Niels || Biørnum oc Niels Giønnes - ||

f 77a

Kongelig Mayestets foegedt loed oplæse oc forkynde de kongelige allernaadigste || forordninger som blef publicerede paa Ascher thing forleeden || 10: Octobris 1687 = sampt oc hans excellense Herr vicedadtholders || naadigste messive, ||

Peder Rud ladet thingliuse eet afkald af hans sallige hustrues || arfuinger wdsteed, nemlig Hans Frogner oc Nielss Hoele || huor udj thaknehmelig qviterer oc holder hannem oc hans || arfuinger krafuesloes, daterit Houger thingstue dend 12 - || Octobris 1687 = ||

Helge Sehm bundeleensmand i Ascher sogn fremkom for retten och || forklarede at hafue wed bundeleensmands stefnemaahl || jndstefnt Olluf Bierke oc Peder Furesedt i Wester || Berum for de i hans skouf schall

hafue hugget huer 4 tylfter || saughømer, begierede derofuer rettens kiendelse || Jndstefndte mødte begge, kunde iche negte eller fragaa at || de joe hafde hugget saa meget soughømer i Sehms skouf || begierede at stille Helge tilfreds, huorved Helge || oc loed sig befalde, at huer af dennem betahler hanem || 3 rdr: huormed hand da saaledes loed det forblifve || oc de dermed saa forligt, ||

Seigneur Olluf Svendsen Nyeqvern af Christiania presenterede sig udj rette || med hans procurator welagt oc welforstandig mand || Jacob Jenssen Rømmer, oc fordrede dend sag igien udj rette || som nestleden paa Nadderud thingstue war j rette stefnt || oc da til dette neste thing derefter blefven forflødt || af dend aarsag ey nogen af hoedwederparterne da ware || self tilsteede, men, blef forelagt begge self udj retten || at comparere, som nu fuldbyrdes - || Hafde ey viidere skriftlig at jndgifue alleene refererede sig til || det som tilforne jndført er paa Nadderud thing, || Jndstefndte Anne Forneboe med hendes søster Allis mødte udj || rette, oc fremgaf deris skriftlige jndleeg daterit Forneboe || dennd., 12., Octobris 1687., || Seigneur Jacob Jenssen begierede at Anna Forneboe af retten maatte || tilspørges først om hun standhaftig oc med een god samvit||tighed kunde bestaa det at Seigneur Nyeqvern har haft lægemlig || omgiengelsse med hende, som oc blef efterkomedt, || Huor til Anna suahrede joe at Olluf Nyeqvern war hendes || barns fader oc jngen anden - oc det wilde hun staae || fast., Hun sagde det skeede forleeden somer fiorten || dage efter Sante Hanssdag, da kom hand riidende der || til gaarden seendt om aftenen, men weed jndtet huorfra || hand kom, weed ey heller om hand begierede huuss eller herberge || om natten ofuer, fik sig saa et maahlthid mad - ||

f 77b

efter hand hafde faaed sig mad blef hand wist et kamer || huor hand schulle ligge om natten, Som hand did kom neden || i det kamer jnde wed dagligstuen, oc lagde sig, efter || hand hafde lagt sig raabte hand paa giendterne, saa gik || Ana jnd til ham, som hun jnd kom begierede hand et || kruss ø, det gik hun saa efter oc bar det jnd til || hanem paa sengen, oc gik saa hendes wey i dend anden || stue jgien, Noget derefter som det leed til at folkene || der i gaarden schulle legge sig, saa gik hun vd i same || kamer som Olluf laae, eftersom hendes seng war der || jnde, oc lagde sig i sin egen seng, enda war Olle waagen || saa steeg Olluf af dend seng hand laa j oc gik hen oc lagde || sig hos hende i hendes seng, laa der saa hos hende saa pass || ved een thiimer, oc jmidlerthid da hafde hand lægemlig || omgiengelsse alleene een gang, oc ellers hafuer hand || aldrig haft nogen legemlig omgengelsse endten før eller || siden vden dend eene gang, hafde

ey nogen thale til hende || før dette skeede, kunde ey heller sige at hand lofuede hende noget derfor, || Seigneur Jacob Jensen tilspurdte Anna om det var med hendes gode willie || eller jmod hendes willie at Olle Nyeqvern saaledes begeg||nede sig hos hende, sagde hun kunde jndtet stort suahre || dertil, hand kunde wel self thenke hvordan willien || war, || Jacob Jensen tilspurdte Anna om hun dend thied var reen møe oc ey || tilforn eller siden har haft med mandfolk at bestille || suahrede saaledes at hun dend thied var ret reen møe och || aldrig endten før eller efter dend thied har haft legemlig || omgiengelse med noget mandkiøn, || Seigneur Jacob Jensen tilspurdte Anna om, huad adgang hun kunde || hafue til at jndføre det i hendes jndleg at Olluf || Svendssen schulle hafue anbøden hende 50 rdr: at hun || ey schulle wdlegge ham for barnefader || huortill hun suahrede at hun hafde hørt det af Arne Pedersen || huusmanden deris, oc kunde iche sige at hafue hørt det || af Olle Nyeqvern self - || Same huusmand mødte udj retten oc negtede det aldehles || aldrig at hafue hørt det af Seigneur Nyeqverns mund oc aldrig || at hafue sagt det, war ey stefnt kunde ey accepteres || i retten dene gang til nogen ædfæstelse eller følge || paa alt forige jndfødte Anna Forneboes egen bekiendelse || blef hun tilspuurt om hun derpaa wilde aflegge || hende fulde bogeræd, efter dend æd som for || hende af loubbogen efter begiering er blefven oplæst = Huortill hun suahrede wel at kunde || giøre hendes æd derpaa hand har haft med hende || at bestille, men wilde det iche giøre det nu, || huorjmod Seigneur Nyeqvern nu self for retten erbød || sig at wilde fæste hans fulde bogeræd, efter || dend som nu af retten er worden oplæst efterdj || hun iche wilde - beroer een thimes thied som dette || eendnu kunde kome til nogen nehmere bekiendelse ||

Erich Hasslum mødte udj rette oc fremgaf een høy||anseelig rigens stefning huorved til idag var jndstefnt || Anna Øfveland formedelst hun schulle hafue gifuet hannem || sag, det hand schulle hafue med een thelleknif skamferet || een hendes hest, daterit 13: Augusty 87: || Jndstefnte Anna Øfveland mødte udj rette neegtede det || aldeehles, at hun ey hafde beskyldt hannem derfor - || Herom fremførte Erich efterschrefne tvende prouf || Hans Hauge fremkom oc sagde hans proufning saaledes || at hand med Christopher Houg oc lensmanden war || hos Erich Haslum med hendes hest oc loed Erich || tilspørge hvorledes det war komen sig at hendes || hest hafde faaed dend skade, eftersom Erich tilforn || selfsame dag een søndags aften hafde skikeet hende || hesten wed sin egen dreng som reed dend diid til Øfveland || oc da war hendes ord saa der de drog til Haslum med || hesten igien, endten har hand giort det, eller nogen || af hans folk men nefnede iche nogen wed nafn, || Christoper Houg som oc jndstefnt, mødte oc hafde ey andet || at proufue end Hans Houge

f 78a

omvundet hafuer, huilke || ord hand hærmede i alle maader lige saaleedes - || Anna Øfveland sagde endnu for retten at hun iche, enten || har beskyilt eller endnu schylder Erich for dene skade, || men efterdj hun slap hendes hæst frisch oc før oc Erich || loede dend ride til hende da hand var skamferedt || det da iche kunde were hende fornermedt??, joe at maatte || spørge sig for, oc til dend ende war hendes wdschikede || bud didsenndt oc iche til anden ende, || Wiidere skriftlig war iche fra endten parter || Denne sag som iche saa wdførlig med prouf oc widne || befæstes som Norges low befahler widnesbyrder were || schall huor efter dom schall gange, kand ey anderledes || were at ansee end for mumme?? sag, huorfor || jngen findes till low, thj kiendes det for rett || at dend oc iche herefter schall kome endten Erich || Haslum hans paarørende eller wedkomennde, ey heller || Anna Øfland eller hendes wedkomennde till nogen nach||deehl eller eftertahle i nogen maader, men begge || parter at findes loughløse hiem efter C 3 lexes?? || 20: art: {...},, ||

Henndrich Bye i Wester Bærum med rigens stefning jndstefnt || Guldbrand Aamodt for hand hafuer hannem beskyldt det || hand schulde hugget hans hest, stefningen daterit 24: Septembris || Derom fremførte efterschrefne prouf Jacob Keyelsbye?? || Niels Houg oc Laurids Bierke - saa samptlige eenshær||mig tilstaar at Guldbrand Aamodt hafuer sagt at || Henndrich har hugget een hans hæste for threj aar siden || oc at hans nemlig Hendriches egen thienistedreng schulle || sagt det, Hendrich Bye fremgaf hans jndleeg daterit || 10: Octobris 87: Herom afsiges saaledes, dersom Guld||brand Aamodt iche til neste thing loughligen kand ofuer||beviise Henndrich Bye dette tilleg, som jndførte thrennde || prouf omvundet hafuer, at hafue hannem beskyilt .|. ||

f 78b

Da forholdes med hannem efter Norges lov Mandhelge Bolchen || 21: oc thingf: Bolchen 4: capitteler = sampt oc C 4 recess: ||

udj dend sag jmellum Seigneur Olluf Svendsen Nyeqvern || oc Anna Forneboe afsiges saaleedes, at efterdj dend || findes temelig fordegtig at det schulle were fast?? || besuehrlig at wdfinde dennd rette sandhedz beschaffenhedz || sehrdehles efterdj Olluf Nyeqvern erbyeder sig at aflegge || hans fulde bogeræd nu for retten eller huor || det schall vere, oc Anna Forneboe derimoed wel || siger at will fæste æd, mens dog iche nu, af slige || sehrlige omstendigheder, vnderstaar vj os iche sagen || lengere at prolungere, efterdj Seigneur Nyeqvern, derofuer || beretter sig udj hans saligheds sag at skee forhindring || oc ophold, menss eragter nærmest at

følge || udj dette fald?? anleedingene efter C 4: recess: || 2: B: 6: capt: 20:
 art: belangennde benegtelsse æden || dennd maa dennem paalægges naar
 sagen syenes det at || wdkrefue, huilket os syenes udj denne thvistighed ||
 sehrdehles at wdkrefues quarter?? thj eragtes derfor at || Seigneur Olluf
 Nyeqvern |: saafrembt hand sig for dette || tilleg oc sagen agter at schulle
 kunde befrje |: at hand || oc efter lougen bør det fuldbyrde oc efterkome ||
 saa fuldkomelig oc wdførlig som kongelig Mayestets allernaadigste ||
 bogstafuer i deslige tilfelde byeder oc befahler || huilket eragtes at bør
 skee till hans wærne||thing oc eget rette hennhøerennde foro, ||

Anno = 1687,, dennd,, 13,, Octobris vore wj efter Madam Johan
Brøkers || skriftlige begier til Kongelig Mayestets slodsfoeget
Seigneur Christen Hanssen || Smit oc derpaa følgende skriftlige
 anordning forsamlede || paa vejen udj Vester Bærum, der at giøre
 vdleeg til || Madam Brøker af Seigneur Berendsens eiende middele
 efter || kongelig allernaadigste højesterettes doms tilhold, for
 resterende || af hund som iche til des fyllestgiørelse udj det
 pandt||satte gods paa Hoedthangen var at bekome, same || docum:
 daterit 3: 4: Octobris 87: || Ofuerverende Kongelig Mayestets
 foeget Seigneur Christen Hansen bundeleensmand || Ahrne Houger,
 oc efterschrefne lougrette, Christen Beelset || Hans Jung, Peder
 Ruud, Hans Bryn, Hans Froegner || oc Christen Hamang - ||

Madam Brøker jndgaf hans reining paa det hand enden || schulle restere,
 som schall beløbe sig,, 140 dr: 2 £mark£ 22 s: daterit 12,, || Octobris 87,,
 || Madam Brøker fremgaf hans skriftlige jndleeg daterit 13: Octobris 87,, ||
 huorefter hand begierede wdleeg - || Seigneur Frantz Berendsen mødte
 self udj rette erbøed siig || gierne at betahle med huad hand hafde, dog
 refererede || hand sig til Kongelig Mayestets camerrets ordning, || Dette
 anviiste godz som Seigneur Berendtssen schulle vere eigennde || befandtes
 oc taxeret saaleedes = som efterfølger ||

Eet stort messsing wrwerk med ald sin behørigheed	14 dr:	f 79a
een stor kloke wden bielle	16 dr:	
een ?? at koge udj af kaaber oc jern	6 dr:	
een musssepahn?? pande med log	6 dr:	
eet blik steegehuuss med spiid??	1 dr: 2 £mark£	
een kaaber kiedel med laag - wel aebrudet??	8 dr:	
een kaaber kiedl vog,, 2 1/2 pund	9 dr:	

noch een kaaber kiedel w=j (1) pund, 16 £mark£ ad 3 1/2	6 dr: 12 s:
een kiedel wog,, 16 <u>t</u> nde	2 dr:
eet drefven kaaber dekefad i støker paa breeden 7 £mark£	1 dr:
een kaaberflasche	2 dr:
eet kaaberlog	12 s:
een liden malmgryede	2 £mark£
een thin posteegpande med log	2 dr:
2,, thin wandfad = af een form	2 dr:
een stor thinflasche wog 7 tt??	2 dr:
een dito = 6 tt??	1 dr: 2 £mark£
3,, breede thinflascher	3 dr:
2,, thin lysesestager	1 dr: 2 £mark£
3: brede thinfade oc 5 = thallerken = 18 tt??	3 dr:
2: bliklaag	2 £mark£
4 thin bordringe = 4 1/2 tt	1 dr:
j (1) <u>p</u> ar høg messsing lysestage	2 dr:
een messsingstage med 4 knappe wnder	1 dr:
een lysestagefoed oc j (1) bordring	1 £mark£ 4 s:
een messsing lyseplade af sehr møndster	2 ??
j (1) <u>g</u> ammel messsing fyrbeken med jernschaft	2 £mark£
een messsing sengpote	16 s:
een messsing skumschee??	4 s:
2,, messsing wegtschaaler med 3 støker wegt	2 £mark£
een liiden ditto med fuld wegt	1 £mark£ 8 s:
een ryssleeders hæstesåhle med thome oc duster samt høfre	10 dr:
eet anstrøegen skiermbredt	3 dr:
een windlygte af blik oc horn	1 dr:
een woxstabel jernsax	1 £mark£
eet stort jern fyrfad	1 dr:
eet <u>g</u> ammel jernskriin	1 dr:
2 <u>p</u> ar <u>g</u> ammel fyrlaaspistoler ad 1 £mark£	1 dr:
2,, flaschefoeder ad 2 £mark£ 16 s:	1 dr: 1 £mark£ 8 s:
een thydsch bibel	8 dr:
een flamsch benkedynne med blaadt wnder	2 dr: 2 £mark£
eet sledehynde paa thvist	2 dr:
eet pahr flamsche sledehynder med frondsser	5 dr:
eet flamsch hynde	1 dr:
een <u>g</u> amel benkedynne med god fyld	2 dr:
eet stort engelsch thappen	12 dr:
een sengedynne for	2 dr:
Suma =	141 rdr: 16 s:

Forschrefne worderede godz som sig til 141 rdr: 16 s: opløber || {er} efter Madam Johan Brøkers allernaadigste højesterettes dom wdlagt oc taxeret till dessen allervnderdanigste || fyllestgiørelse for saa wiidt Madam Brøker iche udj det || hos hannem bestaaende pandt er blefven wdlagt, || mens efterdj der jmellum jmellum same pandt oc dette || vdleg er dend allerwnderdanigste wforgribelig refferendz?? oc || forschiel at Kongelig Mayestets allernaadigste wdgangne camer||rets ordning jmellum disse tvende deehle allervnderdanigst || er at observere, af des aarsage, beroer med det || worderede gods, saaledes, at det paa steden det nu er || forblifuer paa Seigneur Frands Berendssens egne erbydenne || ansuahr, jndtill weledle Herr landcommissarien || efter allerhøist bemelte camerrets anordning derom || blifuer notifieret, oc oss wiidere derom fra || welbemelte Herr landcomissarie blifuer thillkiendegifuedt || huad det kongelige rendtecamer, wdinden denne søgning || oc gjorde w=dleeg \alles/ naadigst wille endten der udj hafue || at pretendere, eller oc huorledes derefter, dermed forholdes schall - ||

Anno = 1687,, dennd,, 17,, Octobris er retten til aldmindel||lige restands oc thiennedeskrifning holden paa Aggers hærreds || thing udj Kongelig Mayestets foegedts ofuerverelsse sampt bunde||leenssmanden Hanss Nielsen Bestum, oc efterschrefne laugrette || Anders Wlsholt, Thoere Winderen, Olluf Holmen, || Amund Grefssen, Christen Refstad, oc Olluf Munkerud ||

De same louglige forordninger oc befahlinger som paa thingene udj || Ascher sogn blefue publicerede er her for retten oc blefven || opløst med oc der hos dennd thrøgte patent om jndeverennde || aars thiende, leeding oc landschyltz taxt af hanss excellense hoyædel||baahren Herr vicedadtholder oc superintendenten dette || aar er vorden sadt, daterit Christiania = 12. Octobris 1687, ||

Huorefter oc de danemend Peder Østensiø oc Halfuor Mangel||rud for retten er fremkoemen oc paa meehnige almues || weigne begiered at Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hanssen vilde || bereigne leedingen med dem for jndeverende aar udj hafre || at de efter dennd paa hafremehlet satte taxt same leeding || maatte betahle, eftersom dend største deehlen af deris || sæd oc aufling falder iche andedt end som meest hafre || her i sognet, saa schall oc same leeding først haft sin begyndel||se wdaf hafre da kaldet hestehafre, Men nu leedingsmehle || schulle der jmod

forhaabning der ofuer ved fogderieds || regenschaber i fremthiden
foraarsages nogen anteignelse || eller mangeler, da forpligter almuen sig
for {...} oc deris || arfuinger self at suahre derfor, oc holde foegden oc
hans || arfr der udj wden skade skadeslæs, ||

Æredyderiige matrone Christendse Olluf Thorstenssens i Christiania ladet
|| thingliuse hendes sallig mand Olluf Thorstenssen dend eldre hans brødre
|| Herr Caalbøn Thostensen, Poul Thostensen borger i Christiania oc
Ahrne Thostensen || bundeleensmand i Hof sogn i Soller, deris gaufuebref
til || deris broderbørn hendes barn, nemlig till oedel oc ejendom || dend
fierdepart i Øfre Faas i Aggers hared, med vnderlig||gende halfue saug oc
saugfos oc des tilliggelse jndtet wnder||tagendes ||

f 80a

udj nogen maader, saa oc 20 tylter fure saugtømer nu paa saugen
beliggende || saa oc udj reede penge= 60 rdr: saa oc efterlades Seigneur
Johan Grol || 80 rdr: som hand for saughømer til Olle Thorstensens dend
yngres || sterfboe schyldig er huilket alt er for dend arfuerettig||hed hendes
børn efter deris farbroder schulle tilkomme || oc war geraaden til process
om, wnderschrefuen af Michel || Søfrensen oc Henndrich Michelsen i
Christiania, daterit 28 = Janvary 1687:
||

Ofuerformynderen i Christiania Hendrech Micheelsen oc
formynderen || Anders Kieldssen || skomager jbidem loed ved Laurids
Anderssen || samesteds jndgifue een høyanseelig rigens stefning huorved ||
til j dag jndstefnes Thoere Setter oc Olluf Grefuerud i || Aggers hared
sampt Einer Jacobssen paa Hoedthangen for giel || som de till salg
Mogens Andersens sterfboe schulle schyldig || vere efter stefningens
viidere bemeld, daterit 10: Augusty 87: fuldmegtigen fordred mundtlig
hos Thoere Setter først || for í (1/2) tønde machrel 2 1/2 dr: noch = í (1/2)
tønde for: 1 dr: 3 £mark£ 8 s: j (1) quarter sild, 5 £mark£ || er tilsamen - 5
dr: 2 £mark£ 8 s: erbøed sig derpaa at fæste || æd at huad som hand hafde
faaed af hannem det war alt || rigtig betalt med fafne veed oc penge, ||
Olluf Grefuerud fordres = 1 dr: 3 £mark£ negter at det iche er saa ||
meget mens at hand med rette schyldig er, 5 £mark£ 18 s: som || hand var
for accorderet med salg Mogens om at bethale hannem || med
bierkeweed, || Ejner Jacobssen boende paa Hoedthangen fordres efter
obligation 7 dr: || wor ingen giensigelse jmed, oc jngen mødte paa hans ||
veigne,, || herom afsiges saaledes at efterdj formynderen Anders
Kieldssen || skoemager iche af salg Mogens Andersens sterfboeds skifte

|| er forsiuedt med saa kraftig rigtighed for dend søgning || hos Thoere Setter der først kunde obligere hanem til des || betahling som hand nu gandsche jmodsigter oc benegter, || thj bør hand forsøme giæld oc herefter at vere frj - || belagende Olluf Grefuerud, da tilfindes hand at betahle || de {...} = 5 £mark£ 18 s: som hand self vedgaar at || vere schyldig huilket jnden half maanedes dag bohr suahres, || vnder lougenns adfærd, oc som thingalmuen beretter at || Ejner Jacobsen er een fattig mand oc lidet ejende || til de 7 dr: hand krefues efter, obligation langt mindre til || stefnemaaleds omkostningserstadtning, thj forblifuer det || alleene derwed at bemelte Ejner de 7 dr: med rendte fra || dend derom sidste accorderede thid oc til betahling scheer || bør suahres vnder adfærd efter domens forkyndelse, ||

Seigneur Jacob Christophersen borger oc jndvaahner udj Christiania || ladet thingliuse Seigneur Christen Christophersenns wedstede pandtebref || paa {...} hans halfue anpart udj Voghals saug i Aggers||elf bestaaende, som hand oc salig Niels Hofvaldssen dennem af Poull || oc Olluf Thorstensønner til forhandlet hafuer, oc det for || 200 rdr: capital, till witterlighed wnderschreffn af Mads Thruelsen || oc Niels Søfrensen daterit 9: Septembris 1687 - ||

Seigneur Jacob Christophersen wed leensmandens stefnemaahl i rette søger Thoere Blinde||ren for giæld til hans salig formands boe efter hoedregenschabs || bog folio?? 98: 4 dr: 15 s: leensmand oc meehnige i almue beretter || at hand for nogle aar siden er død, oc war jndtet || ejende oc fandtes jndtet eftr hannem huorefter hand || med det forige var thingsviidne begierendes - || wed?? Amund Vlsrud tilforn om meldet dend 8: Augusty 87: ey rettelig || at viides huilken vere schulle, da beretter almuen at dend er iche || kiendt eller nogen weed hvem dend mand schulle vere ||

Anno = 1687,, dennd,, 18,, Octobris er retten til almindelig sage||thing bethiendt paa Aggers thingstue udj ofuerverelse Kongelig Mayestets || slodsfoeget Seigneur Christen Hansen Smit, bundeleensmand Hans Nielsen || oc efterschreffne laugrettesmend nemlig, Hans Økeren, Christen || Refstad, Haagen Frøen, Elias Gudstad, Christopher Aarevold || oc Hans Diisen - ||

f 80b

Otter Gunderssen i Gamelbyen mødte udj rette oc fremgaf een høyanseelig || rigens stefning huorved til i dag war jndstefnt Peder Christenssen || paa Grønland formedelst hand schall hafue jndtaget nogle hans gieeder || oc dennem jndeholdt nogle dage som hand formeehner iche at schulle || were ret, efter stefningens viidere bemeld daterit 14, Septembris 87,, Otter Gundersen fremgaf hans jndleeg, daterit 17: Octobris : 87 - || Herimod oc til sagen at suahre mødte udj rette Peder Christenssens || qvinde Sibille Oelsdatter, oc fremgaf een contrastefning || daterit 20: Septembris 87,, || Peder Christenssens hustrue thilstoed ellers for retten at dend skade som || Otters gieder schulle hafue giort ey er blefven endten besigtet eller || werdered, men de tog dem jnd fordj at de maatte løese deris || sviin hos Otter tilforn som var komen paa Otters lejemaahl || Herom afsiges saaledes at efterdj denne thvistighed iche ved foer||slagne midler hafuer veret at bemidle, oc Peder Christenssens || hustrue self for retten bekiendt, at disse omstefnte geeder || blef jndtagen iche efter nogen skades foregaaende besigtelse || eller vordering men fordj, Peder Christensen tilforn hafuer || wdløst nogle hans sviin hos Otter Gundersen formedelst || de paa hans lejemaahl schall were jndkomen, huilket || alt iche kand were saa lougformig som ellers burdtes, || mens meehre eragtes til henseelse at vere giort til hæfn || jmod dend sag som war for accordered tilforn oc fø||gelig jngen paatahle derefter stoed vndergifven, || thj kienndes for ret at Peder Christensen efter hans hustrues || egen tilstand i denne beschaffenhed bør pleje til citanten || Otter Gundersen efter Lands Bolchen 35: oc Kiøbe Bolchen 27: fuldrettes || skade thoe rdr: oc for sagens omkostning = 1 rdr: oc saa herefter || were erindret at holde deris creatur een huer paa deris eget || lejemaahl vden nogen klage eller paaanke, med mindre det hafues || udj mindelighed oc fordrag paa begge siider contrastefnemaal||let befinder sig self forklaret udj denne kienndelse, ||

Dennd sag jmellum Haagen Oelsen oc Seigneur Olle Bendssen som fra aastæden || nestleeden = 27,, Septembris till jdsige thing forflødt, er i rette || eschet oc derudj var begierende rettens kiendelse, || paa Haagen Oelsens weigne mødte hans warsøn Niels Thobiessen oc hafde || ey noget schriftlig at jndgifue, || Seigneur Olle Benndssen mødte udj rette oc fremgaf hanns skriftlige || jndleeg daterit 18: Octobris 87 = || Herudj afsiges saaleedes - at efterdj dennd begyndte grafning huor||med Seigneur Olluf Benndssen themmelig hafuer continueret, endog || det hannem forlengst herfra tilforne schall hafve wered advared || dermed at endtholde, efter dend beschikelse Seigneur Haagen Oelssen || hanem derom dend ,, 11,, July: 87: ladet erindre, eragtes wed || woris foregaaende besigtelse oc aastædens grandschning at || were

lougstridig, thilmed produceres ey noget for oss || udj rette der krafteligen tilsteeder Olle Bendssen denne || adfærd, hand oc ey heller fører noget til paastand for || sig, endten det hanem i sehrdehleshed kand tilkomee || eller er dene paatahle, udj nogen maade jmodsiges - ||

menss meehre wed hans suahr paa beschikelsen, anlediger det till pro||cessens form, som hand nu for retten - wed een wenlig || thilbøden forliig med weederparten wilde forschrifve sig || till, som hand derved meehre forkiender sig, ey med dend || føye at kunde fortsette hans begyndte som hand ellers || ved anden thienligere middel kunde haft adgang til, || weederparten protesterer oc derimoed at formeedelst || denne grafning om dend fuldførdes schulle were hannem da || paa hans borgerlige skougbrug dernest wed oc i same elf || till svekelsse oc skade, derfor oc iche at kunde jndgaa || nogenn foreehning derom i des maade, mens for at siige || ald dend behindring till skades forekomelsse i thiide || der siden efter des begyndtes forfærdigelsse besuerlig || endten schulle eller kunde staae till at endre, alt saa oc af || des aarsager, eet fordj jngen kand nødes til jmod deris || willie at jndgaa nogen contract som Haagen ey hiidtil hafr || willed samtøke, det andet at Norges low = Lands Bolchen 44: forbyeder || at lade vand fra eller paa andens grund, wden det bryeder || self ved, thj efter begge disse formalia deris eigentlig || beschaffenheed kiendes for ret at Seigneur Olluf Bendtssens || arbeyede oc grafning, alt saa viidt som till denne processes || anledning kand vere at paaschadige, bør saaleedes at lempes || oc skikes, at Haagen Oelssen ey derved eller derofuer paa || hans saugbrug, saugdam, eller saugrennder udj nogen maade || prejudiceris eller beschadiges, saafrembt Olle Bendtssen || wed dette arbeids forhindring \eller/ jgienkastelsse, jehr || self wille jndstaae oc suahre till ald dend wlempe oc || skade derofuer maatte forarges, oc ellers lade wandet || till det steed jgien som det af natuhren, oc ædgamell || thied, althied har haft oc endnu hafuer sit sædvaahnlige || løb, processens omkostning betahler Olluf Bendtssen || till Haagen Oelsen med 4 rdr: som half maaneds daug efter || dene doms loughige forkyndelsse, wnder loughens foraarsagelse || adfærd bør suahres = || Seigneur Olle Bendsen lefuerede penge udj rette til domes forseigled pa||pier nemlig j (1) sltdr: oc begiered dend beschrefven, ||

f 81a

Bøygdelensmand Hans Nielssen fremfordrede udj rette Niels Halfuorssen || boennde i Gamlebyen som wed lensmandens stefnemaal war i rette || stefnt paa Hans Wangs weigne af Gierdrum sogn paa Øfre Rome||riige thiltahlende hannem for giæld = 5 1/2 rdr: - || Jndstefnte Niels Halfuorsen møtte udj rette wedgik gielden at || were rigtig oc begierede dilation til 3

wger efter markentt || huiilket Hans Bæstum iche kunde eller vilde tilstede men || begierede dom, || Niels Halfuorsen er forelagt jnden half maanedes daug efter || dene doms loughlige forkyndelsse at betahle til Hans Wang || eller beschikede fuldmegtig, fordrende 5 1/2 rdr: med 1 rdr: || sagens omkostning oc dompenge wnder lougens adfærd Kiøbe Bolchen 3: ||

Jmellum Jfuer Skierfven oc Laurids Guldblandssen boende paa Skierfven || grund hafuer vered nogen jring at Laurids schulle wndsagt och || thoud Jfuer Skerfven, de maatte nu begge for retten och || wed fornhme gotfolkes bemidling blef forligte saaledes || at Laurids Guldblandssen som beklager sig om noget jmod hans || hukomelsse schulle vere thalt det hand dog iche kand erindre || da er det skeed i drukenschab, afbeder sin forseelse dene gang || oc lofuer det, Jfuer iche efter dene dag wed hannem eller || hans schall tilføjes nogen fortreed eller skade i nogen maade, huorved || Jfver Skierfven det oc loed forblifve, som schal oc Lars Guldblandsen, for dene reise || oc omkostning betale til Jfver Skierfven = thoe rdr:?? ||

f 81b

Seigneur Hans Thorgersen Westbye boende ved Aggerselfs sauger || mødte udj rette oc jndgaf een høj respective stefning - || huorved til j dag war jndstefnt een stor deehl prouf || oc vidnesbyrd, samt oc Morten Christen ved same sauger || boende dennem at anhøre efter stefningens wiidere bemeld || daterit = 24., Septembris 87., || Dernest fremgaf hans skriftlige jndleg daterit 18: Octobris 87 = || Morten Christensen mødte udj rette oc fremgaf først hans || vnderdanigste supl: oc derpaa folgennde Herr stadtholders naadigste resolution || daterit 26., Septembris 87: || Dernest byefogdens dom wdstedt af Christiania byething dennd || = 18: Augusty 87 = || jtem jndgaf Morten Christensen hans jndleeg, daterit 18: Octobris 87., || Morten Christensen tilspurdte samptlige nu tilstedeverende jndstefnte || prouf om de hafde noget ofuer hannem at klage, om de hafde be||gieret \Seigneur/ Hans Thorgersen til at stefne hannem eller befuldmegtiget || hannem till denne process., || huortil Hans Nyegaard som først oc eldst suahrede ney, || Hans Thorgersen begierede hans prouf ført, || efterdj Morten Christensens i rette producerede wnderdanigste, supl: des paaføgende naadigste resolution befaler at dend || ergangne byefogds dom wdsted 18: Augusty 87: 8te dage efter || des vidnes faste anviisning schal exeqveres, det befindes oc || at dend widnesfast er anviist dend 30: Septembris., derefter || alt saa vnderstaaes jche at følge Seigneur Hans Thorgersens || stefnemaahl dene sinde som ?? sig self, j det woris || naadigste høydfrigheds resolution det iche tilsteder, och || byefogdens dom endnu staar vnder appellation || efter des paaschrift, førend dend

behørigens || komer tilkomendelsse oc endschab, endten det da wd || nye stefnemaahl blifuer hannem tilstedelig, eller och || huorleedes retten det da loughlig eragter och || forefinder,, ||

Kongelig Mayestets foegedt hafde wed bøydeleensmanden ladet jndstefne een deehl || prouf oc vidnesbyrd angaaennde eet giæstebud som schall hafue || wered paa Sande i Maridahlen i denne somer,, proufuene vore || disse = Helge Hauger, Haagen Thømbter, Erich Næs - Erich Skar oc || Niels Thorter - || Thill forskreffne prouf at anføre war jndstefnt Olluf Sande och || hans qvinde, som begge mødte udj rette, || Helge Hauger, fremkom for retten, oc forklarede hans proufninng || saaledes at een søndag eftermiddag i somer efter Sante Hans dag || da war hand beden til Sande, at spille paa een kalf, oc da hand did || kom saae hand ey nogen spille oc ey heller spillede hand, spurdte || saa om der iche war komen nogen fleer, suahrede da Anna Sande || ham Gud bedre mig hand har iche bestilt erinded ret dend nær?? || jeg har iche ladet bede nogen mænd hid, {...} hand da || jgien, ja det er iche lang wej wj har gaaen wj har gaaen saa langt || forgiufes tilforne, dermed saa kom folk fra kierke med || det same {...} oc Erich Skar wilde gaa hiem jgien - || Foegden thilspurdte Helge om hand saae dend kalf de var bøden || till at spille paa, huortil hand suahrede ja, oc weed || at der blef spilled paa dend, nemlig een liden gudt || sønen hanss, Niels Thorter, Erich Skar, Erich Nes, Haagen || Thømbte, Lars smeed, Sulluje Anders, Helge var der ofuer om || natten till om mandagss morgen, thillige oc de andre - ||

jmidlerthied de nu war der, da blef Erich Skar ofuerfalden || oc slagen af Sulluje Anders, som hand tilfor i somer hafuer || omproufuedt, hafuer ey wiidere herom at proufve - || Haagen Thømter proufuer at Olle Sandes huusmand bad ham til || Sande at spille paa een kalf oc sagde hennde Anna Sandes ord || dertil derefter kom hand did fra kierken een søndags efter|| middag, war der saa om natten oc gik paa gaarden oc sad der || paa stokene jmellum jndtil om mandags morgen udj lys||ningen da spillede hand med therninger om same kalf oc || dend wandt Joen Krog, Jmidlerthied fik de drike jblandt || wde paa gaarden oc noget jnde i stuen - || Erich Næs = proufuer de selfsame ord som Haagen Thomter och || weed ey wiidere derom at proufve, baade fuldtes de ad || fra kierken oc diid oc baade fuldtes de ad derfra jgien || Niels Thorter siger ey andet at hafue hervdj at proufve wiidere || eend som Erich Næs omvundet hafuer = || Erich Skar, proufuer at Olle Sandes huusmand kom til ham om || een fredag eller lørdags aften oc bad ham paa et thærning||spil at hand schulde kaste paa een kalf, oc sagde Anna Sandes || ord dertil, derefter kom hand

f 82a

der med Helge Houger om || søndags aftenen, da war der jngen folk kome, suahrede da || Anna Sande Gud bedre os jeg hafde jche throed jers kome || eller nogen mænd, kun alleene bønene her i gaardene || Budet war iche befalt det, mens ichon at bede bønene - || suahrede saa Erich Vojen er ?? lenger hiem end hiied wj har || gaaen saa langt ud i jndtet før, blef der saa i gaarden till || Olle Sande kom hiem fra kierken, sagde da Olle om deriss || kome did, dette weed jeg jndtet af, det er qvindfolk||bestilling, gik der saa omkring i gaarden oc huor de kunde - || til om morgenen saa begyndte de at spille om een calf || same thied blef hand ofuerfalden af Anders Sullie, saa hand || nesten hafde faaed hans bahnesaar - || Anna Sande tilstaar at hafue bedet Haagen Thømbte oc Erich Nes || oc Niels Thorter, || Kongelig Mayestets foegedt begierede at med dene sag maatte beroe till || neste thing at da dend huusmand kunde blifue stefnt som || dette bud hafuer ombaahret?? || huormeed det oc beroer til neste thing - ||

Kongelig Mayestets \foget/ hafde ved leenssmandens stefnemaahl ladet jndstefne een deehl || huusmend som boer wed alffare wejene nemlig, Jens Hougen, || Rasmus Wejetved, Hans Axselsen wed Lysager broe, formee||delst de jmod Kongelig Mayestets forordning schall hafue dennem fostredt || med øssahl - de blef advahredt dene gang at jndeholde || dermed herefter, oc erindred at tage dem wahre iche at || holde nogen drich eller øssahl, huilket de oc wdlofuede || iche herefter at schulle shee, ||

Kongelig Mayestets foegedt hafde ved leensmandens stefnemaahl ladet jndstefne || een deehl efterschreffne som dem udj lejermaahl hafuer forseedt || nemlig Elen Larsdatter Lyse, besofued af een finde nafnlig Gusta?? || hand er rombt til Sverrig, oc hun ligger syg i største eleendighed, ||

\$ Dorethe Nielsdatter, besofued af een Wigvåhring, som er bortrømbt || oc hun er jndtet ejende - ||

\$ Maren Halfuorsdatter, besofued af Hans Jenssen dragun een || egtemand, hun ejer jndtet - wden det hun staar oc gaar j, ||

\$ Anna Amundsater besofued af Wici?? Knud Oelsen, hun er bort||dragen af bøgden, oc hand er een liden dreng som jndtet er || ejende - ||

\$ Martha Breningen, besofued af een dragun wed nafn Jørgen Børgesen?? || hun gaar oc thiker ||

f 82b

\$ Sigrj Pedersdatter Fløgspaan, besofued af een Hollandsch skibs||karl, som strax er afsigled till Holland, oc hun har betalt hendes || sigt til byefogden i Christiania eftersom hun gjorde barsel i Vaterland = ||

\$ Karen Pedersdatter besofued af Olle Jensen fra Ullensager sogn || som er afdragen, oc hun eier slet jndtet ||

\$ Sidsel Kieldsdatter, besofued af een bondsmand wed nafn Olluf || som er afdragen oc hun har slet ingen thing, ||

\$ Sara Erichsdatter, besofued af Halfuor Larsen, hun gaar oc || thiker oc hand som een thienner for brødet, ejer jndtet, ||

\$ Martha Lauridsdatter, besofued af Engebret Erichssen, de hafuer || nu egtet huerandre, oc betalt deris bøder,, 9 ort,, ||

\$ Birgite Haftorsdatter Vjtved, besofued af en kudsch i byen nafnd || Michel, som schall hafue betalt deris bøder til byefogden,

Anno = 1687,, dennd,, 26,, Octobris er retten bethiendt paa Wold i Øster Bærum, udj Kongelig Mayestets slodsfoeget Seigneur Christen Hanssens ofuer||werelsse, samt bundeleensmanden Gunder Nadderud, oc efterschreffne || sex laugrettesmænd nemlig, Niels Stabek, Assbiørn Løgeberg,, Biørn Stabek, Halfuor Soelberg, Michel Fossum oc Hanss Oxshofved,

For retten fremstillede sig Svend Paulssen Wold oc jndgaf || een høyanseelig riigenss stefning, daterit Agger dend 7: Octobris 1687 - || med dessen anordning oc paaschrift daterit Christiania 8: Octobris || som oc befindes for vedkomende at were forkyndt, = || Dernest producerede Svend Wold wed Niels Nielssen, Kongelig Mayestets || allernaadigste højesterettes dom, af dennd,, 18: Augusty 1687 = || saa oc laugmanden Hanibal Stochflettes {...}, som Kongelig Mayestets aller||naadigste højesterettes dom sig refererer til oc confirmerer || ?? jligemaader laugmand M: Bondssens dom, daterit 20: Juny, 1683, || No: 5 = ,, endelig fremlagde Niels Nielssen, Svend Wolds skriftlig || jndleeg - daterit Wold = 25: Octobris 1687 - ||

\$ Herimoed oc til sagen at suahre møtte efter jndstefning udj rette || sallige Maren Nielsdatters arfuinger Hanss Hauge, Christophr Efvje oc || Peder Horne, || same Maren Nielsdatter war disse arfuinger faester, || oc Carl Horsles moester || samptlig arfvinger blef tilspuurte om de hafde noget skriftlig at || jndgifue, huortil de suahrede ney, || men begierede mundtlig at med sagen oc processen, kunde nu || kome til endschab, endten wed een wenlig forliig oc || foreehning, eller oc ved rettens rigtige bereigning oc maade || Paa Carl Horssles arfuinger oc efterlefuersches weigne møtte || samptlige dend sallige mands arfuinger, nemlig Christopher Horsle || Jørgen Carlsen oc Joen Aass, sampt Christen Woxsen paa sin hustrue || Karen Carlsdatter deris søsters weigne, jtem Laurids Hævning || paa Carl Horssles efterlefuersches weigne, || Hafde ey noget skriftlig at jndgifue, alleene er efter stefnemaales || hiidkomme at søge betahling for deris efter laugmandens dom til|dømbte kosthold for Maren Nielsdatters wnderholding, deris || fader vnderholdte, || Niels Nielssen war begierende at Maren Nielsdatter arfv || som nu møder i rette wilde frasige om de wiste || noget at were dult eller forbiegaaed af alt det ||

f 83a

der endten tilforne burdte eller endnu bør at komme udj Paul Volds || boe til skifte oc deehling, eller huad de wiste dertil at were || wedkommennde, de det da nu wilde forklare, paa det hermed || kunde kome til endschab, || Huortill de suahrede ney, de wiste indtet, oc klagede heler jndtet || derofuer, men formoeded ded alt i de forige beschrifuelse || at were jndtagen - || Huorefter wj nogen thied for foere documenterne, || men saa som det befinder sig af een themelig wtløftighed || med mange documenters jgienemlæsning, desen ofuer|wejelse oc grundige wndersægning, behafues nogen thiedde || till, thj af des aarsage opsettes hermed udj threj weger || at samptlige wedkomende da derefter wilde wide at || rette deris leiglighed oc møde herpaa Wold tilsame || thied som er dennd., 16., Novembris førstkomende ||

Anno., 1687., dennd 16., Novembris, wore wj atter her paa Wold || med huerandre forsamlede udj Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen || Hanssens oc forskrefne laugrettes ofuerverelsse, || Svend Wold mødte udj rette oc Christen Woxsen, sampt \paa/ Carll || Hoessles veigne dend salige mands børn oc arfeuiger oc paa hans sidste || hustrues veigne, Laurids Hæwig, || jtem samptlige jndstefnte arfuinger neemlig, Hans Hauge - || Christopher Efvie oc Peder Horne, ||

Eefterdj Kongelig Mayestets allernaadigste hojesterettes dom af dend 18: Augusty || jndeuerende aar, allernaadigst befahler welede Herr laug||mandenns udj denne sag afsagde dom wed magt at stannde || oc same velbemelte Herr laugmands dom daterit 26: Junj?? 1685 || anleediger dette til henfindelse af denne forretning, som || nu efter for jndførte stefnemaahl saa wiidt nehrmere søges || huilket ved forslaug til jndbyrdes eller gode weners || bemidling i dene thvistighed, nogle gange udj retten nu || som tilforne er blefuen giort erindring om, men som det || iche hafuer weret formaaelig til nogen efect eller fuld||komenhed, dog willien paa baade sider, det ey andet || forstaaelig joe nogenledes nu hafuer veret dertil, mens || conditionerne hafuer iche fundet sig parterne saaledes jmellum || at det hafde anseende til dend kraft, loughlige forerfninger hafe || gemæs, men meehre til thiidenns forgiuefues ophold oc yder||meehre widt løftighed, thj hafuer wj derforre efter || muligste ofueruejlsse udj denne themelige vidtløftigheed || holdet os foregaaende?? oc allernaadigste ved magt kiendte wel||edle Herr., laugemands dom efterretlig, saa vidt woris skiøn och || mulighed det formaaede at wdfinde - || Da huad sig først er anbelangende dend arf efter citanternis mor||fader Niels Næs, som schall wdredes efter laugmand Bendsens dom || oc arfuingerens giorde ædelige tilstand, det forklares nær||mest oc følgerigst, af samptlige arfuingers wnder egen haand || beschrefue jndleeg, daterit Wold: 19: Marty: 1684: som i forige || soerenschrifuer actpagn: 57: 58: 59: wdviises at bestaa udj faste || gods = reduceret til penge: 551 1/2 dr: oc goeds løsøre udj || alt ansadt som for., 466 rdr: heraf tilsamen formener || wj denne summa?? ofuer morfaderenns boe paa = 1017 1/2 dr: || denne arf er thombtet efter Niels Næs anno 46: jmellum || da Paul Wold paa egne oc børns weigne oc salig Niels Næsses, ||

andet gifte Kirsten Halfuorsdatter, det wdviiser soerenschrifuer || act:pagn: 74: eendog same forretning iche findes vedsteed || af sallige Morten Larssen forend, 28: Marty: 49: wdviiser || for retten pagn: 78: altsaa bereignes rendter fra anno 46: til || afbemelte capital til arfuen een huer thied efter anden || er worden vdreed, som med deris egen forklaringer udj || retten jndgifuen dennem 10: Aprilis 84., wiidere wdviises - || som laugmandens første henfindelsse, paa deris da giorde æd || oc nehrmest anleediger os til, || Er altsa for at kome der wdaf nehrmere til hafued sagen || som endelig er dene arfuesægnings wdreedning, saa || endog der findes vdforlighed huorledes dend skiftes och || deehles schall, men huad der schall reignes til behold, efter || at alle arfuingerne saaledes efter deris egen tilstand hafuer || faaed een huer for sig, saa meget som de self specialiter || forklarer oc de efter welbemelte Herr laugmands dom schall || nyede som oc ?? disputeerlig, dervdaf seer och || fornehmer wj at

f 83b

deris eget gjorde skifte oc ald dend han||del faderen oc arfuingerne jmellum weret hafuer, schall || vere paa deris æd grundet til saadan confirmation, at || det falder fast besnehrlig /: naar mand end med største m^øye || oc wmage, hafuer brudt sig det igienem for at finde nogen || grund till een god endschabs slutning dermed /: huad der schall || blifue til ofuers, endten til resterende arfuelig wdleeg || ey heller til deris faders kosteholds betahling oc mindre ellers || til andet vdleeg, skifte oc deehle, efter mehr welbemelte laugmand || dombs medf^ør, thj naar boen summeris efter saadan ædlig || forklaring, da finder wj for os lidet andet til skifte || eend forst forbemeldte suma efter Niels Næs: 1017 rdr: 2 £mark£ || som dehles jmellum 4re brødre oc 1 søster, komer deraf || paa broderen 226 dr: 10 2/3 s: oc søstern: 113 dr: 5 1/3 s: fra bemelte || suma thager fadern arf efter een søn oc 1 datter, som || berettes at were død barneløs, huorom oc ey andet for os || endnu forkares, blifuer saa jgien naar 339 dr: 16s: tages || fra 1017 1/2 dr: 678 dr: 32 s: som laugmandens dom || befahler at schal bereignes med rendte fra arfven erholdes || till fylleste betahling scheer, || huilket iche endnu som processen i sig self forklarer, schall || vere endten komen til fornufelsse ey heller til fyllesse || wdreedning, bereignes derfor rendten enkelt fra?? || dennd., 12: Juny: 46: efter weledle Herr assessor Lars Christensens || dom, som \ere/, forretning af dend: 12: February 83: pag?? 32: wdvises || da af 678 rdr: 32 s: til 16: Novembris 87: fyllest reede schal for||klares er 41 aar: 5 = maaneder aarlig 6: procento, 40 dr: 2 £mark£ 18 s: || er = 1685 rdr: 18 s: naar forschreffne capital oc rendte legges || tilsames, blifuer suma = 2363 rdr: 2£mark£ 2 s: || som deehles udj 3: laader, komer da paa huer laad., 787 3/4 dr: 8 2/3 s: || Huilke laader anf^øres een huer til bereigning som efter||f^ølger, Jens Paulsen: 787 3/4 dr: 8 2/3 s: || capital af hans m^øederne, naar een broder oc søster laad som er || 300 dr: til faderen wdlegges, blifuer af 900 dr: paa 1/3 deehl || jgien - 200 rdr: af same m^øederne arf tilreignes hannem rendte || fra hand war = 16: aar: 1648, efter derom deris egen forklaring ||

f 84a

j soerenschrifuers forretning pagn: 65: til 1687: efter laugmandens dom || at arfven bereignes til fyllest vdreedning, er 39: aar: ad - || 12 dr: er = 468 dr: blifuer saa suma sumarum || som Jens Graf saaleedes schall tilkome., 1455 dr: 3 £mark£ 8 2/3 s: || Derpaa afkortes som thied efter anden blifves lefueret || efter derom Jens Paulsens egen forklaring i forretning jndf^ørt || pagn: 68: 69: 70: anno 53: dend 15: May: til suma = 280 dr: 3 £mark£ = 2 s: || rendte dermed til anno 54: er 16 dr: 3 £mark£ 6 s: anno 54: bekomedt || til = 44 dr: 1 £mark£ rendte af begge dise capitaler 325 dr: 4 s: || til anno 63: er 9: aar., ad 19 dr: 2 £mark£ = 175 dr: 2 £mark£ anno 63, afkom?? efter || pagn: 70: = 60 rdr: rendte af bemelte capitaler 385 dr: || 4 s: fra anno 63: til anno 87: som arfven saaleedes til fyllest ||

med rendte beregnet udj jndtegten, er 24: aar., ad || 23 dr: 10 s: er tilsamen = 554 dr: 2 £mark£ forschreffne capitaler || oc renndter beløber sig tilsamen = 1131 dr: 3 £mark£ 10 s: naar dette || tages fra 1455 dr: 3 £mark£ 8 2/3 s: som hannem efter beregning tilkomer || schulle hannem enda restere paa capital oc rendte = 324 rdr: || derpaa anføres at schall decorteres udj denne suma først || dend gaard Gjønes som udj soerenschrifuer forretning pagn: 93: findes || ansadt for dend taxt wj iche kand frafalde, ald dend stund || laugmandens dom iche forklarlig fædder dend post: er = 150 dr: || oc efter laugmandens dom de tvende aars landschylt fra: 63: till || „65: hand schall suahre til boed, huorfra hand dene fordring || søger, befindes naar oedelschat oc rosthieniste, for same 2de || aar afkorted, at vere til ofuers ad: 1 dr: 20 s: efterdj de 2de || aaringer iche war krigsboe: jgien = 5 dr: 2 £mark£ 8 s: = || Som dette nu endelig war skrefven oc med denne woris ofvervejede || slutning oc kienndelsse war komen saa widt, som jndført || blefue parterne samptlig wenlig oc velforligte, saaleedes || kortelig udj denne extractes meehning deraf, som dog || vdføligere schall gifues beschrefuen, at huad sig først be||langer Poul Wolds arfuinger da blefue samptlig tilstedever||rende saa foreehnede, at eenhuer schall nyede oc beholde || alt huad de eenhuer for sig hafuer, oppebaahret oc bekomet || paa deris tilfaldene arf oc rendter, were sig huad som heldst || det vere kand, oc jngen herefter schall hafue nogen anke || til dend anden endten for at hafue schulle bekomet meehre || eller mindre ofuer eller wnder, begierer \heller/ jndtet wiidere, eller || agter at vendte meehre derfor, men om der schulle were noget || til ofuers som de dog iche veed at were noget mens meehre || throelig lidet, det schall legges udj betahling paa dennd || resterende kosterhold, for Poul Wolds wnderholdning saavit || det sig derpaa kand tilstreke, oc resten schall de samptlige || efter andeehl betahle saa louglig som det sig bør, || oc huad sig anbelanger Poul Wolds arfuinger oc deris || stifmoder Maren Nielsdatters arfuinger, da blefue de || saa forligte at eenhuer jligemaader beholder det de || har, de begierer eller krefuer jndtet paa endten af || siderne, huormed alle pretentioner, thretter och || veenigheder som dennem jmellum hafuer weret til denne || thied, schall were ophæfuede død oc magtesløse for dem oc || deris samptlige arfuinger i alle optenkelige maader,

belangende Maren Nielsdatters arfuinger, oc Carl Horsles || arfuinger de blefue oc vnder denne same forlig jndbyr||des foreehnede, at de krefuer jndtet hos huerandre || paa nogen af siderne, men de Horslearfuinger beholder || de midler som til deris sallig foræddres boe med Maren || Nielsdatter ere jndkome, huor jmod de for hendes || kostehold oc ey hafuer nogen pretention wiidere hos dend || sallig qvindes arfuinger,

f 84b

huormed denne forlig och || wenlige foreehning sluttet blef, som wrygelig wnder || wedbørlig brøde oc straf, holdes oc efterlefues, schal /: dog || will Svend Wold formoede at hans broder Simon Rørs || børn oc arfuinger, med dene hans velmeendte forlig || som ellers samptlige interessende oc i denne sag wedkomennde || hafuer sluttet oc jndgangedt \schulle were wed samtøgt oc tilfreds/oc dersom jmod forhaabning || de iche det schulle were, da hand oc hans arfuinger och || dem oc deris at were w=prejudiceret, ellers wilde || hand oc at det blef nafngifued huad som kunde tilkome || hans?? fader Poul Wold endnu, huilket hannem tilkoster || holdet saa viidt det tilreker er wdlagt, da befindes || det alleene at bestaae i de tvende pladser Ballerud och || fogdedehlen som begge ere ansatte tilsamen fore 60 rdr: || paa det deraf kunde wiides huad hannem endnu kunde || restere, til søgning hos hans medsødschiendes arfvinger || alt dette saaleedes wed haandtag oc goed forligelighed || sluttet blef, des til vitterlighed wnder woris || hender oc zignetter actum Wold dend: 16: Novembris || anno = 1687 = ||
(Har ikke skrevet navnene!)

f 85a

Anno = 1687,, dennd,, 21 = Novembris er retten bethiendt paa || Aggers hærredz thingstue udj een forefalden thvistighed jmellum || højædle oc velbaarne Hans Kaass stiftbefahlingsmand ofuer || Thrundhiems amt, oc hans gestrenghed weledle oc welbemelte obrist || oc commandant paa fæstningen Aggershuus Antonj Cucheron || ofuerwerende Kongelig Mayestets welbetroede slodsfoeget Seigneur Christen Hanssen || Smidt bundeleensmand Hanss Nielsen Bæstum oc efterschrefne || af laugrettete Olluf Froegner, oc Daniel Froegner, Elias || Gudstad, Botolf Soeng, Anders Thaasen, oc Herman Soeng = ||

Herr stiftamtmand ved fremschikede fuldmegtig Monseigneur Niels || Hendrechtsen Borker oc jndgaf een hoganseelig rigens stefning || af dato,, 4: Novembris 87: oc ankyndiget: 5: dito: efter desen paaschrift || dernest een oprettet contract jmellum Herr obriste Wilhelm || Cucheron oc welbe?? Herr amtmand Kaas?? daterit 27: January 1677 = ||

Jligemaade een specification om dend gaards annahmelse oc jgien||lefuering, huoraf denne sag dependerer daterit 17,, Marty: |677,, || oc anno 1680: dend 12,, May ||

Noch een messive daterit Bergen 4: Septembris 1683: belagt med forseiglet papier || no: 10: ||

Endnu eet instrument af notary pyblic: wdsted wnder haand och || segled daterit 26 = Septembris., 1687 = ||

Noch een extracht ofuer een stor dehl bekostninger som Herr ?? || Kaass paa same gaard hafuer ladet reparere, daterit Fredrichstad || 2., Martj., 1687 = ||

Dernest fremgaf een byefogds dom wdsted af Christiania byething || dennd., 28., Aprilis 1687: des afsigt i retten oplæst, || Niels Hendrichssen paa hans principals veigne protesterer || først at maatte for retten paaraabes endten obersten || eller nogen paa hans veigne til sagen wil lade suahre, || 2: om ey schulle skee, holder hand sig wed low, oc formeehner || dend schyldige bør straffes derefter, for retten, || begierer efter jndgifuende som maa ofuerweges, endelig || kiendelssen, sampt i omkostning, thredsindsthiufve rdr: || huorpaa hand begierer dom, ||

Leenssmanden Hans Bestum wed thrende ganges wdraabelsse || om nogen fra Herr obriste war som til sagen eller stefne||maahlet hafde at suahre - derimod er ey nogen mødt oc || jndtet til giensuahr paafuldt, ||

Huorfore hervd inden saaledes forefunden, at efterdj wj af || stefnemaahledz paaschrift fornehmer hans gestrenghed veledle || oc velbemelte Herr obriste Cucheron iche til dette foro eragter endten || self eller wed andre at will lade suahre, thj wnderstaar wj os || iche noget herudj at kiende eller dømme, særdehles af dennd || aarsag jndtet fra jndcitterede falder till gienmæde, oc ellers || for det iche eigentlig forklares om sagen hertil henfører || alt saa fordj henfindes sagen som widere paaschadiges eller \oc/ iche || mindeligen worder forehnede thill det behørige steed || oc foro som kongelig allernadigste bogstafuer derom gifuer an||leedning oc \er/ formæden thugr?? der da, saawel paa omkostning || som haffuedt sagen i sig self, worder forefundet det som ret || oc forsuahrlygt eragtes, ||

Anno = 1687., dennd = 28 = Novembris er retten till aldmindelig || restants oc saging bethiendt paa Wetteren i Ascher sogn || udj ofuerverelsse Kongelig Mayestets slodsfogedt Seigneur Christen Hanssen || Smidt, bundeleensmanden Hanss Sehm oc efterschrefne

f 85b

|| laugrette nemlig - Peder Billingstad, Engebret Thoerstad, ||
Laurids Berger, Anders Skuj, Halfuor Ygeset, oc Sifuer Guj, ||

Kongelig Mayestets foegedt loed for retten oplæse dend høje øfrigheds || patent om landschylt, thiende sampt leedingstaxten for || jnneverende aar: daterit 12: Octobris 1687 - || Efter huilken bemelte taxt de tvende dannemænd, Erland || Blakestad oc Gullich Aabye, paa meehnige almues weigne || begierede Kongelig Mayestets foeget wild bereigne deris leedingsmeehl || som de for dette aar betahle schall, nemlig efter hafre||taxten, eftersom de ey aufler stort andet her i sognedt || end som hafr, om endtschiøndt de saar byg eller ??korn slaaer || det sig dog udj hafre, de wilde allervnderdanigste formoede det oc || saaleedes til gotgiørelse udj fogderieds regenschaber blef || anseedt, schulle det jmoed forhaabning iche maatte || passere men anderleedes tilreignes, da bepligter sampt||lige almue dennem at erstadte foegden det igien oc holde || hannem oc hans arfuinger der vdinden for dem oc deris arfuinger || skadesløs i alle maader, ||

Christen Thollefssen ladet thinglyese hans erholdene børselzedel || paa halfdeehlen udj Houger, her i sognedt, hans fader for || hannem {??} for hannem hafuer opladt, af Madame Elsse || Knud Frandsens wdsteed i hendes kieriste Herr assessors || absentz, daterit Oust dennd., 20., Augusty., 1687 - ||

Kongelige Mayestets foegedt efter foregaaende rigtig af||reining med huer mand af almuen her i sognedt om dette || aarss skatter oc kongelige rettigheder, oplæste lyedelig || restandsser her samstedts paa alt det som endnu deraf || jgienstaar, huilket befindes saaleedes nemlig Ascher || sogn: Næsøen Jacob Kræfting = 14 dr: 3 £mark£ 11 s: Jøssung Joen || 3 £mark£ 5 s: Skouen lædingsmehl oc det nye regimentskat - || 1 dr: 4 s: Mathis Berrig., 1 dr: 15 s: Jenss Hvalstad., 1 dr: 1 £mark£ 8 s: || Jøssung, Niels Mortenssen 11 dr: 22 s: Eva Mortensdatter som || gastgiefuer i Holmen consumption = 6 dr: Herr Mathis Abel leeding||mehl = 1 1/2 ort, Hans sogneprestes skat: 12 1/2 dr: Poul Guddim || rester., 6 dr: 22 s: Herr assessor Knud Frandsen rester skat och || rettighed af 1 schippund salt i Gisle., 6 dr: 1 £mark£ 11 s: Joen Aastad rester || 1 dr: 2 £mark£ 22 s: Laurids Billingstad., 2 dr: 2 £mark£ 17 s: Brynøen || Bortholomeus = 4 dr: 6 s: Hofstad Thoere = 5 dr: 1 £mark 18 s: Høen || Niels = 2 dr: 2 £mark£ 6 s: Øgesedt Sifuer oc Halfuor., 3 dr: 2 £mark£ 8 s: || Østeren Poul 1 £mark£ 17 s: Anders Østeren rester., 2 dr: 21 s: || Reestad myndtemester

Peter Grøner 6 dr: 1 £mark£ 11 s: Skillestad || Olle = 3 £mark£ 12 s:
 Hage Anders Oelssen 1 dr: 2 £mark£ 16 s: Erchsrud || Michel = 22 s:
 Sebiønsrud Knud,, 1 £mark£ 1s: Guttorm Jerpaas,, || 1 £mark£ 9 s:
 Paderud Jenss,, 1 dr: 2 £mark£ 2 s: Poull Store Gudim rester || paa sine
 bøder som Reichvold Mogenssen lofuedt at betahle || 10 rdr: Gisle
 Svend, bøder 1 dr: 2 £mark£ Amund Thrudesen || Drengsrud, egtedt det
 af hannem besofuede qvindfolk til||dømbt at bøde = 2 dr: ||

huilket bedrager sig tilsammen in suma || forjndfærdte som saaleedes efter
 rigtig afreigning och || w=imodsigelig befindes schyldige paa Kongelig
Mayestets skatter och || rettigheder, thilfindes hermed at betahle det som
 een||huer findes anført for, oc det efter Kongelig Mayestets allernaadigste
 wdgangne skattebrefs bemædd oc thilhold, wiidere paa||folgelig adfærd
 efter Norges low oc kongelig allernaadigste || bogstafuers gemæs, ||

f 86a

Leenssmanden forklarede efterschrefne lejermaal som dette || aar sig her i
 sognedt schall were tildraget huilket angafs || saaledes,, 1 eet qvindfolk
 som besofued i Lier oc her i || sogned fød barn oc staaen skrift vdlagt een
 soldat i Lier || oc saa strax begifued sig heraf bøgden oc til Lier igien ||
 hendes nafn var Karen Thollefsdatter, ||

\$ Niels Nicholaisen besofued Karj Jensdatter, berettes at de || begge ere
 jndtet eigennde, ||

Anno = 1687,, dennd = 1te Decembris er retten til aldmindelig ||
 restandz oc sagething bethiendt paa Løgeberg i Øster Bærum || udj
 ofuerverelsse Kongelig Mayestets slodsfoegedt Seigneur Christen
 Hanssen || Smidt bundeleensmændene, Ahrne Houger oc Gunder ||
 Nadderud, samt efterschrefne laugrettesmænd nemlig || Svend
 Wold, Hanss Houge, Christopher Horssle, Arne Jisj?? John ||
 Biørum, oc Niels Hoele ||

Kongelige Mayestets foegedt loed for retten publicere oc oplæse dennd ||
 taxt som af hans excellense Herr vicestadtfolder, oc bismerpund, paa
 dette || aars thiennde, leeding oc landschyld korn vare sadt er, daterit 12,,
 || Octobris 1687,, ||

Huorefter de dannemænd, Laurids Hævig af Øster oc Christen Ham||mang af Wester Bærum fremkom for retten oc begierede || at Kongelig Mayestets foegedt wilde bereigne deris leedings korn oc mehl || med dennem efter dend taxt som paa hafre dette aar ansadt || er, eftersom deris meeste aufling bestaar udj hafre, || Schulle det jmod forhaabning iche saa pahsere wed foegderieds || regenschaber, da belofuer samptlige almue at suahre een||huer for sig jgien alt det som derofuer kand falde til anteig||nelsse, oc der vdinden for dem oc arfuinger?? at holde fogden och || arfuinger skadesløes - ||

Jligemaader blef oplæst Jochum Holder dansch oc thydsch skolemester || i Christiania hans vdsteede skiøde till Niels Jenssen || liegodt?? borger oc jndvaahner same steds, paa een ødegaard || beliggende i Wester Bærum kaldes Laugelaae, schylder || ofuer alt med børsel oc hærlighed, schrefven paa no: 5: wnderschrefuen oc forseiglet af thvennde borgere, Michel Nielssen oc Hanss Hanssen, ||

Hanss Nielssen Stabek som besofuedt hanss qvinde færend || thiiden ladet betahle deris bøeder - 2 dr: 1 £mark£ - ||

Clauss paa Qverner jligemaader som besofvet hanss || qvinde færend thiden ladet betahle ved Lars Hævig,, 2 dr: 1 £mark£ ||

Olluf Efvindssen Thandberg, besofved Birgite Larsdatter || Øekeren, ladet ved leenssmanden betale begge - || deris bøeder tilsamen = 18 rdr: ||

f 86b

Thienndeoesten udj Thannem annex som kaldes Wæster || Bærum, der deehles Kongelig Mayestet oc sognepresten jmellum || beløb sig dette aar paa huer anpart,, 5 dr: 3 £mark£ 4 s: || dend sag jmellum Hendrich Bye oc Guldbrand Aamodt som || fra sidste thill jdsige thing forflødt, blef dennem Joel||lum?? forligt at Guldbrand erkleerer Hendrich || her for retten ey at hafue hannem noget at beschylde || men huad ord som af hannem huor af denne sag reiser || sig kand were falden er skeed udj drukenschab och || hørt dend snak af løst folk saa sige, saa bør dend || oc ey heller at kome nogen dennem eller deris til ?? || eller efter tahle, menss død oc magtesløes, och || belofuede Guldbrand at betahle Hendrech Bye for hans || omkostning: 3 rdr: huilke penge til paasche kom||mende schal betahles, som med handtag stadfastedes, ||

Kongelig Mayestets foeget, efter Herr oberstmarschalkes begier hafer || wed leensmand Gunder Nadderud ladet stefne Asslach Skol||lerud een huussmand i Øster Bærum, formedelst || hand schall hafue slaget een dragun wed hans anbetroede || regimente, dragunens nafn er Jørgen Hanssen curlending || som mødte nehrverende i retten tillige med een ved nafn || Søfren Bundt, || Efter thrende ganges wdraabelsse ved leensmanden om Aslak Skulle||rud som stefnt war, nu mødte eller nogen paa hans weigne || er da ey nogen mødte men mehnige thingalmue beret||tede oc forklarede at hand med kone og børn er || rømbt af bøgden oc thigger deris fødte - || Dragunen klagede ofuer denne huussmand at hand for een || 9 = wger siden hafr ofuerfaldet hannem som skeede udj Piber||wigen, i Thomass Clausenns huuss, oc det saaledes at hand slog || hannem i hoedet med een mortarstøder, dette er hans || egen bekiendelsse, || Efterdj weederparten efter forkyndet stefnemaahl iche møder || at mand af hans egen bekiendelsse kunde hafue noget derom || her oc ey heller føeres nogen prouf eller widnesbyrd || som Norges low i deslige sager oc tilfelde befahler || følges schall, thj af des aarsage er denne gang ey || noget \der/wed {...} at giøre, førend sagen saa proce||deres oc føeres som Norges lov allernaadigste befahler || om saaledes eragtes, da at lade det skee til neste thing, || huor dend da kand worde foretaget til kiendelsse || eller absched, det som loug oc ret medføerer ||

Seigneur Olluf Nyeqvern af Christiania fremkom for retten oc indgaf || een høyanseelig rigens stefning, huorved til i daug var || jndstefnt een deehl prouf oc vidnesbyrd, nemlig || Elsse Zachariasdatter, Snarøen, Malene Oelsdatter, || Maren Ellingssdatter, Arne Pedersen oc hans hustrue || Margrette Pederssdatter, sampt oc Willums Marj, til || same prouf at paahøre war jndstefnt, Giertrud ||

Forneboe med hendes thvende døtre Allis oc Anna || Gundersdøtre efter stefningenns wiidere bemeld || daterit 15 = Novembris 1687 = || Stefningen befindes louglig forkyndt - || Thil sagen at suahre loed Giertrud Forneboe wed hendes || huusmand Ahrne Pederssen fremsennde hendes skrift||lige jndleg, daterit Forneboe = 1te Decembris 87., || Ligeledes Elsse Snahrøen som oc er stefnt, loed oc wed hendes || søn fremsende sit skriftlig jndleeg daterit Snahrøen., 1: February 87., || de wndschylder dem, om begge ey at hafue faaed copie af || stefningen oc derofuer iche weed huad til sagen er || at suahre - || Efterdj denne sag er af themmelig wigtighed beroer hermed || jndtil wiidere stefnes oc kaldes, om sagen ellers meehre || paaschadiges - ||

f 87a

Kongelige Mayestets foegedt Seigneur Christen Hanssen loed for retten || oplæse hanss restands ofuer at kongelige skatter som i dette || thinglaug endnu efter afreigning med een huer paathingedt || schyldig befindes, som bestaae hos efterschrefne Anna Krefting || Kongenns anpart thiende af Wojen = 2 dr: 22 s: leedingsmehl 3 £mark£ || Søfren Ringen = 1 dr: Stofvj Lasse oc Hans rester ledingsmehl 2 ort || Peder Horne 2 £mark£ Skuj Lars, 2 £mark£ Øekeren ledningsmehl 2 ort || Giettum Axsell rester paa skatterne,, 7 dr: 1 £mark£ 12 s: och || tildømte bøeder forleeden aar,, 7 dr: Kiørboe Jacob Krefting || formoeder forschaanssel for det nye regim:schat, 9 1/2 dr: 12 s: || Jacob Krefting saugmesterschat af 10000 bord skaaren paa || Woyen saug = 5 dr: paa Wigfos saug,, 3000 bord 1 1/2 dr: paa Lysager || saug,, 12000 bord,, 6 dr: suma,, Wester Berum,, 42 dr: 1 £mark£ 22 s: || Øster Bårums restandz, Herr assessor Knud Frandssen rester det || nye regim:schat,, 2 £mark£ 16 s: Horsle Christopher,, 1 dr: 2 £mark£ 1 s: Næs || Jenss,, 12 dr: 2 £mark£ 18 s: Lysager ledingsmehl oc korn,, 2 £mark£ 12 s: Peder || Nielsen Leuk saugmesterschat af,, 13500 bord skaaren paa Grinj || saug = 6 dr: 3 £mark£ paa Fossum 2de sauger Peder N., Løg,, 12000 || bord,, 6 dr: paa Jahr saug,, 1500,, bord,, 3 ort paa Lysager saug || 2000 bord 1 dr: paa Joenssrud saug,, 4000 bord,, 2 dr: summa,, || 32 dr: 2 £mark£ 11 s: forskrefne restands som jngen moedsigelsse || blef giort af nogen de schyldige, bñr suahres efter Kongelig Mayestets allernaadigste skattebrefs thilhold wnder laugmands for||aarsagelige adfærd, ||

Anno,, 1687,, dennd,, 5,, Decembris er retten til almindelig || restands oc sagething bethiendt paa Aggers hærreds anordenede thing||stue udj Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hanssens nehrverelsse || sampt bundeleensmanden Hanss Bestum oc efterschrefne || tholf laugrettesmænd, nemlig - || Anders Thaasen, Poul Breke, Laurids Huusebye, Anders Røed, || Olluf Froegner, Christopher Budstad, Jenss Bredtvedt || Daniel Froegner, Olluf Holmen, Hans Øekeren, Hans || Diisen, oc Christen Voxssen - ||

f 87b

Welbaarne Herr estatzraad oc justitiary Lundius ved hans fuldmegtig || Monseigneur Clauss Alandt precenterede udj rette oc frem||gaf foegden Seigneur Christen Hanssens befahl paa hans begier || til leensmanden at jndstefne til dette thing een persohn || wed nafn Anders Sullie som tilforn hafuer veret her til || forhør da een dehl prouf ofuer hans bedrifter ere blefne || ædtagne, oc som hand da angafs at were wnder draguner||ne, er det derved beroed til hans der henhørende foro || oc som det der er worden

søgt, befindes hand iche i nogen || rulle, huorfore hand nu her igien fremføres at || were rettens kiendelsse vndergifven, || Stefnezedelen befindes daterit 24: Novembris 87., || Dernest producerede Monseigneur Alandt det forfattede thingswidne || som tilforn i denne handel vdsted daterit dend., 8., Augusty 1687., || Monseigneur Alan paa hans principal Herr estadsraads weigne sadte || udj rette, efter jndgifne ædtagne prouf oc loughlige || thingsvidne, huor ved denne Guds forgaæn menische || Anders Sullie er ofuerbeviist, iche alleene vndsigelser || jmod Jffuer Skierfven oc hans datter, mens ochsaa saadan || ofuerfald, huorved weret fare for hans liif, end \oc/saa || hans datter paa kierkevejen at were klederne paa || kierkevejen i tho refven oc wel viidere skendig ofuerfald, war at formoede om iche hafde komet andre || kierkefolk jmidlerthied, huilke hand ochsaa thruede || da de hannem advarede med sin skinndige forset at jndeholde, || ydermere at hand hafuer ofuerfaldet oc forfuldt qvindfolk af et huus i eet andet, saa de hafe maadt || jndeluse?? dennem for hans skinndige ofuerlast, forvden || at spende døre op oc meehre gevalt, saa oc hafuer slaget || eet qvindfolk saa skamelig at hun hafuer flødet i sit || eget blod med haar oc alt oc ligget oc optaget for et || dødt mennische, forvden at hand hafuer sadt hende paa || skorstenswarmen oc opbrendt hendes kleder, ydermere || forvden alt dette hafuer hand iche skamet sig oc slaget || sin egen fader, huilket altsamen af det erverbede || thingsvidne ofuerbeviises, hand wden nogen klage || eller aarsage hafuer forøvet, oc derved huer erlig || mand i bøiden paajaget saadan frøgt oc fare for || hans vdelische gierninger, da huorvel hand med || slige onde gierninger, med ald rette burdte || hafue sit lif forbrudt dog settes udj det allerlimdeste i rette, om hand iche sin gandsche lifs || thied bør blifue tildømt at gaa i jern paa || Bremerholm, andre til afschye oc exempel || de war der ofuer een forsuaerlig dom begierennde || bundeleenssmanden forklarede ellers i rette med thvennde || prouf Olluf Gran, oc Lars Oelssen som jligemaader var || jndstefnt, at denne Anders Sullie for 3 wger siden || hafde endtvigt Kongens jern oc fengsel - ||

Disse tvende prouf war dend thied beschiket til at \hafue/ wagt || ofuer ham, een gamel mand Olluf Gram sprank dog efter || ham, saa hand derofuer brøed sit been, saa hand nu gaar || ved een krøke, mens dend anden Lars Oelsen som war wng || dog fuldvoxsen, sprank ham op, oc fik fadt paa ham || thumlede sig med ham, saa lenge jndtil dene gamle mand || kom oc hialp saa de dog fik hannem til leensmanden igien, || efter hand hafde sprunget fra dem eet agerstøke, || ved 2., bæsseskud, || Jndstefnte Anders Sullie mødte udj rette persohnlig løs och || ledig, kunde iche negte dette joe at vere sandferdig || at hand wilde vndflye, || Hafde ey noget skriftlig at jndgifue eller viidere til sagen || at suahre, alleene refererede

f 88a

sig thill rettens for||suahrliche kiendelsse - || Efterdj Herr estats., cancelie oc assisentraad sampt Norges || riges justitiarius, højædle oc velbemelte Christian Lund || som een retsindig laugelschere oc jordrodt, hafuer sig || self denne sag villet antage jmod saadan wformelig?? || adfærd, som her beviisligen befundes at were passeret || fornehmelig at holde ofuer lov oc ret, oc tage siine || laadbønder i billig forsuahr, oc søge dend skyldige till || vdbørlig straf som lougmessigt, da schulle mand well || eragte at Erich Skars egne gjorde tilstand oc forklaring || i denne sag schulle følges som et vidnesbyrd, men efterdj || hand eigentlig er det, oc een af thvende huor udj sagen || bestaar, oc forjndfærdte fleere proufuer sagen, udj || saadan beschaffenhed, at det er jlde som meget schulle for||øfves, fleere schulle kunde bare vidne derom, thj naar || wj efter æden følger de ædfæstede prouf, da hafuer || wj af Laurids Guldbrandssen, hans hustrue oc grandkone || Maren Larsdatter deris tilstand at paa saadan thrussel || oc wndsigelsse paa livvet burdtes hand efter Norges || lov MB: 4., oc Christian 3 reces 24??. art: at hæftes, som oc skeed || er, eller Borgen Stille, det befunder mand iche fra || dend thid hand hæfted blef oc hiid jndtill endten at were || anbøden eller præsteret, efter saadan vndsigelsse || er det paafuldt at denne Anders Sullie, efter Anna Sande || Helge Houger, oc Niels Thorfers proufning, hafuer slaget || oc saa jlde handlet med Erich Skar at hand er wdbaaren || paa gaarden Sande som for et dødt mennische, huorfore || hand oc strax derfra schall vere endtviiget jndtil hand || derfor paa et andet steed er vorden greeben, hans wndsigt || iche wiidere jmod Jfver Skerfven oc hans datter, beviises || med Lisebet Poulsdatter oc Poul Korsvolden, || Ragnild Olle Liggers clagemaahl som med hans egen broder || bevidnes oc hannem paathydes, ansees for huuss oc hiemfærd som || MB: 16: oc 18: forbyeder, jtem Gurrj Jørgensdatter, || som hand saa jlde hafuer medfahret i Lars Bleeget?? || huuss, oc thydelig med prouf oc widne i acten jndfært ||

f 88b

hanem ofuer beviises huilket MB: 17: 19: oc 21: forbyeder || med ellers wiidere oc fleere in solencier efter de || færdte proufves tilstand, forvden enda alt dette || hans sleme mundheld, efter proufuene at hand schall || hafue gifuet sig som fra Gud til fanden, jtem tvende || andre prouf nemlig Jens Skar oc hanss egen stifmoder || hannem paatyder hand schall hafue faret jlde oc skamelig || med hans egen fader, ydermere ochsaa forseedt sig udj || hans arrest hos bundeleensmanden til dends endtvi||gelsse, efter de færdte widne Olluf Gran, oc Lars Oelssen || sampt hans egen thilstand oc bekiendelsse, || Thj af alt saadan denne sags selsame beschaffenhed || erkiennder wj for rett at Anders Sullie, for huer || sinde hans brøst sig saaleedes er befunden, hand derfor || bør at bøde till Kongelig Mayestet saasom for Erich Skar, tvende || gange 8te ort oc 13 £mark£ jtem til Erich self for hans thids || forsømelssse svie oc werk 8 dr: for huis oc hiemfred??

|| jmod Ragnild Olluf Liggers at bøde til Kongelig Mayestets dob||belte bøder, oc til hende 1 £mark£ søf jtem for dend adfærd || jmod Gurrj Jørgensdatter at bøde til Kongelig Mayestet || 8te øtr oc 10 £mark£, oc tilhunde 4 rdr: alt wnder adfærd || efter K:B: 5: oc huad sig belanger de øfrige hans || enormiteter, da bør hand for hans vndsigselse || at stille Erich Skar, Jfver Skerfven oc hans datter || thryg oc louglig borgen, eller borge med sin egen per||sohn som een leediggienger oc løsknegt efter Christian 4: R: || pagn., 294., jtem at erstadte sagsøgerne, ald || dedsen louglig oc beviislig omkostning, || Ellers huad sig de trende sehrdehles sager??. som det || sleme ord jmod hans christendom, hans onde adfærd || jmod faderen, oc hans forseelse i Kongens jern || er anbelangennde, da stilles det udj dend høye øfrighedz || naadigste {...} retfindende, om hand iche derfor || udj jern oc arbeide till Bremerholm, eller || andensteds huor naadigste anordnet worder, hans || liifs thied bør vere forfalden - || Kongelig Mayestets fogedt tilspuurdte meehnige almue om denne || Anders Sullie war noget eigende til bødernes betahling || suahrede at hand iche ejer vden det hand staar oc gaar || j, faderen er een fattig huusmand oc nødtøftig || oc jngen af almuen var som for hannem vilde gaa i forløfte || mens samptlig suahrede, hans gierninger ey hafde || forthiendt andet, end joe efter domen derfor bør || at bøde med kroppen oc arbeide i jern huor dend hoye || øfrighed det vil eragte, ||

Herr oberkriiigskomissarie weledle oc welbyrdig Hans Rosencrends, || ladet thinglyesse, krigsfiscal Gustaf Riidemans wdstede || obligation thill hans stifdatter Antonette Augusta Cam||bertjdatter schyldig, huorfor er pandtsadt een hanz ||

oedels eigennde gaard liggende i Aggers hærredt nafnlig || hafned wnderliggennde ødegaard schylder., 2 schippund 1 fiering || oc een rdr: i penge, som forblifuer til wnderpandt och || forsichring jndtil capitalen 300 rdr: med tilfalden || rendte afbetahles, thil vitterligheedz wnderschreffne af || obr:leutn: Peder Jfversen oc Poul Mathiesen dateret || Christiania 10., Novembris 1687: wnder Anna Bonds oc Ridemands || hender oc zignetter, ||

f 89a

Hendrich Niemand borger oc jndwaahner i Christiania hafde ved || rigens stefning ladet jndstefne Christopher Etterstad for || een oxse, som hand med fleere schall hafue taget udj græs oc || høsthaufn, daterit Aggershuus dend 27: Octobris 87 = || Stefningen befindes at were louglig forkyndt, || Hendrich Niemand procederede mundtlig oc formeendte || hand burdte

betahling for sin oxse sampt oc hants || omkostning - || Christopher Etterstad mødte i rette nægtede aldeehles || iche at wide huor denne oxse schall were af blefven || negter iche joe at hafve anahmet i høsthafn 4re || slagt oxser, huorfor hand med hannem var forligt at schulle || hafue for huer støke fæ om wgen 4 s: men hand || fik ichon 3., støker igien - || aater?? at beviisse med prouf oc widne at hafue søgt efter || dend men iche funded dend, || Olle Andersen proufuer oc at hand i høst een dag war i hans || qvernhuus da saae hand et støke fæ men om det war || Hendrich Niemands oxse eller andet fæ wiste iche || huor dend siden af blef, noget derefter kom Christophers || qvinde oc spurde efter noget fæ??klagede sig || at det var Hendrich Niemands fæ, || Gubiør Aadsdatter proufuer at hun saa same oxse det || dend gik need til dette qvernhuuss Olle Andersen om||proufuer oc saa gik dend ofuer elfven med een deehl || andet fæ- hun weed noch at de leedte efter een oxse || men huilken byemand som ejede dend wiste hun iche, || Herom afsiges saaleedes, Christopher Etterstad bøhr inden || half maanedes dag betahle Henndrich Niemand denne || oxse som hand self vedstaar at hafue annahmedt udj || høsthafn, oc det med 5 rdr: sampt 1 1/2 dr: omkostning || huor udj hand bøhr decorteres de haufne penge som || hand udj betahling war forligt med hannem om, efterdj || K:B. 15: derfor gifuer wdførlig anledning - ||

Monseigneur Olluf Christensen Lundgaard mødte udj rette och || fremgaf een riigens stefning, huorved formynderne || for sallige Joen jisensnidens bøn Monseigneur Niels Juel och || Eenwold Nielssen, hafde ladet jndstefne M: Jørgen || muhremester boende i sallige Joen jisensnidens waahning || paa Hoedthangen fordrer hos hannem resterende huusseleje || 18 rdr: efter derom stefningens bemeld, daterit 19: Novembris 87 || Fremgaf derhoss deris skriftlige jndleeg med dedssenn || fuldmagt,, daterit 5 = Decembris 87 = || Herjmod oc til sagen at suahre, møtte Jens Biering || paa Jørgen muhremesters veigne dog wden fuldmagt || eller nogen skriftlighed, allene refererede sig || till Caspar Barth, oc formeendte hand hos hannem - ||

f 89b

schulle tilkome 11 rdr: som hand i denne fordring || formenndte kunde decortaris, || efterdj M: Jørgen muhremester jndtet skriftlig || til sagen lader suahre endten ved fuldmagt || eller andet, da beroer med denne sag til først || holdende saging som herefter worder beram||medt, forelegges da begge parter hermed til || dend thied at fremschaffe i rette det som till || sagens opliusning thiener, nemlig citanterne det || som de kand vere contraheret om at krefve efter || oc vederparten det som kand ansees til

nøjagtig || afbeviis, schall da om sagen oc omkostningen || vorde kiendt det loug oc ret medføerer - ||

Olluf Løchenæss af Ascher sogen mødte udj rette och || fremgaf een riigenns stefning huorved til i dag var || jndstefnt Maren Jacob Direchsenns oc Elling Stombner?? || efter stefningens viidere bemeld daterit 11: Novembris 87: || befindes at vere anviist dend,, 17,, dito,, || Dernest hans skriftlig jndleeg, daterit 5,, Decembris 87,, || Herimoed oc til stefnemaahlet at suahre er ey nogen || efter wdraabelsse thvende gange ved leensmanden || endten mødt eller ladet suahre,, || Da paa det dene sag dog eengang som tilforn hafver hertil || thinget veret jndstefnt kunde geraade til endschab || oc weederparterne sig iche med retten schall besuer||ge at ofuerjihles, eendog jndcitterede med || stefnefalds bøder kunde wered at ansee, men som || citanten derved er lidet thiendt, eragtes nehrmest || at stefnemaahlet staar ved sin fulde magt oc sagen || derefter at worde opsadt til komende,, 22,, Decembris || huor da nest Guds hielp schal worde kiendt oc dømbt || det loug oc ret medføerer, saa wil oc denne || opsettelsse de jndcitterede lougligen forinden || forkyndes = ||

Thill de w=myndiges formyndere som behøfuer || fiærhold af dem paa Frøen er af Kongelig Mayestets ombuudsmand || thilsadt at verge for || Jørgen Anderssen = hanss mosters mand,, Guldbrand Aa||modt i Sørkedahlen,, || Hanss Anderssen = Haagen Frøen at vere wærg, || Anna Andersdatter = Botolf Soeng at were wærg,, || thil disse formyndere blef lensmanden lefueret een || huer deris laadssedel paa deris tilfaldene møderne || arf,, efter skiftebrefueds viidere bemeld dermed || at omgaaeds efter lowen, ||

{hanss??} dend sag som Kongelig Mayestets foegedt tilforne hafde || jndstefndt nemlig Olluf Sande formedelst || hand hafde ladet bede nogen til sig af sine grennder || til at kaste paa een calf, saa oc de som budne ware ||

thill straf formedelst de en hellig dag dermed hafuer || ladet sig fiinde, blef igien foretagen, men saa same || Olluf Sande siden sidste thing wed døden afgangen, er sag || derved oc saasom hendøde mine de andre saa thilbuden || hermed advaret sig herefter fra saadan samqvem || at endtholde vnder paafølgelig straf,, ||

f 90a

Hanss Diisen hafde wed leensmandens stefnemaahl ladet til || jdag jndstefne Christen Woxsen formedelst hand hannem || forholder een deehl af hans arf, nemlig dend plads || Stubberud som hannem formeehnes self at bruge, || fremgaf hans jndleeg, daterit 5 = Decembris 87 - || Christen Woxsen mødte i rette, wndschylde sig at hand || iche war louglig stefnt kunde derfor iche suahre || til sagen førend hand louglig stefnes || Hermed beroer til dend 22: Decembris komende, at || begge parter da til dend thied wden viidere stefnemaal || eller opsettelses ankyndelse efterdj begge parter det || nu for retten self saaledes hafr vedtaget - ||

Morten Christenssen ved saugene hafde ved bundelensmands || stefnemaal ladet stefne nogle debitorer wed saugene || nemlig Karen Hagen Bejers, fordres,, 2 £mark£ 6 s: mødte oc || negtede iche gielden - || Ellen Nielsdatter fordres: 1 slettedaler siger wed iche at hendes || mand war hannem noget schyldig - || Ere begge tilfunden at betahle jnden half maanedes huer || med = 16 s: omkostning, wnder lougens adfærd, ||

Joen Sørenssen thilholdende paa Haslum i Øster Bærum beviste med i rettelagde rigenns stefning at hafve til i daug || ladet jndstefne Thorsten Smedstad oc Jochum Skoyen for || hans resterende arfvelaad, efter stefningens bemeld daterit || 31: Octobris 1687: || Hafde ey wiidere at beviisse sin sag med endten skiftebref || eller wedhørig rigtighed, || Jndstefnte Thorsten Smedstad oc Jochum Skoyen mødte udj rette || oc suahrede det kom dennem iche alleene wed at suahre || til sagen, førend alle wedkomende dertil louglig stefnes, || Efterdj jndtet skiftebref eller noget for os i rettelegges || huor efter sagen kand foretages, da beroer dermed || till de wedkomende samptlige med nye stefnemaahl || worder jndkaldede med sampt skiftebrefuedt och || de til rettens oplysning thiemlig eragtende documenter i rette føeres - ||

Olluf Amundssen Møler wed Madame Gruners øfuerste || møle ved needre fos, er ved leensmanden jndstefnt || formedelst hand efter præstens jndgifvende zedel || jblandt andre lejermaals forseelser oc nafn gifuer || denne at hafue begaaedt lejermaal med thvende || qvindes persohner, som hannem for barnefader hafr || wdlagt, foegden sadte i rette at hand burdte || bøede sin sigt efter loven for huer 12 rdr: eller lide || i jern oc arbeide efter recessen thil afbetahles || beroer til dend 22: Decembris kommende om hand da kand skaffe caution ||

Hans Thorgersen Vestbyes forige qverne her i Aggers||elf bestaaende som nu Mads Hansens arfr, følger || er efter Kongelig Mayestets allernaadigste skattebrefs bemeld || ansadt oc eraget at betahle aarlig udj qverne||skatt,, Olluf Bendtsenns jligemaader || qvernesschat,, Otter Gundersen af {Etterstad} || een qvern paa Rafneberg grund ansadt for aarlig,, || qverneschat,, paa qvernergrund som er bispe||stoelenns, findes een øde qvern, som ey kunde || eragtes for noget fænd wordet bygt - ||

Bundeleensmanden forklarede her i retten at || hafue til Kongelig Mayestets foegedt betalt for Engebret || Erichssen Skar som komet for thiden med hans hustru || betalt,, 9 ort,, ||

Niels Christensen som besofved Gunild Larsdatter hans || bøder = betalt = 12 dr: - ||

Kongelig Mayestets foeget Seigneur Christen Hanssen Smidt loed || for retten lyedelig oplæse hans restands paa Kongelig Mayestets || skatter oc rettigheeder her udj Aggers hæredt || for jndewerennde aar, efter derom med een||huer gaarde brugennde her i sognedt gjorde afreig||ning, efter oc de derom till dennem ofuerlefuerede skatte||bøger, blef da af de skyldig befindende ingen || moedsigelse giort huorfore eenhuer efter Kongelig Mayestets || allernaadigste skattebrefs tilhold er tilfunden at || betahle vnder paafolgende adfærd efter lowen || oc kongelig allernaadigste bogstafuers bemædd, saa som hos || eenhuer efterfølgende befindes nemlig,, ||

\$ Aggers herretz restandz

Herr assesor Anders ?? af dend enge||plads, tilforn brugt under Frogner = 1 rdr:., 3 £mark£ || saugmester schall af 13500 bord paa Hans || Wessbyes sauger 6 3/4 rdr: er 8 rdr: 2 ort || ?? ?? 1 rdr: 1 s: Smedstad welbaarne Herr || krigsraad Lemfort = 19 rdr: 2 ort 7 s: welbaarne Herr || obriste Coucheron skatt og rettigheed af begge børnn || gaarder 24 1/4 rdr: landschylt at 3 1/4 shippund tunge ad 3 rdr: - 9 3/4 rdr: || er = 34 rdr: Gudstad Jacob = 6 rdr:., 9 s: Ullevold vice||lagmand Laurids Jacobsen = 17 rdr: 2 ort 15 s: vicelaug||mand Woren i Bø?? en af lette?? ad 8 3/4 rdr: 5 s: ?? || 2 1/2 rdr: er 11 rdr: 2 ort,, 5 s,, Olluf Bendsen at hielp?? j || Aass = 1 1/4 rdr: 22 s: saugmesterschatt af = 6500 bord = 3 1/4 rdr: || qwernschatt af sin qwern = 4 rdr: = er = 8 rdr: 2 ort 22 s: || Roedtvæd?? Hans oc Erich = 4 rdr: 2 ort 20 s: Waren || ?? af Bretllved med

oddelsschatt og rossthieniste || 74 rdr: 9 s: af Hossle = 5 rdr:., 22 s: er 13 rdr: 7 s: ||

f 91a

Skøyen Herr commissarie Bøysen = 17 1/2 rdr:., 22 s: Tveten || = 12 1/2 rdr:., 4 s:., Ovstbye = 4 3/4 rdr: 4 s: Soelberg = 7 1/4 rdr: 12 s: || Hellerud = 7 rdr: 18 s: er = 49 rdr: 2 £mark£ 12 s: Abelsøe Her || obriste leutenant Powel Mathiassen = 15 3/4 rdr: 19 s: Lange||rud = 2 1/2 rdr: 21 s: Hasslefeldt = 4 rdr: 9 s: er = 22 rdr: 3 ort 1 s: || Nedre Fos Margrette salig Fridrich Gruners = 61 3/4 rdr: 8 s: || saugmesterskatt af 8000 bord = 4 rdr: = er = 65 3/4 rdr: 8 s: || begge Blinderen Gaarder, Morten Nielsen schatt og || rettighed 29 1/2 rdr: 2 s: landschyld af = 4 skippund tunge || ad 3 rdr: som haufre tunge., 12 rdr: er = 41 1/2 rdr: = 2 s: || Sindtzssen Niels 3 1/2 rdr: 19 s: Stubberud Thorsten klocher || 8 rdr: ?? £mark£ 20 s: welbaarne Herr estatsraad og justitiarius || Lund skatt og rettighed af Hoffvind 21 1/2 rdr: 14 s: Houger || = 5 1/4 rdr: 13 s: Skierfven oddelsschatt og rosstieneste || = 1 1/4 rdr: 18 s: Skar = oddelsschatt og rostieneste., 3 ort 20 s: || Sandwig = 3 3/4 rdr: 8 s: Vestre Fyelling., 2 ort., 17 2/5 s:., || Søndre Fyelling skowstoch 1 1/2 rdr: 10 2/5 s: Abed skoug., 3 1/4 rdr: 5 s: || Koren skoug = 1 rdr: 5 s: Houg setter., 1 rdr: 5 s: Skar||ven saug ligger øde efter tingsvinde, af ofuenbemelte || 6 skovstocher er iche beregnet noget af til det ny regement schatt, er 41 rdr: 14 s: Biøssen Herr laugmand || Hans Nielssen., 10 1/2 rdr: 12 s: Linderen., 2 1/2 rdr: 9 s: || Trosterud 2 1/2 rdr: 3 s: er., 15 rdr: 3 ort., Nyegaard || Christopher ??., 3 ort., 19 s: Bache mag: Peder || Holm = 7 rdr:., 1 ort., 21 s: salt er Claus Wormb || leedingskorn og meehl sampt det ny regementesschatt || = 3 ort 14 s: Clemmetzrud., 3 rdr: 14 s: Leerschalden || Trugels., 2 ort., Linderud Mogens Lauritzen., 5 1/2 rdr: 3 s: || saugmesterschatt af = 13000 bord = 6 1/2 rdr: er 11 rdr: 2 ort 3 s: || Egeberg Her justitsecreterer Stub., 4 rdr: 3 ort 4 s: || formoder frihed?? det ny regementesschatt, Øfre Fos || Poul Thorstensen = 4 rdr: 1 ort 17 s: 8000 bord skowen || paa Øfre Foss saug = 4 rdr: 1 ort 5 s: er 8 rdr: 2 ort 22 s: || og Christendtze Olle Torstensen af = 8000 bord., 4 rdr: || Ellingsrud Pouel Torstensen rester det ny regementesschatt 16 s: og saugmesterskatt af., 4000 bord paa || Ellingsrud saug., 2 rdr: Næs Erich = 1 rdr:., 13 s: || Wester Hougerud Madame Kiersten Tollers., 2 1/2 rdr: 3 s: || Houge., 4 3/4 rdr: 20 s: Berg., 2 1/2 rdr: 7 s: er., 10 rdr: 6 s: || Aamodt Mads Trugelsen leedingsmeehl og korn || sambt det nye regementesschatt = 3 ort., 4 s: Berg || Maria Stochflet = 6 rdr: Ammerud enchen = 23 s: || Søndre Trosterud Niels Sørensen leedingsmæhl || og det er regementesschatt., 21 s: Øster Hougerud || ?? saalig borgemester Bræmers., 2 rdr: 2 £mark£ 14 s: || mag: Peder Holm det ny regementesschatt af begge || jtem gaarder = 1 ort 8 s: Graff Joen leedingsmæhl 10 s: || Hassle Anne?? M: Trugelsis 4 rdr: 2 ort.,

8 s: Hellerud || Kiersten Gert Ottmands = ?? rdr:., 2 ort., 22 s: || Langerud Helge., 2 ort., 5 s: Stubliand?? Zidtzal sallig || mag: Jochum Lobes rester leedingsmahl og det ny || regementesschatt., 1 ort., 4 s: saugmesterschatt af || = 12000 bord = 6 rdr: er 6 rdr: 1 ort., 4 s: Øfre og Nedre || Lian Anne Tommes Holstes = 1 rdr: 2 £mark£ 14 s: || {2} s: borgemester Johan Petersen Bergmand || = 2 rdr:., 15 s: Liabroe = 1 ort., 2 s: Sollerud {Halvor}., 2 ort 22 s: ||

Anders Alefsin?? saugmester schall af., 8500 bord, skaaren || paa Sollerud saug., 4 rdr: 1 ort, Holtet Niels Pedersen || = 2 ort., 8 s: Johan Jbsen som tilforn betaldt 2 rdr: || af Skærfven damstoch, same saug efter tingswinde || øddelagt og derfor jndtet betalt, Arent Torstensen || af Ellewog saug = 1 rdr: prowsten og sognepresten || Christiania mag: Hans Munchis presteschatt., 12 rdr: || in specie er courant., 12 rdr: 2 ort., Herr laugmand || Jfuer Huid paa Stromsøe rester contribution, af hans || thiende i Aggers herret sambt Øster Bærum og || Ascher sogen for forleeden aar anno 1686, 6 rdr: || og ligesom for dette aar 87 6 rdr: Opslo hosphitals || forstander Povl Munch rester med sin consump||tion og folcheschatt., 5 rdr: 2 ort Laurids Nielsen?? || 1 rdr: Hans Haldvorsen., 1 rdr: ||

f 91b

Resterende saugmesterskatt

Mads Trugelsen || af., 5000 bord paa Trofoss saug = 2 rdr:., 2 ort., Powl Jbsen || af., 18000 bord., paa Kamphoug saug., 9 rdr: paa Woghals || saug., 31000, 15 1/2 rdr:., paa sin egen saug 19500 - 9 3/4 rdr: || er., 34 rdr: 1 ort, Jonas Hanssen af., 1500 bord paa || Catrine Laurids Andersens saug., 3 ort, og Maren || salig Peder Hansens af., 2000 bord., 1 rdr: jligemaader || Johannes Jbsen paa bemelte Catrine salig Laurids || Andersens saug 9000 bord., 4 rdr: 2 ort, Olle Nyeqvern || af., 17000 bord., 8 rdr: 2 ort., Birgete Erichwandets?? || af., 14000 bord paa Hørgen saug., 7 rdr: Anders || Hanssen af., 6500 bord paa salig borgemester Bræ||mers saug., 3 rdr: 1 ort., Haagen Ollufsen af || = 15000 bord paa sin egen saug., 7 rdr: 2 ort., Christen || Christophersen af 3000 bord., 1 rdr:., 2 ort., Jacob Christophersen || af., 5000 bord., 2 rdr: 2 ort., Powl Petersen af., 1200 bord || paa Ammerud saug, saugmesterschatt., 2 ort 10 s: || damstochschatt ad 1 £mark£ 3 rdr: saugmesterschatt af || = 5600 bord, schaaren paa Nortued saug., 2 3/4 rdr: 5 s: || er = 6 rdr: 1 ort., 15 s: Maren salig Peder Hanssens || af = 8000 bord paa Groruds saug., 4 rdr: Christopher || Grefuerud af., 1000 bord paa sin saug., 2 ort, Otter || Gundersen saugmesterschatt af 1300 bord paa Dals saug ||., 2 ort 15 s: damstochscshatt., 3 rdr: 1 ort, af., 3000 bord paa || Etterstad saug saugmesterschatt., 1 rdr: 2 ort., damstoch||schatt ad 1 £mark£ 8 rdr: 2

£mark£ er., 13 rdr: 3 ort., 15 s: Kolbiørn || bygmester saugmesterschatt af 700 bord paa querner || Houg., 1 ort, 10 s: damstockskatt., 1 3/4 rdr: er 2 rdr: 10 s: || Hans Wessbye, querneschatt af sin quern i Aggers||elff., 3 rdr: 2 ort, Otter Gunderssen querneschatt || af sin quern ved Raufneberg., 1 rdr: Gunder Tvedten || stefnefals bøder., 2 ort, Jens paa Hougens grund = 2 ort || Summa bedrager sig forskrefne resterende penge || skatter og rettighed j Aggers herret = penge = 602 rdr: 10 s: ||

f 92a

Anno 1687., dennd., 22 = Decembris er retten til almindelig || sagething bethiendt paa Aggers hærreds thingstue udj Kongelig Mayestets || welbetroede slodsfoegedt Seigneur Christen Hanssens nehrvælsse || saa oc bundeleenssmanden Hanss Nielssen Bestum, sampt || efterschrefne laugrette, Anders Røed, Laurids Huusebye, Halfuor || Sollerud, Olluf Froegner, Elias Gudstad, oc Christopher Gudstad ||

For retten fremstillede sig udj rette Haagen Frøen af Aggers herred || oc fremgaf een høyanselig rigens stefning huorved til i dag var || jndstefnt Thoere Wlleren samesteds for een deehl wbeqvemsord || som dennem jmellum schall vere passeret huorom oc var jnd||stefnt tvende prouf nemlig, Niels Huusebye, oc Olluf Ørager, || dernest?? fremgaf hans jndleg daterit Frøen: 22: Decembris 87., || Herimod oc til sagen at suahre mødte udj rette Thoeere || Wlleren oc fremgaf hans vdtagne contrastefning, daterit 7. Decembris 87: || dernest hans jndleeg daterit 22: Decembris 87., || Sagen blef wed weners tilschyndelse foreehned oc forligt || saaledes at de herefter schall were wener oc omgaaes || huerandre skikelig oc wel, oc huad som dennem jmellum kand || were passeret denne sag angaaende at vere død oc magtes||løs, huorpaa de med handtag dette for retten || saaledes stadfestede som herefter fuldbyrdes och || efterlefues schall - ||

Dend opsatte sag fra sidste thing til idag, jmellum Olluf || Løshenæs i Ascher sogn oc Madame Rolss blef igien i rette || fordred paa Olluf Løshenæsses weigne ved Christen Nielssen || oc var ey viidere skrifligt fra endten hannem allenne hand || refererede sig til forige i rette gifne documenter, och || var med omkostnings erstadtning een retmesssig dom || begierennde, || Herimod oc til sagen at suahre mødte paa Madame Rols || weigne hendes thiener Gudmund Knudsen, oc hafde ey noget || skrifligt at jndgifue, alleene formeendte der ingen || kiendelsse kunde skee i sagen førend hans madmoders || process med sallig Herr assessor Knud

Frandsen var geraaden || til endschab for højeste ret, || Huorpaa hand blef tilspuurt huad process det var, || suahrede det var i dend sag, angaaennde det wdleg som || denne gaard Løchenes war giort Herr assessor til vdleeg som || skeede ved comissarier om vaaren anno 86: || blef tilspuurd om der war stefnt for oberhofretten || suahrede ney, iche endnu, || Thilstoed ellers for retten at hans madmoder, gik Elling || Christophersen i hiemels sted, oc Elling ey at hafue faaed || eller oppebaahret nogen penge af Olluf Løchenæs, || som oc komer ofuereens med hendes egen haand dend 8: Septembris 86: || Elling Stomner mødte efter jndstefning i rette hafde || ey noget skriftlig at jndgifue formeendte at blifve frj || for sagen efterdj Madame Rols gaar hannem i hiemel || steed, hand hafuer ey wiidere dermed at bestille || oc jngen penge har hand oppebaaren af manden paa Løchenes ||

Her vdinden afsiges, at efterdj welfornehme Maren sallig Jacob || Dirichssens wed hendes suahr paa Elling Christopherssens til hende || skriftlig jndgifuennde af Bredtvedt gaard dennd 8: Septembris || = 1686., wnder hendes egen haand och zeigl erkleerer sig || fuldkomeligens self at suahre de misnøjede i denne || sag, hendes fuldmegtig fører oc gestendiger det same || nu udj retten som i acten findes jndført, da er det || ochssaa i respect till hendes haand oc zeigl nehrmest at følge || at hun som contrapart af sagen kand eragtes, citanten || bewiiser det her klarlig med i rette lagde Herr assessor Frandsens || qvitering af dennd., 24., Decembris 86: at hand til hannem har || betalt det aars landschyld som hand nochsaa throeværdig wil || iche oppebahr vden god ret oc rigtighed, det holder wj || for een goed post, huorpaa denne kiendelsse kand grundes || fornehmlig efterdj Olluf Løchenæs nu snahrt henved aar || oc dag siden Decembris 86: har veret af Maren Jacob Dirichsen for || nogen same aars landschyld om een leiglending wtalt || oc som een kiøber, oc paa kiøbet debitor, af hende wlog||søgt, endten for nogen giæld eller skyld, altsaa forklares || det dog iche her for noget exempel, at for een god dilation || schulle derfor bæres thvifl, om det afhendte gods var at || forsuahre, eller at schulle lide nogen forkortning i det || med rette burdtes, men som det af ofvenbemelte || documentes jndhold oc paafølgende suahr er at \an/see || som een mislighed, da kand det iche were billigt || at Olluf Løchenæs der ofuer, schulle liide skade || men kiender for ret at dette kiø efter Kiøbe Bolchen 10: || blifuer magteslæs, oc Olluf Løchenæs at bøhr sine || penge igien, som Maren sallig Jacob Dirichsens hannem pligtigens || bøhr betahle, nemlig først eet hundrede rdr: med sex || rdr: aarlig rendte, oc derefter at advenant sad til || fyllest betahling skeer, efterdj hand erbyeder sig det || med egen æd, efter kongelige bogstafuers tilladelsse saa||welsom oc med prouf oc vidne at gotgiøre, om det || endten schulle negtes eller jmodsiges, at det

f 92b

iche var || 100 rdr: hand til Maren Jacob Direchsen self, paa det gaarde||kiøb om Løchenæs betalte, dernest bør velbemelte || Maren Jacob Direchsen at erstadte Olluf Løchenæs for hans reiser?? || oc sagens omkostning 12 rdr: huilket tilsamen med || hoedsum oc rendte, jnden half maanedes dag efter || denne doms louglig forkyndelsse, huis vel self finder || sig fjøelig med at betahle, saafrembt det iche efter || lowen oc foraarsagelig paaføgende adfærd, schall maa || vdsæges wed Kongelig Mayestets ombudsmands assistents, hvorved || da aufles kongens zigt, oc huad sig anbelanger || dend obligation som Olluf Løchenns, efter hans stefning || oc jndleg, besuerger sig for, som hand for resten paa || kiøbet, schall hafve vdgifvet, da forstaar det sig self, at naar kiøbet iche er kraftig, bør || dend herefter at vere døel oc magtes udj - || hviss værge dend er eller findes - ||

f 93a

Hanss Diisen fremfordrede dend sag jgien udj rette som fra sidste || thing dennd., 5., Decembris til jdsige thied med begge parter || samtøke var opsadt oc forfløt refererede sig til hans da || i rette gifne jndleeg, || Dernest fremgaf dend laadsedel huorudj denne paastefnte || plads Stubberud er hans hustrue Maren Jensdatter || efter hendes fader Jens Graf wdlagt, || Noch fremgaf Hans Diisen, Seigneur Carsten Madsens skiøde paa een || deehl gods i Woxsen oc dene ødegaard Stubberud, daterit 14 May: || = 1672 = || Herimod oc til sagen at suahre mødte i rette Christen Woxsen || oc jndgaf hans skriftlige jndleeg, daterit 22: Decembris 87 = || Denne sag efter erindring oc tilschyndelsse war iche at faa || componeret, - || Thj er herom for retten saaleedes kiendt oc afsagt at efterdj || et lougligt arfveskifte er forrettet efter sallig || Jenss Graf, huor der da er blefven wdlagt til arf || oc berettigelsse dend ødegaard Stubberud, paa Maren || Jenssdatters laad oc aasædesandel som B: 7 - || tilholder, huilket hun med hendes mand Hans Diisen || saaledes efter lowens maade, wed {hendes} deris medarf||winger saa mange aasæders jor der kunde tilreke, och || hafuer faaed till arf, som i rette lagde laadzedel || er at fornehme, til med som forklares oc af Seigneur || Charsten Madssens skiøde at dend ødegaard Stubberud || er soldt oc afhændt med særdehles landschyld oc leeding || end oc her i retten wedstaaes oc forklares at denem || plads eller ødegaard, iche sorterer wnder \dend/ gaard Woxsens || ejedehler, men schall vere langt fra gaarden afliggende || oc andre \deris/ ejemaahl jmellum Woxsen oc Stubberuds grend||ser, af dess aarsager eragter vj for ret at Hans || Diisen følger sit eget till brugss oc nødtte || udj Stubberud ødegaard, som hand herefter gaufnligst || oc thienligst eragter, men huad sig afgrøden for || dette aar anbelanger, da skriftes dend dennem begge || jmellum i thvende lige dehle, Christen Woxsen half||parten jmod Kongelig Mayestets skatters suahrelsse for dette || aar oc Hans Diisen halparten for

jdsige aars landschyld || Processens omkostning ophæfues paa begge sider, ||

Det wærgemaal som Botolf Soeng sidste thing blef tilsadt at forestaae for sallig Anders Frøens datter Anna Andersdatter || besuergedede hand sig for retten nu iche at vere god for, et || formedelst hans egen alder oc skrøbelighed, oc andet || for hans gamle syge koene som hand maa føde paa sengen, || altsaa erkleerede Christopher Gudstad sig, samme || formynderschap for Anna Andersdatter at paatage || oc det at forestaae som lougen byeder ||

Kongelig Majestets foeget hafde ved lensmanden stefnemaal ladet || jndstefne een deehl her i sognet som dennem med lejermaahl || hafuer forseedt nemlig, ||

Marta Mogensdatter, besofved af hendes throlofuede fæstemand || som er død oc jndtet efterladt sig, hun gaar oc thigger, Sirj Halfuorsdatter, af Hans Haftordssen Dahl som der||efter forgifued sig til dragun, oc hun ejer jndtet || Maren Escheldsdatter fra saugerne, besofued af een soldat Anders || Melbye, hun ejer slet jndtet, || Helvig Andersdatter fra Gamelbyen, besofved af een dragun, hun || er jndtet ejende, || Thorbiør paa Biøsen, dend hende besof er død oc sig jndtet efterladt || hun ejer jndtet, || Ellen Nielsdatter, besofved af Peder Nielsen Wagesteen, mødte iche || beroer til nehmere efterforschung, || Ragnild Oelsdatter, besofved af Olle Amundssen møller, hun for om || landet oc thigger hand mødte iche, || Dorethe Christensdatter besofved af Mathis frandsoes, hun || gaar oc thigger, hand mødte iche - oc videes ej noget at eje || Kirsten Erichsdatter Sollerud besofved af een sødat Tholf || Christophersen, hun ejer jndtet, || Dorethe Christensdatter paa Lille Ov, besofved af Lars Biønsen || som derefter bortrømbt med een anden, hun er intet ejendes || Gurj Larsdatter bondekall besofved af een vagant som siges || død i Sverrig, hun har jndtet, || Maren Kiøstelsdatter besofved af Olle Hanssen, de ere throlofvede || ere fattige thienistefolk, || Birgitte Jensdatter besofved af een sødat Engebret Thoresen || hun tilholder i Piberviigen, oc wides iche at eje noget, || Kirsten Oelsdatter, besofued af Olle møller, hun ejer jndtet || Bemelte Olle møller, som wdlagt for thvende, var jndstefnt || til nest forige thing for dette same huor hand da || mødte, blef forelagt at skaffe betahling derfor til || dette thing, eller stille caution saa frembt hand iche || schulle borge self, er nu iche mødt, huorfore dermed || beroer till neste thing - ||

f 93b

Hermed endes dette afleedne || aar,, 1687,, detz forretninger || Gud
forleehne lyese??, welsignelsser || oc fremgang till alt det som wiidere ||
herefter schall anfanges - || ?? ||